"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Eina Pėtnyčioms, Chicago, Ill.
METINĖ PRENUMERATA:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Mexike $2.50
Visos. kitose viešpatystėse $3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos laikas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskit laišku. Adresas:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published Fridays at Chicago, Ill.
Yearly Subscription Rates:
In United States $2.00
To Canada and Mexico $2.50
To all other Foreign Countries $3.00
Advertising rates on application. Address:
"LIETUVA"
814 W. 33rd STREET CHICAGO, ILL.
Corner 33rd and Halsted Sts.

The State Historical Society of Wisconsin

Entered as Second-Class matter July 13th 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXVI | CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, GEGUŽIO (MAY) 31 d., 1918 M. | No 22

Teutonai vel pradejo.

Dideli vokiečių užpuolimai neperlaužia linijos--Talkininkai pasitraukia.

"100,000 Lietuvių laukia ant Lietuvos rubežiaus"--sako Dr. Šliupas.

Boiševikai kanuolėmis gatves šluoja.

Laivas su kareiviais torpeduota.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6. 1917.

NAUJAS VOKIEČIŲ UŽPUOLIMAS PRASIDĖJO.

Londonas, geg. 28 d. — Po kelių savaičių pertraukos, vakar vokiečių augštesnėji komanda vėl paleido vokiškas hordas prieš talkininkus ant vakarų fronto. Vokiečiai mat tikisi įgyti nuiemenčią pergalę pirmiaus negu Amerikos pilna jiega pasirodys ant Francuzijos mušių lauku.

Vokiečiai pradėjo savo ofensyvą dviem dideliais užpuolimais, pirm to prirengę tas vietas milžiniškiausiu bombardavimu.

Svarbiausis jų atakas tapo padarytas ant fronto tarp miestų Soissons ir Reimso — apie 40 angl. mylių ilgio. Šita vieta yra ant kelio į Paryžių.

Antras, tuo pačiu laiku pradėtas, atakas ir mažesnis už pirmąjį, yra Flandruose, Belgijoj. Jis išsiplėtojo ant 8 angl. mylių fronto, į piet-vakarius nuo miesto Ypres. Čia francuzų pulkai, matomai, atmušė vokiečius beveik visose vietose.

Talkininkai traukiasi.

Ant fronto tarp Soissons ir Reimso vokiečiai užėmė garsias Chemin des Dames kalvas; francuzų oficiališki pranešimai nurodo, kad nekuriose vietose vokiečiai pasiekė garsios mušių upės Aisne.

Sulyg oficialio francuzų pranešimo, francuzų ir anglų kariumenė sistematiškai ir be sumišimo traukiasi išlengvo atgal, žingsnis po žingsnio kovodama ir uždodama galimai didžiausius smugius užpuolikams. Iš to suprantama, kad vyriausis talkininkų vadas, gen. Foch (ištark: Foš) yra pasiryžęs vesti savo stratgiją toliaus: trauktis pamažu atgal, darant priešui kuodidžiausius nuostolius ir laukti laiko, kol pasitaikys tikra proga pačiu svarbiausiu laiku trenkti prieš nuilsusius vokiečius savo sučėdytomis rezervomis.

Vokiečių plianai.

Šiuo laiku dar perankstį yra pranašauti apie vokiečių tolimesnius plianus. Du padaryti atakai yra ant dviejų galų šiaurinės dalies vakarų fronto, kuris buvo vokiečių užatakuotas pereitą kovo mėnesį. Gal but, kad vokiečiai mano daryti vienu sykiu dvigubą ataką — nuo Reimso tiesiog linkui Paryžiaus, o Flandruose nuo Ypreso tiesiog linkui Calais uosto ant Anglijos kanalo. Iš kitos vėl pusės šitie du atakai padaryti iš abiejų linijos galų, gal but yra tik monijimas, idant gen. Foch sutrauktų ant šitų galų didžiausias savo pajiegas, o tuomet vokiečiai kirstų per vidurį — savo senoj vietoj linkui miesto Amiens.

Galima tikėtis, kad šiuose mušiuose Amerikos armija dalyvaus, nes nekurie Amerikoniški pulkai yra arti Ypreso fronto. Kiti Amerikos pulkai, sakoma, randasi prie Reimso fronto.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6 1917.

"LIETUVIŲ ARMIJA LAUKIA PROGOS" — SAKO DR. ŠLIUPAS.

New York, N. Y. gegužio 28 d. — Lietuvos žmonės, nežiurint nuostolių per keletą karės metų, yra pasiryžę išgauti ir išlaikyti save kaipo neprigulmingą tautą, laisvą nuo Vokietijos nagų ir nekantriai laukia pripažinimo Suvien. Valstijose ir kitose talkininkų šalyse.

Tokią žinią parvežė iš Europos Dr. Jonas Šliupas, kuris tikką pargrįžo iš tenai kaipo Amerikos lietuvių atstovas.

Lietuvos žmonės, sakė Dr. Šliupas, yra stipriai prieš-vokiški; žmonės yra pasiryžę, kad jie daugiaus niekados nebus dalimi Rusijos ar Lenkijos ir armija iš daugiau negu 100,000 lietuvių surinktų iš pakrikusios rusiškos kariumenės, po vadovyste gen. Kamaitis (?), stovi ant rubežiaus vokiško fronto, prisiruošus pagelbėti užvedimui pastovios lietuvių valdžios.

Dr. Šliupas taipgi sakė, kad siuloma padaryti konfederaciją iš Latvijos, Ukrajinos, Finliandijos ir Lenkijos, buvusių pirmiaus po Rusijos valdžia, su tuo tikslu, idant dirbant vienybėje su Skandinavijos viešpatijomis, pasipriešinti busiančiai Vokietijos agresijai.

Svarstydamas apie maistą Lietuvoje, Dr. Šliupas pasakoja, kad dideliuose miestuose žmonės labai kenčia ir miršta iš bado. Kaimuose vienok nėra taip labai blogai.

Jis taipgi pasakojo, kad lietuviai neklauso paliepimų, kuriuos vokiečiai Lietuvoje išleidinėja. Mokyklos, kurias vokiečiai uždėjo, yra be vaikų: vokiškus uždėtus biznius lietuviai boikotuoja ir priešinasi kiekvienam vokiečių žingsniui, kuris veda prie Lietuvos pavergimo. Šisai lietuvių pasipriešinimas yra taip stiprus, kad vokiečiai, bijodami sukilimo, nemėgino tų savo reguliacijų vykdinti.

Kalbėdamas apie pabėgėlių šelpimą, Dr. Šliupas pasakė, kad jis tapo beveik visai pakrikdytas pereitą lapkritį per bolševikus. "Tuo laiku mes lietuviai globojome daugiau negu 150,000 pabėgėlių ir turėjome skaitlingas mokyklas ir įstaigas, kuriose buvo mokinama ir neturintieji darbo gaudavo užsidirbti. Komiteto darbas dar vis varomas, bet ant mažesnės skalės, per atskirus žmones.

[Šitas ilgas telegramas tilpo nekuriuose anglų laikraščiuose].

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6. 1917.

BOLŠEVIKAI KANUOLĖMIS ŠLUOJA SAVO PRIEŠUS.

Maskva, gegužio 25 d. — Bolševikiška Sovieto valdžia išlavė, ką korespondentas vadina "anarchistų" judėjimą Maskvoje. Tuo pačiu laiku Sovieto stiprus kariumenės buriai pasirodė prie 26 anarchistiškų offisų ir pareikalavo atidavimo ginklų.

Daugelyje vietų anarchistai tuojaus pasidavė, o kitur atkakliai priešinosi. Kur pasipriešinimas buvo stiprus, ten bolševikai pavartojo 4-ria-colines kanuoles. Stiprus raitelių patroliai jodinėjo gatvėmis.

Vienam dideliam name, visą sieną į šmotus šoviniais sudaužė, bet anarchistai kovojo iš sklepų ir juos nuveikta tik po to, kaip į sklepus primetė "duminių" bombų. Suareštuota 300 ypatų, o tulas skaitlius anarchistų buvo užmušta ir sužeista.

Koki tie anarchistai yra, sunku pasakyti. Bet bolševikai gal but jais vadina visus savo priešus, nes prie viršminėtos žinios pridėta ir sekanti ženklyvi žodžiai:

Be abejonės, kontr-revoliucijonieriai naudojasi anarchistais. Tulas skaitlius rusiškų aficierų tapo suareštuota su anarchistais. Taipgi, nėra abejonės, kad daugelis vokiškų agentų buvo tarp jų.

Tarp ginklų esą rasta vokiškas kulkasvaidis naujausios mados. [Tik reik stebėtis, kaip jis net ten galėjo pakliuti]. Tokiu budu "Sovietas" galutinai parodė, kad gali su šaknimis išrauti judėjimą, kurio visos pirmesnės valdžios nedrįso pajudinti.

[Šita žinia išrodo taip, kad vieton menamų anarchistų galėjo buti bolševikų politiški priešai, kuriuos bolševikai, sulyg savo "progresyviškos mados" kanuolėmis nušlavė].

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6. 1917.

55 AMERIKONAI ŽUVO

Londonas, gegužio 27 d. — Sulyg dabar suvestų žinių ant angliško laivo "Moldavia", kuris gabeno Amerikos kareivius ir kuris buvo torpėduotas Anglijos pakraščiuose, žuvo išviso 55 amerikonai. Kuone visi jie žuvo nuo ekspliozijos, kurią pagimdė torpėdos sprogimas. Laivas nuskendo, bet visi kareiviai apart viršpaminėtų, buvo išgelbėti. Tarp paskelbtų pravardžių žuvusių nesimato lietuviškų pravardžių.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6. 1917.

AUSTRAI ATRANDA, KAD ITALAI NE TOKI, KAIP BOLŠEVIKAI.

Rymas, gegužio 20 d. — Austrijos kareiviai, išmėginę savo triksus su rusais, pamėgino jį ir su italais. Jie mėgino pradėti su jais broliuotis, sakydami, kad jie yra jų draugai; austrai mėgina dalinti italų kareiviams cigaretus ir kitas dovanas ir nori įtikrinti, kad "mes visi esame broliai-darbininkai ir neprivalome muštis". Bet italų kareiviai jau turėjo du pamokinimu apie tai, kas iš tokio broliavimosi išeina: vieną pamokinimą, kokį gavo bolševikiška Rusų kariumenė, o kitą pamokinimą ant savo locno kailio, kuomet po tokio broliavimosi austro-vokiečiai sulaužė italų frontą ir baisiausiu budu sumušė italų armiją. Todėl dabar jau nepasigauna ant tos meškeraitės.

Sulyg dokumentų, kuriuos dabar turi savo rankose italų generalis štabas, Vokietija ir Austrija skaito vienu iš svarbiausių dalykų varymą propagandos priešų armijose ir tarp civilškų žmonių priešingose valstijose.

Austrijos aficieras, pakliuvusis italų nelaisvėn, tą žinią patvirtino. Jis pranešė, kad dar 1917 metų pavasaryj Vokietijos mieste Danzige tapo atidaryta tam tikra mokykla, kurioje šimtai vokiškų aficierų mokinama socializmo ir visokių radikališkų teorijų, idant jie, tuomi pasinaudodami, galėtų per savo kareivius varyti propagandą savo priešų armijose ir užkrėsti juos broliavimusi. Patįs vokiečiai ta liga neužsikrečia.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6. 1917.

PREMIERAS REZIGNAVO — VYRAS IŠ DŽIAUGSMO NUSILAKĖ.

Stockholm, Geg. 26 d. — Vadovaujantis tenoras Budapešto Didžiosios Operos, čechas vardu Burian (kuris vienok nėra giminė naujojo Austrijos užrubežio ministerio Buriano), padarė skandalą laike perstatymo operos "Lohengrin", išeidamas dainuoti visai girtas. Kuomet jį pradėjo publika šturmuoti, dainorius pasiaiškino, kad jis nusigėrė tyčiai — iš džiaugsmo, todėl, kad Austrijos premiero vietoj jau nėra daugiaus grafo Czernino, kuris, sakė dainorius, "yra visų čechų priešas."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6. 1917.

RAGINA VOKIEČIUS VAIKŠČIOTI BASAIS.

Londonas, gegužio 25 d. — Jeigu turtingesnius luomus pertikrins, tai naujausia mada šią vasarą Berline ir visoj Vokietijoj bus vaikščioti basai.

Kadangi Vokietijoj pradeda labai trukti šikšnos (skuros), tai vokiški laikraščiai ragina kaip turtingus, taip ir biednus vaikščioti šią vasarą basai.

"Kodėl negalėtum vaikščioti basai?" — pataria vienas laikraštis. — "Tokiu budu jus prigelbėsite savo Fatерlandui (tėvynei), nes sučėdytute ne tik šikšnos bet ir škarpietų bei pančiakų, kurių taipgi pradeda mums trukti. Lai turtingieji paduoda pavyzdį sugrąžinimui musų seno švento vokiško prastumo".

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6. 1917.

VĖL NAUJA LIETUVOS "UNIJA?"

Amsterdamas, Geg. 21 d. — Telegramas iš Berlino praneša, kad Vokietijos Federalės Tarybos komitetas užrubežiniems reikalams, ateinančią seredą svarstys sutartį, kuri padaryta vyriausioje kariškoje stovykloje kaslink Austro-Vokiško susivienijimo.

Šisai komitetas taipgi svarstysiąs Elzaso-Lotaringijos klausimą ir **Lietuvos klausimą**. Saksonijos kabinetas dabar esą stovi už sudarymą Unijos tarp Saksonijos ir Lietuvos ir Saksonijos karalius esą apreiškė, kad jis tokią uniją patvirtins.

[Viršminėta žinia tapo paskelbta New Yorko laikraštyj New York Times ir kiek yra tame teisybės, mes neapsiimam pasakyti. Saksonija yra viena iš karalysčių, kurios priklauso prie Vokiškos Federacijos ir sudaro Vokišką Imperiją. Didesnė dalis karalysčių ir kunigaikštysčių, kurios sudaro vieną Vokietijos Imperiją, yra protestoniškos, bet Saksonija ir Bavarija yrakatalikiškos ir turi katalikiškus karalius. Todėl, turbut, Lietuvą ir mėginama rišti su Saksonija. Bet, kadangi Lietuvos rubežiai visai nesusieina su Saksonijos karalija — tarp jų stovi Lenkija, — tai sunku yra suprasti, kokiu budu galėtų buti "unija" tarp Lietuvos ir Saksonijos. Turbut Vokietija manytų įbrukti Lietuvai kokį vokiškai-katalikišką karalių iš Saksonijos karališkos šeimynos.

Bet lietuviai jokiu budu su tuo negali sutikti. Lietuviai reikalauja sau pilnai neprigulmingos viešpatijos be jokių vokiškų karalių ar kunigaikščių, kurie rištų Lietuvą prie vokiško vežimo].

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6. 1917.

ITALAI TURI LAIMĖJIMŲ.

Rymas, gegužio 27 d. — Italai padarė svarbų užpuolimą, paimdami nuo austrų keletą pozicijų kalnuose ir užgiebdami 870 belaisvių.

Nuo austrų tapo atimta viršunė kalno Monte Ziogalon, miestelis Presena, kalnų spraga Monticello ir pakalnės į rytus nuo šios spragos. Prie to užgriebta 12 kanuolių, 14 tranšėjinių mortirų, 25 kulkasvaidžiai, keletas šimtų šautuvų ir daug kariškos medžiagos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6. 1917.

1,400 AMERIKOS ORLAIVIŲ JAU FRANCUZIJOJ.

Washington, D. C. Gegužio 26 d. Pirmininkas Atstovų Buto militariškojo komiteto pranešė šiądien, kad iki šiai dienai Suvienytos Valstijos jau turi tarnystoje ir pašaukę išviso du milijonus kareivių. Kaslink orlaivių, tai jis pasakė sekančiai:

"Nors abelnai ėjo gandai, kad mes neturime orlaivių prie musų armijos Francuzijoj, tai vienok faktas yra, kad mes turime tenai tarp 1,300 ir 1,400 orlaivių, o iš jų mažiausiai 200 yra faktiškai kovojančios mašinos."

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6. 1917.

AMERIKOS PRANEŠIMAS.

Washington, D. C., gegužio 27 d. — Amerikos vyriausis kariškas ofisas Francuzijoj išleido šiądien sekantį pranešimą apie Amerikos armijos veikimą:

"Pikardijoj (taip vadinasi dalis Francuzijos apie Amiens), po pasiutusio artilerijos prirengimo, priešo pėstininkų buriams pasisekė įsilaužti į musų priešakines pozicijas dviejose vietose. Musų kariumenė po to kontr-atakavo, visiškai išvijo priešą iš musų linijų ir įsilaužė į jo linijas.

"Woevre apielinkėj stiprus priešo tyrinėjantis buris tapo atmuštas su nuostoliais užmuštais ir sužeistais.

"Lotaringijoj pasitaikė bombardavimai gazinėmis bombomis. Kituose sektoriuose, kur yra musų kariumenė, diena praėjo ramiai.

"Laike mušių ore musų lakunai šį rytą mušovė vieną vokišką orlaivį".

TUESDAY
ONE MEAL
WHEATLESS
USE NO BREAD CRACKERS, PASTRY OR BREAKFAST FOODS CONTAINING WHEAT

Dienraščio Reikaluose.

Mes norime kovoti už pasaulio ir už Lietuvos laisvę kasdien, o ne vieną sykį į savaitę. Dienraštis kovoja kasdien, o savaitraštis tik sykį į savaitę.

* *

Savaitraštis—tai senas karabinas: gerai šauja, bet labai retai. Mums reikia kulkasvaidžio. Todel remk "Lietuvos" dienraštį, kuris šaudys kasdieną—prisidėk nors su vienu šėru. Jo kaina tik dešimts doliarių.

* *

Rochesteryj geri vyrai sumanė tverti "Tevynės Sargų" draugiją. Dėkitės vyrai prie "Lietuvos" dienraščio su šėrukais—geresnio "Tėvynės Sargo", kaip dienraštis, sunku bus surasti.

* *

BEVEIK "TUZAS".

Pereitam numeryj paminėjome, kad garbingą "tuzo" vardą įgija tas, kuris "nušaus" nemažiau kai 10 šėrų "Lietuvos" organizuojamam dienraščiui.

Štai jau ir vienas kandidatas atsirado. Adolfas Lukauskas iš Chicago manė, kad iš jo ne tik tuzo nebus, bet vargiai ir keturakio galės dasigriebti. Bet nieko geresnio nėra, kai drąsa, o žmogus ir patsai nežinai, kiek jos turi, kol nepamėginsi.

Lukauskas pamėgino. "Na-gi, sako, pažiurėsim, kokis iš manęs "strielčius"—kiek šėrų dienraščiu nušausiu." Ir išėjo vyras pas savo kaimynus.

Ir ką jus manytum? Ar nepagaus jis čielų devynių šėrų vienu vakaru?

Atvilkęs tuos savo "belaisvius" į "Lietuvos" ofisą, sako:

"Maniau, kad aš per visus metus dešimties šėrų dienraščiui negausiu, o čia ve, žiurėk, vienu vakaru čielus devynis užrašiau ir žmonės dar dėkingi buvo, kada paaiškinau apie šitą gerą darbą—dienraščio steigimą"....

Gerai, Adolfai! Dar vieną šėrą nutupdyk—busi pirmiausis "tuzas", o prieš "tuzą" visi kepures turi nusiimti.

* *

Nelaukia nei kvieslių.

M. Platakis iš Chicago gyvena 14 ar 15 metų Amerikoj. Tiek pat laiko ir "Lietuvą" skaito.

"Dar Pennsilvanijoj budamas, — sako p. Platakis, — nuo pat savo atvažiavimo į šią šalį "Lietuvą" skaitau. O kai dabar pamačiau laikraštyje, kad jau "Lietuva" žada virsti į dienraštį, tai, vyreli, nei kvieslių nelaukiau, — pats ateinu. Šia $20.00 — duokite man porą šėrų... Labai smagu girdėti, kad iš "Lietuvos" bus dienraštis".

* *

Mergina "bytina" vaikinus.

Vienuose namuose Chicagoje buvo keletas jaunimo: pora vaikinų gražiai sau su merginomis baikavo. Na-gi užeina dar vienas pažįstamas. Žodis-po-žodžio, užsikalba apie tai, kad "Lietuva" bus dienraštis. O gi kad surems visi vyrai!

"Po dešimkę sako, prisidėkim. First klias peiperis mums Chicagoje reikalingas, o "Lietuva" visados buvo kas vadinasi "first klias".

—Na, tai ilgai čia pyragų nemynkykim — sako A. Bitautas. — kad prisidėt, tai prisidėt. Aš imu vieną šėrą ant dienraščio...

—Kaip tu, tai ir aš — sako Vl. Dulevičius — rašyk ir man vieną šėrą.

—Kaip visi, taip ir aš — prikirto Ignas Lukošius. — siekdamas į kišenių. — Ve, ir mano dešimkė: užrašyk ir man vieną šėrą, ta bus iš viso "treičė"..

Ir vyrai gerą darbą atlikę, manė, kad bus jau viskas.

—Palaukit, dobilėliai, palaukit — staiga tarė skaistaveidė Damicelė Butrimiutė — tai dar ne viskas. Ar jus manote, kad jau mes lietuvaitės, tai jau jums užsileisim? Ot imsiu jus ir subytysiu. Žiurėkit gerai: štai dvidešimtinė — aš imu čielu du šėru...

Ir paėmė.

— Na, tai man brač, mergaitė! — tarė svečias išeidamas. — Bepigu butų, kad daugiaus tokių butų...

* *

Musų kareivėliai.

B. Lenkauskas, kuris dienraščiui dar prieš išvažiavimą kariumenėn, puikiai pasidarbavo, dabar siunčia tokį pasveikinimą iš Waco, Tex., savo broliam ilietuviam dienraščio organizatoriams ir kareiviams:

"Brangus tautininkai, nepasiduokit! Mes dar kaizerio nepasiekėm, tik einam linkui. Bet mes jį "pafiksysim" — all right, kaip tik progą gausim. O jus "pafiksykit" tamsybės kaizerį, steigdami dienraštį. Net ir tame mes, kareiviai jums prigelbėsim, jeigu patįs neapsidirbsite.

"Texase yra daug lietuvių kareivių. Ei, broliai texasiečiai! Matau jus per dienas "krepsus" bešaudant. Šaukite vieną "krepsą" ant Chicagos lietuvių dienraščio."

Na ir šovė! Štai. D. Rupšis, 7-tos Divizijos kareivis iš Waco, Tex., rašo:

"Kadangi matau, kaip iš visų Amerikos kampų lietuviai judakruta, kad tik dienraštis stotų gyvu kunu, tai lai ir mano dešimkė buna dienraščio pagelbai. Šiuomi prisiunčiu money orderį ant $10.00 už vieną šėrą.

* *

Jelenauskas iš Kenosha, Wis., išvažiavo kariumenėn. Du broliu patįs savo liuosu noru jau dabar Dėdei Samui tarnauja. Prieš išvažiavimą atvyko Chicagon sykiu su savo moterim, idant atsisveikinti ir su "Lietuva". Abudu paėmė po šėrą. P-ia Jelenauskienė yra susipratusi jauna lietuvė ir lietuvių tautiškais reikalais ne tik įdomauja, bet ir gerai yra su jais susipažinusi.

"Tautišką spaudą mes turime visi palaikyti ir stiprinti" — tarė ji, atsisveikindama ir vyrą kariumenėn lydėdama.

* *

Siminas Jurša yra jaunas vyrukas, lankiusis Valparaiso universitetą, kol jo Dėdė Samas sau pagelbon nepasikvietė. Prieš išvažiavimą atvyko Chicagon pasižiurėti. Užėjo taipgi pažiurėti, kaip mes čia dienraštį organizuojame.

"Važiuoju, sako, pas Dėdę Samą. Darbas gal bus sunkus, bet po smarkaus darbo nėra geresnio pasilsėjimo, kai smagu dienraštį pasiskaityti, o juk savo dienraštį pristatysit kad ir Francuzijon. Tai reik užsirašyti šėrų."

Apie p. Juršą vėliaus turėsim dar daugiau ką pasakyti.

* *

O čia savo kolegoms pamokslėlis.

Taigi musu kareivėliai-karžygėliai, kaip matote, yra puikus kovotojai. Bet ar nereikalingi ir aficierai. Žinoma. Štai malonu mums perstatyti Pirmą Leitenantą, Dr. Steponą Bieži, tarnaujantį Dėdei Samui Camp. Shermane, Ohio. Jis rašo:

"Išgirdęs sumanymą permainyti "Lietuvą" į dienraštį ir matydamas, koks yra entuziaz-

mas toje linkmėje, pavelykit ir man prisidėti nors su pora šėrų. Šiuomi prisiunčiu čekį ant $20.00. Iš karininko negalima daug ir tikėtis, tad atleisite už tą menką sumą [Atleidžiam, Leitenante, ir didį ačių sakom].

"Užtat gi likusieji gydytojai ir dentistai mano kolegijos civilniame gyvenime, turi gerą įpjutį. Kodėl gi jiems gausiai nepasirodyti savo centeliais? Žingeidu man bus tėmyti mano kolegas šiame reikale.

Steponas Biežis,
1st Lieut. M. R. C.

* *

"Palaukit! Ryt-po-ryt prisiųsiu už vieną šėrą piemnai, o su daugiaus, tai kaip Dievas duos. Bet vieną tai piemnai prisiųsiu, ba man "Lietuva" patinka skaityti už visus laikraščius geriausiai".

Rašo W. Radzvilas iš Detroit, Mich.

* *

Kaip žmonės tokio dienraščio reikalauja, galima nusimanyti iš to, kad iš nekurių vietų (kaip ve iš Pittston, Pittsburgho ir Clevelando) pradeda siųsti dienraščiui prenumeratą iškalno po $5.00.

Smagu dirbti, matant tokią didelę užuojautą, tačiaus mes labai prašytum, kad musų draugai dabar kuodaugiausiai atkreiptų atydos į pačius šėrus. Nes ieigu paskirtu laiku nesurinksim 2,000 šėrų, tai iš prenumeratos nieko neišeis, nes negalėsim dienraščio turėti.

Turime du tukstančiu tų šėrų išleisti iki 1 d. rugpjučio, tai parodysim, kaip reik darbas dirbti.

* *

Knygelė apie dienraštį.

Prirengėme knygelę, kurioj viskas paaiškinta apie dienraštį: kaip yra jis organizuojamas ir t.t. Ant pareikalavimo kiekvienas gaus uždyką — sau ir savo draugams.

Visus laiškus dienraščio reikaluose dabar adresuokit taip:

"Lietuva" Daily
814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

IŠ AMERIKOS.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

ŠIMTAMETĖ SENUKĖ PIRKO LAISVĖS BONDSĄ.

Altoona, Pa. — Pasirodė, kad Mrs. Dary Hazenstaub, senukė, kuri baigia lygiai šimtą metų, laike paskutinės Laisvės Paskolos pirko bondsą už $100.00. Kas dar labjaus yra verta paminėjimo tai tas, kad senukė nemoka nei žodžio angliškai ir yra vokietė, — paeina iš Bavarijos, bet ir jai kaizerio yra perdaug.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

FARMOS UŽDYKĄ.

Washington, D. C. — Apie 150,000 akrų tuščios žemės Portlando distrikte, Oregano valstijoj, tapo valdžios pavesta apgyverimui tų, kurie nori tos žemės įgyti. Žemė bus duodama uždyką šmoteliais po 160 akrų arba mažiaus. Tiktai Suvienytų Valstijų piliečiai turi teisę jas gauti. Norintieji gauti bile šmotą tų žemių privalo paduoti aplikaciją į Suvienytų Valstijų Žemės Ofisą mieste Portland, Oregon valstijoj (United States Land Office, Portland, Ore). Aplikacijos bus priimamos nuo birželio (June) 22 d. iki liepos (July) 17 d. Aplikacijas galima siųsti laiškais iš bile kurios valstijos ir nedaro skirtumo, ar jos pirmiaus, ar paskiaus paduotos, bile tik pasiektų ofiso viršui nurodytu laiku. Visos aplikacijos skaitysis kaipo paduotos tuo pačiu laiku. Jeigu ant bile vieno šmoto žemės butų paduota daugiau negu vieną aplikaciją, tai tuomet bus liosų traukimas liepos 22 d. Pamfletai (knygelės) su aprašymu šitų žemių bus išsiųsti kiekvienam uždyką, ant pareikalavimo. Pamfletai yra anglų kalboje ir reik jų reikalauti nuo "United States Land Office, Portland, Ore".

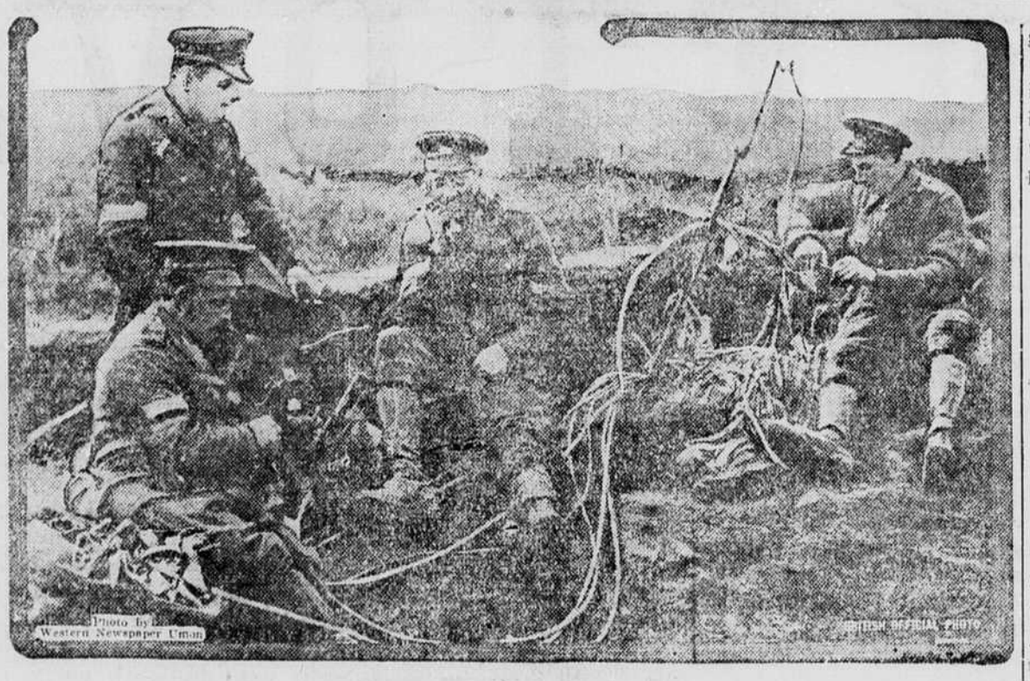

INŽINIERŲ DARBAS PRIE FRONTO.

Išilgai tranšėjų yra žemėn suleistos vielos telegrafo ir telefono susinešimams. Tą darbą atlieka kariškų inžinierių korpusas. Inžinieriai bando sudėtas vielas, ar gerai jos "dirba".

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

PABĖGUSIS KRIMINALISTAS IŠSIPIRKO PER KARĘ.

Lansing, Mich. — Edward Putnam, alias (arba) William Wm. Bremon, sėdėjo Jacksono kalėjime už vagystę.

1915-se metuose jis pabėgo iš kalėjimo ir pastojo liuosuoriu į Kanados armiją po kitu vardu. Vakarų fronte jis dalyvavo daugelyje mušių; laike garsaus mušio prie Vimy Ridge jis tapo taip sužeistas, kad pasiliko beveik bejiegiu visam gyvenimui. Paleidus jį iš armijos, jis grįžo atgal Michiganan ir tapo suareštuotas kaipo pabėgusis kalinys. Bet valstijos gubernatorius suteikė jam pilną jo piemesnės kaltės dovanojimą. Jo užlaikymu gi rupinasi Kanados valdžia.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

MANĖ, KAD KARĖ JAU PASIBAIGĖ.

St. Louis, Mo. Šio miesto konduktorius netikėtai susitiko ant gatvekario su vyru, kuris nežinojo, kad ši šalis yra karėje. Koksai tai farmeris atvažiavęs miestan, išėdo ant gatvekario. Tuom laiku pulkas jureivių maršavo gatve ir atkreipė atydą farmerio, kuris niekados jureivių nebuvo matęs.

"O kas per vieni šitie vyrai?" — užklausė jis konduktoriaus, spjaudamas čių-tabaką pro duris.

"Tai yra Suvienytų Valstijų jureiviai" — paaiškino jam konduktorius.

"O ką jie daro?"

"Jie kovos už Dėdę Samą ir už tave" — atsakė konduktorius.

"Kur?" — klausė toliaus farmeris.

"Na, ar tai tu dar nežinai, kad dabar yra karė? — užklausė jau nustebintas konduktorius.

—O, ar dar ji neužsibaigė iki šiolei? — sako farmeris ir ramiai pradėjo sau kramtyti savo "čiu" toliaus.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

DUODA DALIARĮ, KAD NUPIRKTŲ KULKĄ JO LOCNAM NUŠOVIMUI.

Memphis, Tenn.—Otto Dohrmann, vokietys, tapo pasodintas kalėjiman, kaipo pavojingas šios šalies priešas. Jis prašė kalėjimo sargo, kad jį nušautų. Sargas jam atsakė, kad jis nėra vertas ir tiek, kiek kaštuotų kulka ir parakas jo nušovimui.

"Klausyk, — pasakė Dohrmann sargui, išsitraukdamas doliarį iš kišeniaus, — štai imk šitą doliarį ir nušauk mane. Doliario bus gana už kulką ir paraką".

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

MILIJONIERIUS STOCKJARDŲ BOSAS ARMIJON.

Chicago, Ill. — Nelson Morris, milijonierius ir vienas iš skerdyklų savininkų anądien išvažiavo į Camp Grant, Rockford, sykiu su 40 kitų savo distrikto kareivių.

Reporteris paklausė jį, kaip jam jo naujas "džiabas" patinka. Morris atsakė:

"Aš dabar esiu Suv. Valstijų kariumenėj, o įstatymai užgina kareiviams kalbėti dėl publikacijos.

Šisai jaunas milijonierius, išpildydamas savo "Questionnaire", nereikalavo paliuosavimo, bet parašė apačioj sekančiai:

"Aš noriu, kad mane padėtų ten, kur aš galėsiu buti naudingiausis valdžiai".

Distrikto Apeliacijos Taryba išrinko jam tokią vietą — kliasoj numeris 1-as.

Jo brolis Edwardas Morris tapo paskirtas kliason 4-tos kaipo vedęs vyras ir kaipo perdėtinis "reikalingos industrinės įstaigos".

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

SIUNČIA KARIUMENĖN SAVO LOCNĄ SUNŲ.

Muncie, Ill. — Ray Tuhey, sunus turtingo fabrikanto, tapo paskirtas į antrą kliasą, nes jis tvirtino, kad esąs reikalingas naudingoj šalies industrijoj. Šisai jo reikalas tapo paimtas apsvarstyti į Distrikto Apeliacijos tarybą. Tarybos nariu yra jo locnas tėvas. Taryba nutarė, sulyg jo locno tėvo reikalavimo, kad jis butų paskirtas pirmon kliason. Ten jis ir yra dabar.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

VISI TURI UŽSIREGISTRUOTI.

Nauja registracija tuojaus prasidės sulyg valdžios paliepimo. Šita registracija bus ne kareiviška, bet industrialinė, tai yra jos tikslu yra ne kareivius surasti, bet kas kokį darbą dirba ir kas kokiam darbui čia Amerikoje tinka.

Visi vyrai nuo 16 metų iki 50 metų amžiaus, — turtingi ir biedni, — turės užsiregistruoti.

Valdžia išleido garsų obalsį, kad kiekvienas, kuris tik tinka, turi arba kovoti, arba dirbti naudingą darbą čia namie. Tinginiams nėra vietos. Valdžiai truksta darbininkų, ypač ant Amerikos geležinkelių ir amunicijos dirbtuvėse. Taipgi jai labai yra reikalingi mašinistai įvairios rušies, kuriems valdžia moka po 75 centus į valandą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

PREZIDENTAS KALBA KONGRESĖ.

Wshington, D. C. — Geg. 27 d. — Kaip sykis kuomet vokiškos kanuolės atidarė ugnį, pradėdamos naują ofensyvą ant Vakarų fronto Francuzijoj, prezidentas Wilsonas šiądien netikėtai pasirodė kongrese su savo pranešimu. Jis pareikalavo, kad, padėjus politikieriavimą į šalį, kongresmanai laikytų posėdžius patol, pakol nepadarys naujų įstatymų apie kariškas taksas.

Kalbėdamas apie naujas taksas, kuios yra reikaligos vedimui karės, prezidentas pasakė, kad jos turi buti uždėtos ant tų, kurie pelną iš karės sau daro ir ant visokių daiktų, kurie nėra reikalingi pragyvenimui, o ik pasismaginimams.

"Prie pelninikų, prie kurių negali prieiti sąžinės varžymai, galima prieiti per jų taksavimą" — pasakė prezidentas.

Kongreso nariai ir publika smarkiai jam plojo, kuomet jis tokiu budu nurodė, kad augščiausiais karės taksais turi buti apkrauti tie, kurie iš karės sau pasipelnijimo jieško.

Publika ir konkresas sustojo ir smarkiai plojo, kuomet Prezidentas pranešė, kad šimtai tukstančių Amerikos kareivių yra mušio laukuose ir plaukia laivas po laivo į frontą ir plauks, "kol priešas bus sumuštas ir pakol jis nebus priverstas atiduoti atskaitą prieš žmoniją."

Prezidentas pasakė, kad naujos taksos yra reikalingos ateinantiems metams ir kad butų nepatogu laukti net kitų metų, idant nuspręsti, kokiu budu jas surinkti. Kongresas turi padaryti tą nusprendimą tuojaus.

Sulyg Iždo departamento apskaitliavimo, ateinančiais metais karės vedimui reikės apie 25 bilijonai doliarių; iš tos sumos apie 8 bilijonai turi pasidaryti iš taksų, o likusieji—iš bondsų pardavinėjimo.

Surinkimas 8 bilijonų doliarių iš taksų beveik padvigubintų dabartines taksas, bet Prezidento plianas apkrauti sunkiausiomis taksomis tuos, kurie daro sau pelną iš karės, palengvins taksų mokėjimą paprastiems piliečiams.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

TAI BENT ŠEIMYNĖLĖ.

Chicago, Ill. "Say,—šisai "gajus" turi daug draugų—žiurėk, kiek jų atėjo jį lydėti"—sušuko vienas žmogus, atėjusis palydėti "naujokus," išvažiojančius kariumenėn į Rockfordą.

"Ale,—draugų..."—atsakė jam kitas, kuris tą "gajų" pažino,—"tai nedraugai, bet jo šeimyna."

Pasirodė, kad tuo vyru yra tulas Thomas Murphy, vienas iš 21 vaiko, kuriuos turi jo tėvai. Tėvas, motina broliai ir seserys atėjo ant stoties Tamą išlydėti; apart jų buvo dar burys daugiaus tuzino giminaičių ir anukų, ir pasidarė burys, kuris beveik visą stotį užkimšo.

Vienas iš šios šeimynos narių pasakė: "Yes, musų šeimyna yra pusėtina šeimyna. Mus yra dešims brolių ir vienuolika seserų—visi gyvi ir sveiki."

Tamas yra jau trečias sunus, išvažiavusis kariumenėn.

IŠ VISUR.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

‖ Vokietijos valdžia išleido naują įstatymą, sulyg kurio dabar yra kriminalis prasižengimas, jeigu kas laiko arklius tik savo pasilinksminimui — jodinėjimui, arba pasivažinėjimui. Sulyg įstatymo, visi arkliai Vokietijoj gali buti vartojami tiktai kariškiems darbams, arba darbams, kurie yra naudingi karei — komercijoj, žemdirbystėj ir t. t. Privatiškai naudai arklius laikyti uždrausta.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

‖ Vokietijoj moksliškose sferose apgailestaują mirtį jauno kareivio vardu Herbert Herkner, užmušto prie Cambrai. Mokslinčiai žiurėjo į šį jauną vyrą kaipo į busiantį Vokietijos matematišką genijų.

Kuomet karė prasidėjo, Herkner buvo universiteto studentu Golttingene, kur visi skaitė jį nepaprastu matematiku. Jau primais metais savo buvimo universitete Herkner, kaip sakoma, pasiekė "rybas šių dienų matematiško mokslo".

Algebra, geometrija, trigonometrija ir "calculus" (augščiausioji matematikos šaka) buvo šiam vyrui tiesiog vaiko žaislas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

‖ "Iganimo Armijos" (Salvation army) vyriausis tarptautinis ofisas praneša, kad šiuom laiku talkininkų armijose kariauja 50,000 "Išganymo Armijos" narių. Apie du milijonu doliarių šita draugija išleido įvairiems kariškos pagelbos darbams.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

‖ Vien tik valdžios departamentai Anglijoj sunaudoja 2,000 tonų popieros kas sąvaitę. — Didesnė dalis popieros pagaminama iš senų jau naudotų popierų. Daug tokios popieros yra naudojama prie municijos dirbimo ir išdirbinėjimui įvairių reikmenų ligonbučiams.

‖ Meksikoje pereitais 1917 metais gauta iš žemės apie 60,000,000 bačkų naftos (oil). 127 nauji šulniai tapo pernai išgręžti. Meksika yra viena turtingiausių nafta šalių. Daugiausiai naftos laukų randasi Tampiko ir Tuxpam distriktuose.

SURADO VAISTĄ NUO DŽIOVOS?

Vaistas nuo džiovos pagalios gal tapo tikrai surasta. Ir tą paskelbia ne kas kitas, bet Italijos valdžia, kuri yra direktorium Chemiko-Fiziologiško Instituto Rymo Universitete. Apie tai gavo žinią Chicagos italų konsulis Bolognesi telegramu nuo italų ambasadoriaus Washingtone.

Naujasai italų gydimas yra parentas ant gydančių ypatybių cukraus su kuriom prof. Lommonaco darė anot konsulio, bandymus per 12 pastarųjų metų.

"Pirmieji bandymai davė puikias pasekmes — praneša telegramas, konsulio gautos. — "Bandymai buvo daryti ir kareiviams, esantiems prie fronto ir kurie turėjo jau užsisenėjusią džiovą, ir sakoma, kad ligos platinimąsi tapo sulaikytas, o ligoniai atgauna kuno stiprumą. Sakoma, kad aštrus džiovos apsireiškimai pranyksta po trijų įčirškimų šito naujo vaisto.

Gydymas tapo pritaikintas tukstančiams italų kareivių, kurie buvo patekę į austrų ir vokiečių nelaisvę, gavo ten džiovos ir tapo vėliaus atgal sugrąžinti.

Naujasai gydymas davė tokias geras pasekmes, kad Italijos valdžia jautėsi, jog ji gali paskelbti, jog gydymas yra pasekmingas.

Prof. Lommonaco yra vienas iš garsiausių Italijos fiziologų ir jo locnas pranešimas apie šitą išradimą yra todėl geriausiu prirodymu Italijos daktarams.

IŠ LIETUVOS.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6 1917.

AR KLAUSĖT APIE SAVO GIMINES LIETUCOJ?— ŠTAI KELETAS ATSAKYMŲ.

Švedų-lietuvių Komitetas iš Stockholmo, savo laiške, rašytame "Lietuvos" redakcijai kovo 30 d. 1918 m., praneša, kad ant nekurių pajieškojimų, kuriuos amerikiečiai pasiuntė per Švedų-Lietuvių komitetą kaslink savo giminių Lietuvoje, komitetan atėjo sekančios žinios iš Lietuvos:

1. Į Marijos Širvydaitės užklausimą, Chicago, Ill., apie Vincą Širvydą iš Mazgalių, Kedainių pav., Kauno gub., atėjo rugpjučio m. 30 d. 1917 m atsakymas iš Lietuvos, kad jo nurodytoj vietoj nesurasta.

2. Į Augusto Jurgelos užklausimą, adresas neišskaitomas, apie Juozą Jurgelą su šeimyna iš Stirbaičių, Rasčinių pav., atėjo lapkričio 1 d. 1917 m. atsakymas, kad Jurgelių šeimyna visi sveiki, gyvena senoj vietoj, nieko nestokuoja ir siunčia širdingus linkėjimus.

3. Į Vinco Kulbokos užklausimą, Brooklyn, N. Y. apie Motiejų Aleknavičių su šeimyna iš Padvarnabudžių, Mariampolės pav., atėjo spalio 26 d. 1917 m. Atsakymas, kad Aleknavičių šeimyna visi sveiki, prašo pinigų atsiųsti ir velija viso gero.

4. Į Antano Miščiko užklausimą, Chicago, Ill., apie Petrą Valaitį su šeimyna iš Tabokienės, Naumieščio pav., atėjo rugpjučio 17 d. 1917 m. atsakymas, kad visi sveiki, gyvena neblogai; tik viskas sudegė ir todėl prašo atsiųsti pinigų atstatymui. Velija viso gero.

5. Į Prano Novogonskio užklausimą, Brooklyn, N. Y. apie Juozą Novogonskį su šeimyna iš Povyšnių, Ašmens pav., Vilniaus gub., atėjo rugsėjo 25 d. atsakymas, kad dėlei karės fronto artumo iš tos vietos jokios žinios apie J. Novogonskį negali buti suteikta.

P. S. Komitetas primena iš savo pusės, kad siunčiant jam laiškus su užklausimais apie pasiilikusius Lietuvoje, reikia kaip užklausiamojo, taip ir savo adresas rašyti kuoaiškiausiai. Pats laiškas turi irgi buti parašytas trumpai ir aiškiai.

Su tikra pagarba,
Švedų-Lietuvių Komitetas.

Komiteto adresas:
Svensk-Litauiska Hjalpkommitten Postbox 397, Stockholm I, Sweden.

Netikrieji (padirbti) skolinamosios kasos ženklai. Pasak "Dabarties" žinių, Rygoje esą susekta netikrų skolinomosios kasos rublių. Jie skiriasi tuo, kad vokiškojo rublio pusėje roželės esančios labai prastai padarytos. Be to, plikasis dugnas irgi esą netikrai išpildytas. Vokiškas raštas: "Posen, den 17. April 1916" esąs atspaustas didesnėmis raidėmis, negu tikruose rubliuose. Antroje rublio pusėje, kairiajame šone, vietoje "pożyczkowej" stovi "pożyczkowei", vadinas vietoje gale reikiamos "j" stovinti "i". Be to, šitos pusės rituliai esą daug žymesni, negu tikrųjų pinigų. Pagaliau netikruose rubliuose visai nėsą vandeninių žymių.

Grudžiai (Šiaulių apskr.) Prie mokyklos nuo sausio 5 d. atsidarė čia vakariniai kursai suaugusiems. Išguldoma: lietuvių kalba aritmetika, žemės aprašymas, prigimties mokslas, higiena ir vokiečių kalba. Kursus lanko 2 mergaitės ir 18 berniukų. Kursuose mokytojauja Šimkaitė A. Trečiokas ir K. Povutė.

Žabuotinis.

Kaunas. Buhalterijos vakariniai kursai.

Švento Kazimiero Draugijos bute prie viešojo pleciaus, Vilniaus Didžioji gatvė No. 34 (Litzmann strasse) vasario 17 dieną prasideda vakariniai buhalterijos kursai.

Bus mokinama: 1) buhalterijos, 2) aritmetikos, 3) lietuvių kalbos, 4) vokiečių kalbos, 5) rašyti rašomaja mašina, 6) gimnastikos, 7) tautinės muzikos.

Pamokos bus paprastomis dienomis vakarais nuo 7 iki 9 val., sekmadieniais nuo 4 iki 8 val. vakaro.

Norintieji mokytis gali užsirašyti kiekvienu laiku pas kursų vedėją Saliamoną Banaitį, Didžioji gatvė No. 34 (Litzmann strasse).

Linkuva (Joniškio apsk.) Draugijos. Mokyklos. Vakarai. Darnininkų reikalai. Musų miestelis yra mažas. Prieš karę čia buvo apie 4000 gyv., šiądien gi kaip visur, taip ir pas mus — jų skaičius sumažėjo. Bet liaudies gyvenimas bėga senovės vaga. Visos draugijos, kurios buvo prieš karę — dar ir dabar tebegyvuoja, k. a: "Blaivininkų D-ja", "Moterių Dr-ja", "Pašelpos Dr-ja", ir "Vartotojų Dr-ja". Blaivininkų ir moterių draugijos turi po arbatnamį. Pabaigoje 1917 m. Linkuvoj tapo įkurta ir "Pirklių Dr-ja", kuriai kaip matyti gerai klojasi.

Karė musų miestelio beveik neužkabino: tik kur-ne-kur buvo atskirų šaudymų. Taigi nieko įžymesnio ir neatsitiko. Prieš karę Linkuvoj buvo dvikliasė mokykla, — ir atskira mergaičių, išviso su keturiais mokytojais. Bet rusams pasitraukus, ir užėjus vokiečiams, gerbiamųjų mokytojų Ig. Brazdžiuno ir P. Spudo,, rupesniu

mokykla neuždarė savo durių, bet tebeveikia paprastai kaip ir seniau. Kas yra dar svarbiau — nuo pirmos mokyklos, atidarymo dienos buvo sykiu įsteigta ir suaugusiems kursai, kurie ir ligi šios dienos gyvuoja. Dabar Linkuvoj yra dviekliasė mokykla su trimis mokytojais: Ig. Brazdžiunu, P. Spudu ir J. Gaidelioniu; be to dar yra dvi mokyklos Gaižiunų kaime, mokytojauja Ig. Grigas, ir Laboriuose mokytojauja, mokytoja p-lė T. Rinkunaitė. Rupensiu mok. Ig. Br. ir mok. P. Sp., o taipgi ir vietinio klebono L. Šiaučiuno, jau yra gautas leidimas atidaryti Linkuvoj gimnaziją. Iš pradžių bus atidaryta tik pirmosios keturios klesės. 21 d. sausio buvo visuotinas metinis narių susirinkimas "Vartotojų draugijos" ir iš kasos buvo paaukuata 2000 rublių gimnazijos kurimui; beto tą dieną buvo suaukauta 900 rublių, viso labo 2900 rublių. Buto gimnazijai dar nėra nusamdyta.

L. Michulauskis.

Kuktiškis, (Salgudiškio apsk.) Liaudies mokykla. Vakariniai kursai. Įsirašinėjimas. Čia įtaisyta liaudies mokykla. Mokėsi apie 50 vaikų. Mokytojauja Jonas Kurpis. Iš pradžios žmonės nelabai norėjo siųsti vaikų į lietuvių mokyklas, bet patyrę, kaip vaikai mokomi gerai, pradėjo vis daugiau siųsti, ypačiai, kuomet vaikai buvo aprupinti, sąsiuviniais ir t.t. Darbas eina gerai.

Į vakarinius kursus suaugusiems, prisirašė čia su virš 40 žmonių. Užsirašė visokių, kurie nieko nemoka, ne skaityti, nei rašyti arba kurie moka šiek tiek iš maldų knygelės paskaityti, arba, kurie net jau yra šiek-tiek pramokę. Mokėsi vakarais ligi 9 val. vak. — vėliau pasilikti mokykloje draudžiama.

Keleivis.

(Iš "Darbo Balsas").

Bus Saulės Užtėmimas.

Ateinančio birželio 8 dieną, subatoj, bus saulės užtemimas. Tą dieną po piet menulis pereis tarp saulės ir žemės ir nuo mėnulio puls šešelis, kuris pridengs didesnę dalį visos Šiaurinės Amerikos. Ne visur bus pilnas saulės užtemimas, bet dalis saulės bus pridengta visose Suvienytose dalyse. Pilnas saulės užtemimas bus tiktai siauroj juostoj — nuo Pudget Sound Washingtono Valstijoj, per Denver miestą, Alabamos valstiją ir iki šiaurinės dalies Floridos valstijos.

Per šitas vietas pereis pats vidurys mėnulio šešėlio ir eis nuo vakarinių valstijų į rytines, t. y. vakarinėse valstijose jis bus matomas pirmiaus negu rytinėse.

Šisai mėnulio šešelis bėgs per žemę su greitumu 3,000 angl. mylių į valandą. Tose vietose, kur jis užeis, saulės visai nebus matyti, dangus bus juodas ir žvaigždes galima bus matyti.

* *

Nereik bijotis.

Saulės užtemimas yra vienas iš nepaprasčiausių dangiškų apsireiškimų. Pasitaiko jis tuomet, kada mėnulis atsistoja vienoj linijoj tarp saulės ir žemės ir pridengia savimi saulės šviesą.

Toks atsitikimas, kad visi trys — saulė, žemė ir mėnulis, — atsistotų kaip sykis vienoj linijoj, pasitaiko labai retai. Žmonės, kurie nieko nežino apie judėjimą dangiškų kunų, nėra prie tokios regyklos pripratę ir bijosi, manydami, kad pasaulio pabaiga ateina, ar Dievo rykštė pasiekė žmoniją. Dabar jau nedaug yra tokių žmonių, nors jų vis dar yra tose šalyse, kur žmonės yra tamsus, kur jie laukaito laikraščių, kurie apie šituos atsitikimus iškalno praneša ir žmonėms paaiškina.

Kaip įvyksta užtemimas.

Apie dešimts minutų prieš saulės užtemimą, saulės šviesa pradeda mainytis: iš savo paprastos šviesumos ji pradeda virsti į tamsiai varinę melsvą spalvą. Oras tuo pačiu sykiu pradeda žymiai atvėsti ir paukščiai, suklaidinti tokiais apsireiškimais, pradeda tupti į savo lizdus.

Menulio šešelis pasirodo iš vakarų pusės tamsus, tarsi besiartinanti perkunijos audra ir artinasi prie jųs su kanuolinės kulkos greitumu — atsiminkite, kad jis keliauja, darydamas po 3000 angl. mylių į valandą. Mat mėnulis neturi laiko bovyti jus šita gražia saulės užtemimo regykla: į 24 valandas dar jis turi aplėkti aplink visą žemę, o vėliatis jis dar niekados nesusivėlino. Kuomet mėnulis savo kelionėje pasilyti linijos tarp saulės ir žemės, saulė dar vis išrodo rundina. Beslenkant mėnuliui pirmyn, jis pradeda dengti saulės kraštą. Pridengimas eina vis didyn ir didyn. Iš saulės dabar matyti tiktai "ragas," kuris eina vis siauryn ir siauryn. Jeigu jųs esate toj žemės vietoj, kuri yra stačiai ant tiesios linijos tarp saulės, mėnulio ir žemės, tai ir tas siaurutis saulės ragas netrukus visai pranyksta. Saulė pilnai tapo mėnulio uždengta ir tuomet turime pilną saulės užtemimą. Pilnai saulei užtemus, aplink saulės pakraščius pasirodo rausvos liepsnos, kurios sudaro vieną iš puikiausių dangiškų regyklų. Šitas liepsnas vadina saulės vainiku.

Saulės vainikas yra, kaip minėta, viena iš gražiausių dangaus regyklų. Podraug jis yra ir vienas iš stebėtiniausių, nes žmonės dar tikrai nežino, kas jis yra ir iš ko susidaro. Jis apsupa visą saulę aplink ir tankiai išduoda spindulius labai keistoje formoje. Šisai saulės vainikas turi savyje žalią gazą, vadinamą "coronium," kurio nėra ant žemės ir jį galima pamatyti tiktai laike pilno saulės užtemimo. "Coronium," kaip menama, yra giminingas su gazu, kuris vadinasi vandendariu (hydrogenu) ir kuris yra musų ore. Bet "Coronium" yra taip lengvas, kad jis negali laikytis prie musų žemės. Sakoma, kad šie "coronium" gazai, esantieji aplink saulę ir sudarantieji jos vainiką, turi didelę įtekmę ant musų oro, o taipgi ant žemės magnetizmo, bet kaip ir kokiu budu, to tikrai iki šiolei dar nežinoma.

* *

Šių metų pilno saulės užtemimo juosta, kaip jau minėjome, pereis per Denver miestą, kalnuotoj Colorado valstijoj. Astronomai, t. y. mokslinčiai, tyrinėjanti dangiškus kunus, šiuosmet bus Denvere iš visų pasaulio galų, idant šį saulės pilną užtemimą pamačius ir ištyrus.

Paskutis saulės užtemimas buvo 1914 metais. Jis buvo matomas Europoje, bet pilnas užtemimas buvo taip trumpai, kad jis buvo matomas tiktai per keletą sekundų nekuriose Francuzijos dalyse.

Vakarinėse valstijose, kaip ir rytinėse valstijose, kur gyvena daugiausiai lietuvių, saulės užtemimas bus tiktai dalinis. Aplink Chicagą, Michigano, Indianos ir Wisconsino valstijose, mėnulis uždengs daugiau negu tris trečdalius saulės ir saulė išrodys, tik kaip naujasai menulis — rago pavydale. Tiems, kurie nori geriaus šitą nepaprastą regyklą pamatyti, patariame įsitaisyti "aprukytus" stiklus, kad saulės spinduliai į akis nevertų. Per tamsius stiklus galima matyti daug geriau negu plikomis akimis.

Aplink Pasaulį— Tėvynę Ginti.

Jeigu yra šalis, apie kurią galima pasakyti "Tu didvyrių žeme" — tai tą be abejonės, galima pasakyti apie Belgiją — mažutėlę viešpatiją, kuri sulaikė pirmą trenkimą vokiško perkuno 1914 metais ir duodama kelias dienas laiko francuzų armijai prisirengti, tuomi išgelbėjo ne tik Francuziją, bet ir visą pasaulį.

Belgai laike šios karės parodė nepaprastus didviriškumo pavyzdžus. Sakykim, kad štai ir toksai pavyzdis:

Pereitą subatą Chicagos gatvėmis maršavo batalijonas iš suviršum 300 belgų. Nepaprastas tai buvo burys. Nei vieno jų tarpe nebuvo, kuris ant krutinės nebutų turėjęs vieno, dviejų kariškų kryžių ar medalių — ženklas, kad kiekvienas iš jų yra atlikęs karžygiškų žygių ant mušių laiko. Daugumą šio bataliono belgų turi iki pusės tuzino kryžių ir medalių — belgiškų, francuziškų, angliškų, rusiškų. Nes visur jie buvo. Iš Belgijos išvažiavę, jie nuvyko Rusijon ir ten kariavo Galicijoj.

Bolševikams suardžius Rusijos armiją, jie dabar per Sibyrą, Japoniją ir Ameriką suka aplink pasaulį, idant vėl pakliuti į savo Belgiją, kad vėl kovoti už tėvynę prieš tą patį priešą. Štai kokiu budu jie pakeliu ir Chicagon pakliuvo.

* *

Chicago Daily News laikraščio korespondentas, važiavusis su šiuo batalijonu speciališkutrukiniu nuo Pacifiko pakraščio iki Chicagos, paduoda žingeidžią šio batalijono istoriją, kurią jam papasakojo to batalijono leitenantas.

Visi veteranai.

"Mes kovojome Belgijoj — pasakojo leitenantas, — dabar sukam aplink pasaulį, grįžsim atgal ir vėl kovosim Belgijoj. Musų batalijono nariai— 320 vyrų, esančių ant šio traukinio, — visi kovojo dar rugpjutyje ir rugsėjyj 1914 metuose, nuo Liege iki Marne ir iki Ypreso. Kapitonas Oudenne Leitenantas Fanghe, Leitenantas Dufosset, kurie šią sąvaitę maršavo žmonėms per Chicagos ir Omahos gatvės, visi buvo Liege laike pirmos sąvaitės šios karės.

"Aš pats buvau Louvain'e dvi dienas pirm negu jis tapo sudegintas. Aš buvau Antverpe ir pamenu, kaip dviejose ang. myliose nuo Antverpeno motina atbėgo pas mane vaitodama; rankose ji nešė savo sunaus kepurę pilną kraujo ir smegenų. Vokiečiai nušovė jos sunų, nes jis esą neužtektinai greitai išpildė jų prisakymą.

"Mes suorganizavome batalijoną iš 359 belgų kariavimui su šarvuotais automobiliais. Tranšejiniam kariavimui šarvuoti automobiliai nėra labai geri. Rusai tuomet davė žinią, kad jiems kaip sykis tokis šarvuotų automobilių batalijonas reikalingas.

"Rugsėjo mėnesyj 1915 metų, mes įsėdome ant laivo Breste (Francuzijoj) ir nuplaukėm į Archangelską (Rusijoj), o iš ten į Petrogradą. Caras užkvietė mus nuvažiuoti į Carskoje Selo, į savo palocių, ir mes čia turėjome parodą. Iš čia nuvykome į Maskvą, o iš ten į Galiciją.

Dalyvavo Galicijos Mušiuose.

"Laike gen. Brusilovo ofensyvo, kuris buvo birželio mėnesyj 1916 metuose, mes kovojome prie Jezerna ir Zborow, ant kelio į Lembergą (Galicijoj). Laike mušio prie Swistelniki, ratai vieno musų šarvuoto automobiliaus tapo sudaužyti vokiško šovinio ir mes turėjome pasitrtaukti ir nustojome savo automobiliaus.

"Liepos mėnesyj 1917 metuose mes matėme Kerenskį daugelį sykių. Jis laikė prakalbas kareiviams ir šakė jiems ,kad jie turi sumušti priešą.

Po revoliucijai rusų kariumenė nebuvo taip gera, kaip kad daugelis manė.

Du musų automobiliai tapo priešo šovinių sudaužyti ir iš 69 musų vyrų, dalyvasių vienam susirėmime, du trečdaliu tapo užmušta ar sužeista. Kerenskis davė šv. Jurgio kryžius musų kareiviams ligonbutyje. Kerenskis buvo visur — kartais tokiose vietose, kur kulkos lakstė kai bitės, — jis sakydavo kareiviams, kurie nenorėjo muštis, kad jie nėra tikri revoliucijos kareiviai.

Daugelis Sužeistų.

"Penkiosdešimts šio batalijono vyrų, važiuojančių šiuo traukinių, turi žaizdų ženklus" — pasakojo toliaus jaunas belgų leitenantas.— "Šio batalijono kamandierius, Paul Roze, neteko vienos akies nuo šrapnelio žaizdos. Adjutantas Covcella turi randą ant dešiniojo veido nuo šautuvo kulkos. Seržantas Bodson turi dvi žaizdas ant šlaunų. Leitenantas Aspremont gavo šautuvo kulką į petį. Musų farmacistas, Severin, gavo šrapnelio žaizdą desinėj kojoj.

"Aš pats turiu savo desinės rankos muskulus sutraukytus nuo šautuvo kulkos, kuri mane pagavo mušyje prie Lipnica Dolna (Galicijoj) rugsėjo mėnesyj 1916 metuose. Pradžioje 1917 metų mes nusiuntėm atgal per Stockholmą 8 savo vyrus su žaizdomis. Iš Paryžiaus mes išvažiavome su 359 vyrais. Kuomet rusai jau nenorėjo daugiaus muštis, tai mes nuvykom į Kievą. Sovieto valdžia davė mums traukinį iki Vladivostokui ir mes negalime nusiskųsti nei ant valgio, nei ant apsiėjimo laike kelionės per Sibyrą. Netrukus mes tikimės buti sykiu su savo karalium ir Belgijos armija."

* *

Pereitą subatą šie karžygiai maršavo Chicagos gatvėmis. Suv. Valstijų kariumenė ir jureiviai sudarė jiems garbės sargybą. Belgų draugijos — vyrai ir moterįs — juos lydėjo. Tvirtu žingsniu su šypsa ant veidų, su gelėmis, užkištomis į šautuvų liufas maršavo šie karžygiai plačia Micnigan ave. gatvė, o šimtai tukstančių publikos plojo, šaukė "Hurra! Vive la Belgique!"... Laikas nuo laiko merginos nuo šaligatvių pribėgdavo pier maršuojančių belgų ir prisekdavo gėlę ant krutinės šale kryžių ir medalių; kitos merginos cigaretus ir tabaką į kišenius kimšdavo, arba net ir saldainių baksą už diržo užkimšdavo. O publika be paliovos šaukė: "Lai gyvoja Belgija!"...

Garbė jums, narsieji karžygiai!..

Jaunas Lietuvys.

KĄ REIŠKIA BOMBARDAVIMAS.

Prieš ataką priešas bombardluoja kanuolėmis pozicijas ir kelius, kurie prie pozicijų veda. Paveikslėlis parodo, kaip išrodo bombarduotas kelias, — nieko iš jo nėra likę.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IŠ ROCHESTER, N. Y.

Konfliktas ALTS. kuopoj. — Dienraščio rėmimas. — Gegužio 12 d. buvo vietinios ALT. Sandaros kuopos susirinkimas, kuriame apsireiškė stebėtinų dalykų. Pirmininkas, atidaręs susirinkimą, pranešė, kad jis rezignuojąs nuo pirmininkystės ir atsisakąs iš Sandaros narystės. Priežastis ta, kad esą tautininkų yra mažuma, o klerikalų dauguma, tai esą reik pasiduoti didžiumai. Kitas narys padarė tą patį dar prieš susirinkimą paaiškindamas, kad dabar nelaikas bile kokiai politikai, bet reikia sako remti didžiumą.

Susirinkime todel pakelta klausimas visai ALT. Sandaros kuopą likviduoti. Bet iš to nieko neišėjo. Nariai vienas po kito užreiškė, kad jeigu ir likviduotų, tai jie visgi nariais busią ir savo mokestis siųsią tiesiog Centro iždininkui. Kuopos krikdinimas todel nepasisekė.

Po to pradėta svarstyti Lietuvių tautinio dienraščio klausimą. Vienbalsiai visi pripažino, kad lietuviams neatbutinai reikia įsitaisyti gerą dieninį laikraštį ir pasižadėjo "Lietuvos" organizuojamą dienraštį remti kiek tiktai išgalės.

Čia buvo pakeltas naujas sumanymas: sutverti draugiją tik iš tokių, kurie pirmiaus jau yra kariumenėj tarnavę. Sumanytojų nuomone butų gerai turėti kaip ir gatavą rezervą, kuomet prisieitų kadanors reikalas Lietuvą su ginklu nuo priešų iti. Draugijai sumanyta duoti vardas "Tėvynės Sargų" [Organizuojant tokią draugiją šiais laikais šioje šalyje, reikia labai apgalvotai daryti, idant lietuvių priešai nepanaudotų t šios šalies valdžios suklaidinimui, buk lietuviai norį kokius-nors kareivinius burius organizuoti. Red.]

Sandaros kuopa nutarė laikyti savo susirinkimus sykiu su TMD. kuopa, nes veik visi Sandaros nariai yra ir TMD. nariais.

Čia atkreipta taipgi atyda į tai, kad krikščionių-demokratų Taryba (taip oficiališkai vadinasi klerikalų partija) anglų kalboje vadinasi save Lithuanian National Council (Lietuvių Tautinė Taryba), kuomet jos tikras vardas privalo buti Lithuanian Nation's Council (Lietuvių Tautos Taryba). Dabar gi klerikalų taryba pasisavina sau kitos organizacijos — Tautinės Tarybos — vardą ir klaidina tuomi svetimtaučius ir valdžią. Šitas patėmijimas iškilo, kuomet pradėta rinkti parašus po protesto rezoliucija, kurioj protestuojama prieš Vokietiją, ir kuris protestas yra geras dalykas.

Pas musų kolionijos lietuvius baisiai yra įsivyravęs "monkinimas" savo pravardžių. Lietuviai savo pravardes permaino ant tokių: "Stanley, Cherin, Luke, King, Goodall, Miller, Tellet, Jenkins" ir t.t. Kas iš jų gali pažinti, kad tai lietuviai? Gėda už tai yra, prieš tai reikia kuosmarkiausiai kovoti. Vyrai, kurie mainote savo lietuviškas pravardes, parodote savo didelį nesusipratimą.

Lenkai siuntinėja lietuviams laiškus, kad pastotų į jų "polską armiją". Bet lietuviai velija eiti su Dėde Samu kariauti, o su lenkais, lietuvių nevidonais, jie nieko bendro nenori turėti.

J.

IŠ WATERBURY, CONN.

"Mirga" Scenoje. — "Aušros" Teatralė draugija, paminėjimui savo 5-metinių sukaktuvių, surengė lošimą 4-rių veiksmių dramos "Mirga".

Šį veikalą man tenka matyti scenoje antru kartu: pirmu sykį mačiau jį New Yorke lošiant. New Yorke jis man labai patiko, nors nevisai tinkamai buvo vaidintas. Veikalo turinys — jo gilus dramatiškumas, graudųs mus protėvių pergyventi laikai — visa tai daro labai stiprų įspudį ir nenoroms ašaras iš akių išspaudžia.

Ir šį kartą, eidamas į "Aušriečių" surengtą perstatymą, tikėjaus pamatyti gal dar geresnį sulošimą negu, kad New Yorke teko pamatyti, nes žinojau, kad musų artistas p. Vitkauskas šį veikalą dabar stato po savo priežiura.

Nežinau, ar klystu, bet atvirai turiu pasakyti, kad apsivyliau. Iš man žinomos dramos pamačiau scenoje komediją — kaip kostiumuose, taip ir lošime. Reik pripažinti kreditą Vytauto rolėi, bet kad gi tas keistas jo kostiumas. Nesu istorikas, bet tikgi nemanau, kad garsusis Lietuvos kunigaikštis butų panašiai dėvėjęs.

Svarbiausia rolė, buvo Mirgos rolė, ir, ant nelaimės, jos vaidinime nebuvo matyti jauslumo ir tinkamai jai gyvumo — ot taip sau atkalbėta.

Gimbutas — kuomet jis mėgina įkalbinti Mirgą, idant toji bėgtų iš kalėjimo, — buvo šv. Vito šokį greičiaus bešokąs, negu tinkamą jauslumą-dramatiškumą apreiškęs. O kuomet jis dar savo "žilą galvą" (peruką) pametė ir negalėjo jos jokiu budu surasti ant asloę (nes tas ant kaklo užsikabino), tai nenoroms publika, nors ir nevietoje, turėjo kvatoti.

Bilgėnas, kuris, matydamas Mirgą einant ant kartuvių, turėjo iš meilės išeiti iš proto, — ramiai sau, kaip nejudinamas stabas, pasiliko.

Žodžiu, galima buvo tikėtis geresnio lošimo, ypač kuomet veikalas statomas po vadovyste profesionalo artisto, kokiu yra p. Vitkauskas, nes tik nuo prastų žmonių paprastai daug reikalauti negalima.

Užbaigai "Aido" Teatralės draugijos nariai suvaidino vieno veiksmo vaizdelį "Vagis" ir jį gana tinkamai atlikta, nors pats vaizdelis — paprasta pasakaitė.

Publikos buvo apie 200.

Istorikas.

IŠ ADIRONDACK'S, N. Y.

Adirondack's kalnai — džiovos gydyklos. Šios kalnuotos vietos yra plačiai žinomos savo gamtos gražumu ir savo sveiku oru. Todėl čia kas metai suvažiuoja daug žmonių: vieni pasilsėti, tyru oru pakvėpuoti, o kiti pasigydinti. Ypač daug čia atvyksta džiovininkų, kuriems tyras, sveikas ir lengvas oras yra reikalingas. Džiovos gydymo įstaigos, arba sanatoriumai, randasi šiose vietose:

1. Saranace Lake — tai čia beveik kiekvienas namelis yra tam tyčiai pritaisytas džiovos gydymui. Gyventojų yra apie 7000 ir jų tarpe yra mažai tokių, kurie džiova nesirgtų, arba seniaus butų nesirgę. Tarp geresnių gydyklų čia reik paminėti Trudeau Sanatorium.

2. Ray Brook — yra antra vieta šiuose kalnuose. Čia randasi New Yorko valstijos sanatorium — puikioj vietoj, tarp augštų kalnų nuo 3,000 iki 4,000 pėdų augščio. Čia randasi apie 400 ligonių abiejų lyčių. Apart sanatoriumo daugiau čia nieko ir nėra.

3. Toliaus už Ray Brook, — bus kokios 9 angl. mylios nuo Saranace Lake, — yra dar puikesnė vieta vardu Lake Placid. Čia yra kliubai ir vasarnamiai ir čia ne gydytis, bet pasilsėti ir "gerus laikus" turėti suvažiuoja turitingesni žmonės. Užlaikymas kliubuose ir hoteliuose atsieina iki $50.00 į sąvaitę ir todėl čia, žinoma, peraugšta musų nosiai.

Adirondack kalnai yra apaugę miškais. Juose yra įvairių medžių, kokių kitur sunku surasti. Jau apie šį laiką čia yra labai gražu. Visur žaliuoja, žydi, kvepia, paukščiai uždyką koncertus rėžia—miela ir smagu šituose kalnuose, tarsi rojuje. Tik musų lietuviškos gegutės trūksta.

Šiomis dienomis čia atėjo žinia (kuri ir "Lietuvoj" buvo pagarsinta), kad tulas italas profesorius išrado naują budą džiovos gydymo — kuriame cukrus lošia svarbią rolę, tai šių apielinkių specialistai-daktarai dabar išsijuosę tyrinėja šitą nauja budą.

Butų gerai, jeigu tos naujos gyduolės pasirodytų pasekmingos — prisieitų gal ir man porą tonų cukraus iščiulpti, nes ir aš čia nuo tos džiovos gydausi. Mes visi ligoniai labai laukiame tos naujos gyduolės pasekmių.

A. J.

IŠ SO. BOSTON, MASS.

Prakalbos. — Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara surengė 19 d. gegužio prakalbas Lietuvių Svetainėje. Pirmininkas, p. Jurgeliunas, ragino rašytis prie šios lietuvių tautinės organizacijos ir paskui perstatė publikai kalbėtoju p. J. Strimaitį, laikraščio "Sandaros" redaktorių. P-as Strimaitis labai suprantamai paaiškino apie Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros principus, kaip šita organizacija stengiasi visur apginti lietuvių ir Lietuvos reikalus.

Kalbėjo paskui p. K. Norkus. Jis pasakojo, kaip ir musų socialistai pasakoja apie Bielskį, apie Bartušką ir pagalios, tik tai, nežinau gal per klaidą, jis užsipuolė ant Lietuvių Visuotinojo Seimo, laikyto New Yorke, ir tuomi tai jau negerai žmonėms pataikė. Jis jį peikė, o žmonės net ir nemokyti tam seimui pritaria, nes mato ir supranta, kad jis labai stipriai parodo lietuvių tautišką susipratimą.

Antru atvėju kalbėjo vėl p. J. Strimaitis. Šiuo sykiu jis nupeikė musų kunigėlius, kad jie kišasi į svietišką politiką, norėdami ir toj politikoj vadovauti, nors jų vieta — tai dvasiškuose reikaluose, bažnyčioje darbuotis, nes ir pats Kristus politikomis neužsiimdinėjo.

J. L. Jaunikaitis.

IŠ DETROIT, MICH.

Lietuvį numaliavo geltonoi. Detroito lietuviams pridarie neišpasakytos sarmatos tulas Juozas Zaitulis. Jis yra 42 metų amžiaus, gyvena šioj šalyj apie 20 metų ir iki šiolei neturi išsiėmęs pilietiškų popierų. Tarp lietuvių jis yra žinomas kaipo socialistas ir bolševikas —, vadinasi, vyras, kuris moka smarkauti.

Kuomet čia rinko Patriotiškam Fondui aukas, tai jis atsisakė aukauti ir dar buk pasakęs negerai kaslink to fondo tikslų. Tuomet Ford Motor Kompanijos darbininkai pagriebė jį ir išmalevojo geltona forba — mat "geltonas" pas amerikonus reiškia "blogas", "negeistinas", "šeškas". Apart to dar ir policija jį paėmė ištyrimui, kas jis per vienas yra.

Anglų laikraščiai apie tai aprašė, paminėdami, kad jis yra lietuvys. Ir tokiu budu visiems lietuviams gėda, nes "viena netikusi avis visą burį gadina."

Detroitietis.

Žinios Žinėlės.

Indiana Harbor, Ind.

= Lenkai siuntinėja lietuviams laiškus, kviesdami pastoti į lenkiškus legijonus. Lietuviai tik juokiasi iš šitų gremėzdų. Ir gerai daro.

Pittsburgh, Pa.

= Šv. Domininko draugijos nariai suaukavo tautiniems reikalams $34.25. "Birutės" choras surengė koncertą, nuo kurio pelnas buvo skiriamas nuo karės nukentėjusiems.

Dayton, Ohio.

= Čia jaučiama stoka darbininkų. Uždarbiai geri.

Vietiniai lietuviai, kurių čia bus apie 700, dalyvaus "Vainikų Dienos'" parodoje (30 d. gegužio) ir rengiasi dalyvauti "Neprigulmybės Dienos" parodoje (4 d. liepos).

Baltimore, Md.

= Laike laikytų čia Dr. J. Bielskio prakalbų surinkta $40. Lietuvos laisvės reikalams.

St. Bonaventure, N. Y.

= Šiuosmet čia pabaigė dvasišką seminariją lietuvys J. Svirskas. Kunigystės šventinimus jis gavo Chicagoje, kurios dicezijai kun. Svirskas priklauso.

"LIETUVA"
Lietuvių Savaitinis laikraštis
Leidžia Lithuanian Publishing Co.
814 W. 33rd St. Chicago Ill.

Redaktorius Adv. Bronius K. Balutis.

Visi laiškai, korespondencijos ir rankraščiai, skiriami talpinimui laikraštyje, privalo buti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais privalo paduoti ir savo tikrą pravardę Redakcijos žiniai.

Redakcija pasilieka sau teisę prisiųstus jai rankraščius taisyti ir trumpinti.

Netinkami laikraščiui rankraščiai, pareikalavus autoriui, bus jam grąžinami tik tuomet, jeigu su rankraščiais bus prisiųsta ir užtektinai krasos ženklelių.

Reikia visada rašyti plunksna, paliekant plačius tarpus tarp eilučių, ir tik ant vienos pusės lakšto.

Apžvalga.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

LAIKYKITĖS NUO JŲ IŠTOLO.

Jau iš kelių vietų pasiekia mus žinios, kad jauni lietuviai gauna laiškus nuo lenkų. Tie laiškai kalbina juos stoti į lenkiškus legijonus.

Meskite šalin tokius laiškus, o jeigu jus kalbintų žodžiu, tai pasakykit tiems agentams, kad sau eitų, kur pipirai dygsta.

Lenkai negali jokiu budu atsižadėti lietuvių ir visokiais budais mėgina apdumti talkininkų valdžioms ir publikai akis ir įtikinti juos, kad lietuviai — tai tie patįs lenkai, arba beveik tie patįs. Šitas verbavimas lietuvių į lenkiškus legijonus yra jų naujas triksas — parodyti pasauliui, kad lietuviai nenori nuo lenkų skirtis ir net patįs savo noru lenkų kariumenėn pastoja.

Lietuviai velija eiti tiesiog Dėdės Samo kariumenėn. Daugelis jų ten ir pastojo liuosnoriais.

Lietuviai nenori nieko bendro turėti su lenkais, juo labjaus su jų legijonais.

Tvėrimas lietuviškų legijonų jau buvo svarstomas tarp Amerikos lietuvių, vienok didumos nuomonė buvo tokia, kad po žvaigždėta Amerikos vėliava ne tik užtena vietos visiems, kurie nori už laisvę kovoti, bet ir garbė yra kovoti.

NEPRAUSTABURNIAI.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Įvairiuose anglų laikraščiuose, jų tarpe ir Chicagos D a i l y J o u r n a l, tilpo ilgi straipsniai apie vokiečių nesvietiškus žiaurumus Lietuvoje. Tų straipsnių autorium yra tulas p. J. Martin, kuris pasisako esąs lietuvių, gyvenęs 28 metus Suv Valstijose ir buvo Lietuvoje laike vokiečiu įsiveržimo į Lietuvą.

Pagrįžęs dabar atgal Amerikon, jis aprašinėja pasibaisėtinus pavyzdžius vokiškų žmogžudysčių, žiaurumų ir barbarizmų Lietuvoje.

Atkartojęs nekurias dalis šio straipsnio, lenkų "Związko" organai "Dziennik Chicagoski" ir "Zgoda", užsipuola ant Dr. Šliupo, kurį jie skaito Lietuvos pardaviku vokiečiams. "Zgoda" rašo:

"Ir ką gi pasakysi ant to tu, Dr. Šliupai, vokiško šalmo garbintojau, lenkėdy, Lietuvos ambasadoriaus į Suvien. Valstijas iš mylistos maloningiausiai tau viešpataujančio Wilhelmo?

"Ar nesudrebės tau ranka, kuomet ant lenkų šmeižtus rašai, ar neatsišauks tavo sąžinėj nors tolimas atbalsis vokiškų piktadaryščių, padarytų tavo tautai, kurią tu dėlei savo neapikantos prieš lenkus, stumi sykiu su kitais į prapultį į amžiną prusišką nelaisvę?

"Štai tukstančiai nužudytų reikalinga atmonijmo prusams, o tu kurčias į šiuos šauksmus, pasiutęs iš nepamatuotos neapykantos prie Lenkijos, vedi šimtus tukstančių savųjų prusiško mojocho gerklėn. Jeigu esi lietuvys — gailėsies, o jeigu esi Prusas [vokietys] — prakeiks tave tie, kurių išgelbėtoju nori buti."

("Zgoda" Num. 21, 1918).

Lenkų "Związko" organai, kaip jau ne sykį apie tai petėmijome, užsiima nuolatine, sistematiška denuncijacija lietuvių, buk jie esą ne tik pro-vokiški, bet tiesiog yra vokiečių partneriais. Ypatingai jie mėgina diskredituoti lietuvių tautinio judėjimo lyderius ir veikėjus, kurie stovi už pilną Lietuvos neprigulmybę, ir kaipo toki nenori nei kalbėti apie "uniją" su Lenkija.

Kuomet, dabar šitie denuncijatoriai įsidrąsino jau tiek, kad pradeda šmeižti atskirus lietuvių veikėjus, kaip kad ir Dr. Šliupą, laikas ir lietuviams pradėti ką nors veikti. Turi buti surasti budai, kad ir teismo pagelba, uždarymui burnų panašiems šmeižikams.

NAUJI SLA. VIRŠININKAI.

"Tėvynė" apskelbė pasekmes tik-ką užsibaigusių rinkimų naujų SLA. Centralinės Valdybos viršininkų. Išrinktais pasiliko, kaip kad mes iškalno buvome pasidrąsinę pranašauti — dabartiniai, arba senieji SLA. viršininkai. Jų dabar besibaigiančios tarnystės rekordas (išėmus gal porą), pilnai pateisina tą užsitikėjimą, kuriuo juos nariai vėl apdovanojo. Butų buvusi nedovanotina klaida, jeigu dabartinė valdyba butų buvusi balsavimuose sumušta, ypač, kad prieš ją buvo pastatytas kitas tikietas (socialistiškas), ant kurio kandidatais pastatyta ypatos niekuom Susivienijimui neužsitarnavusios.

O šisai socialistiškas tikietas vos tik nelaimėjo, nes šiuo sykiu, kaip iš balsavimų atskaitos matyti, socialistai išėjo šturmu, idant Susivienijimą į savo rankas paėmus. Tautininkai paprastai rinkimų agitacijomis neužsiima. Kaip iš balsavimų atskaitos matyti, čieli du trečdaliai jų nei nebalsavo ir tokiu budu socialistai, kurių Susivienijime yra apie tukstantis, ar pusantro, vos-tik tautininkų šiuosmet nepagavo snaudžiant. Tas ypatingai pasirodė iždininko balsuose, kur užsitarnavusis SLA. veikėjas T. Paukštis, gavo 1991 balsą, o K. Gugis (socialistas) 1739 balsus, — skirtumas neperdidžiausis, kuris gali duoti tautininkams geros medžiagos padumoti ateityje.

Socialistų kandidatas ant prezidento, K. Jurgelionis tapo sumuštas 531 balsu. Stasys Gegužis, laimėjusis prezidentystę, gavo 2413 balsų, kuomet Jurgelionis gavo 1882 balsu.

Tikrą socialistų stiprumą galima nustatyti pagal Jurgelionio ir Dundulio bei Nevecko balsus (Dundulis buvo jų kandidatu ant Sekretoriaus, o Neviackas ant kasos globėjo), nes šie vyrai yra žinomi, kaipo Susivienijimo "bolševikai" — atkaklus socialistai priešingi visoms tautiškoms žymėms Susivienijime.

Jurgelionis gavo 1882, Dundulis 1364, o Neviackas 1444. Tarp šitų skaitlinių randasi tikra socialistų jiega Susivienijime. Jiega nedidelė, kuomet iš viso yra apie 15,000 narių.

Socialistai šiuose balsavimuose pastatė visas savo pastangas, sulyg p. Grigaičio pastatytos formulos:

"Jeigu norėsim, tai už dviejų metų, mes, socialistai, turėsime SLA. savo rankose". Socialistiška agitacija prieš rinkimus ir laike rinkimų buvo šiuosmet nepaprastai drąsi ir griežta — ir visuose jų laikraščiuose ir vienas po kitam sekančiuose prakalbų maršrutuose, kuriuos jie susitaisė kaip tik šiuo laiku.

Vienok pasekmės, abelnai paėmus, buvo nekokios. Tačiaus tautininkams yra pamokinimas, kad ateityje tautininkai perdaug nesnaustų, kaip kad iki šiolei tai darydavo.

Kas Yra Tas "Lietuvos Laisvės" Fondas?

Amerikos Lietuvių Dabininkų Taryba, kuri faktiškai yra ne kas kitas, kaip p. Grigaičio nauja socialistiška partija, kuomet jau jam nepasisekė apvaldyti Amerikos Lietuvių Socialistų Sąjungos, įsteigė naują fondą, kurį užvadino labai gražiai skambančiu vardu "Lietuvos Laisvės Fondas" — be abejonės geresniam patraukimui nesusipratusių žmonių.

"Lietuvos Laisvės Fondas" — kaip galėtum manyti, turėtų savo tikslu kovoti už Lietuvos laisvę, tai yra už Lietuvos neprigulmybę. Bet to nėra ir nebus. To fondo atstovai "Naujienų" lupomis apreiškė, kad apie Lietuvos nepigulmybę nereik nei kalbėti iki karė nepasibaigs. Jie taipgi pritaria tam, kad Lietuva butų geriaus prijungta prie bolševikiškos Rusijos.

"Lietuvos Laisvės Fondo" aukos.

Kam eis "Lietuvos Laisvės Fondo" aukos? Ar išgavimui Lietuvai pilnos politiškos neprigulmybės? Ne, to nepasakyta. Ar paliuosavimui Lietuvos nuo Vokietijos, Rusijos, ar Lenkijos pasikėsinimų? Ne, ir to nepasakyta. Iš viso to, kas iki šiolei buvo jų pasakyta, galima išvesti, kad tos aukos bus sunaudojamos kovai su socialistų piešais, t. y. su klerikalais ir tautininkais, kurie esą Lietuvos laisvę parduoda. O jie, — pp. Grigaičiai, Jurgelioniai ir kiti panašųs "dideli Lietuvos mylėtojai-patriotai" — tą laisvę nori matai, gelbėti. Kitais žodžiais, to fondo aukos yra skiriamos ne Lietuvos neprigulmybės įgijimui, bet vedimui "naminės karės" tarp pačių lietuvių, vedimui socialistų sriovės kovos prieš kitas sriovės. Lygiai taip, kaip darė ir daro bolševikai Rusijoj — kovoja ne su savo šalies išlaukiniais priešais, bet su savo locnos šalies gyventojais, kad valdžią savo rankose turėti. Jie ir tokius pačius kovos budus vartoja. Bolševikai tik save vadina demokratija ir darbininkais, o kas ne sulyg jų — tai "darbininkų priešas", buržujai, atžegareiviai. Ir musiškiai pasikrikštino savo Tarybą "Darbininkų" Taryba, nors ją "runina" ne darbininkai, bet minkšta-rankiai ponaičiai. Ir jie skelbia kad tik tas, kas su jais — tai "darbininkas", o kas ne su jais, tai "bunžujus", "atžegareivis" ir net Lietuvos pardavikas.

Tai tokius jie tikslus turi ir taip jie Lietuvos laisve supranta.

Kelsiu trubelį namie, vesiu naminę kovą tarp pačių lietuvių, smaugsiu kitas partijas ir auginsiu tik savo locną partiją. Tada bus Lietuvos laisvė... Tam reikia pinigų, tai tam ir naują fondą sutvėrėm ir gražiai jį pakrikštinom "Lietuvos Laisvės Fondo" vardu.

* *

Kad tas fondas tiems tikslams mano tarnauti, tai tą patvirtina ir aiškiai išdėstė kitas socialistų laikraštis "Laisvė."

"Laisvė" nepritaria šitam Grigaičio partijos fondui, — ne todėl, kad ji nesutiktų su jo mieriais, bet todėl kad ji bijosi, jog kartais tas "Lietuvos Laisvės" fondas galėtų išsprukti iš socialistų partijos rankų ir patekti į "musų priešų" rankas. "Laisvė" velytų, kad tas fondas butų formališkoj Socialistų Sąjungos kontrolėj, o nesidangstytų "figų lapais". "Laisvė", žodžiu, atidengia kortas, kurių "Naujienos' ir jų ta "Darbininkų Taryba" iki šiolei bijojo žmonėms atidengti:

"Mes matome — rašo "Laisvė" — to [Lietuvos Laisvės] Fondo ir siekius: kovoti su laisvės priešais ir remti Lietuvos darbininkų judėjimą. Nors čia aiškiai pasakyta ką Fondas veiks ir rems, vienok mes susiduriame su daugeliu neaiškumų. Iki Rusijos revoliucijos prie Sąjungos buvo Rusijos Revoliucijos ir Kankinių Šelpimo Fondas. Iškilus Rusijos revoliucijai, tapo vėl įkurtas Rusijos Revoliucijos Rėmimo Komitetas. Vadinasi, iki šiam laikui faktiškai po Sąjungos kontrole visgi buvo tokis komitetas, kuris rėmė Rusijos revoliucijos judėjimą. Ir tas komitetas dar nelikvidavo. Jis dabar neveikia dėlei tam tikrų aplinkybių. Ir štai, argi nepaktiškiau butų buvę tą patį komitetą perorganizuoti, padaryti reformas ir užvardyti Lietuvos Socialdemokratų Darbininkų Partijos rėmimo komitetu arba fondu? Tuomet visgi tas komitetas arba fondas turėtų skaitysis jei ne su Sąjunga, tai bent su L. S. D. D. P. Beje, atsišaukime pasakyta, kad dabar Lietuvoje L. S. D. D. P. neveikia. Tesybė, mes iš ten negauname jokių žinių ir nežinome, kaip jie veikia. Bet tuo pačiu laiku neturime nei žinių, nei susinešimų ir su Lietuvos darbininkais, kuriuos įkurtasis fondas rengiasi remti. Kada gausime progą remti darbininkų judėjimą, tuomet jau galėsime ir L. S. D. D. P. remti. Mes manome, kad "Lietuvos Laisvės Fondas", jeigu jis butų musų rankose, niekados nesutiks remti tokio judėjimo, kuriuomi gali vadovauti lietuviški Gompersai, jis turės remti tą judėjimą, kuriuomi vadovaus socialdemokratai. O jeigu taip, tai kam tuomet dangstytis figų lapais? Kodėl, kaip jau minėjome, neužvardyti L. S. D. D. P. rėmimo fondu?

"Eikime toliaus. Kas gali užtikrinti, kad iki tam laikui, pakol mums prisieis Lietuvoje remti darbininkų judėjimą, A. L. D. T. valdyba nepaklius į musų priešų rankas? Mums rodosi, kad tokio pranašo, kuris užtikrintų, kad ji nepaklius, neatsiras. Bet kad gali paklįuti, tą liudija pats gyvenimas. Štai pavyzdis: New Yorko apielinkių rusai socialistai sutvėrė Rusijos Darbininkų Tarybą. Prie tvėrimo prisidėjo ir bolševikai. Išsyk veik visa valdyba buvo bolševikų rankose. Bet štai įvyksta suvažiavimas ir visa valdyba atsidurė socialistų priešų rankose. Tas pilnai gali atsitikti ir tarpe lietuvių. Na ir į kokia rankas tuomet paklius "Lietuvos Laisvės Fondas?" Kokį tuomet darbininkų judėjimą rems? O juk "L. L. F." taisyklėse kaip tik ir pasakyta, kad nubalsavus dviem trečdaliam A. L. D. T. centro nariams bus pinigai išmokami. C. valdyba atsiduria musų priešų rankose, du trečdaliu jos narių nubalsuoja pasiųsti pinigus kokiams nors Gabriui ir atliktas kriukis. O jeigu tas atsitiktų, nuo ko mes nesame apsaugoti ir neturime jokios gvarantijos, tai ką tuomet pasakys tie darbininkai, kuriuos mes kviečiame aukauti ir kurie aukaus? Kokioj šviesoj mes pasirodysime jų akyse?

"Štai kodėl mes nepritariame "Lietuvos Laisvės Fondui". Musų įsitikinimu geriausia butų sutverti arba iš esančio R. R. R. Komiteto perorganizuoti L. S. D. D. Partijos rėmimo fondą ar komitetą, kuris oficialiai butų po Sąjungos kontrole ir skaitytusi su L. S. D. D. Partija. Mes žinome, kad persikeitus aplinkybėms, Lietuvoje pradės veikti L. S. D. D. P. ir mes amerikiečiai, turime jos veikimą remti.

* *

Taigi kaip matote, taip dalykai stovi su tuo "Lietuvos Laisvės" Fondu. Tie žmonės, kurie tokiems tikslams užjaučia, gali tam aukauti. Niekas negali buti tam priešingas. Bet žmonės turi aiškiai tą jų "Lietuvos Laisvę" suprasti ir nesekti aklai tik paskui patį gražiai skambantį vardą, kuris nereiškia to, ką jis rodo.

Pavasaris Lietuvoj — — Pirmiaus ir Dabar.

(Iš B. K. Balučio prakalbos, laikytos laike Laisvės Paskolos parodos, 28 d. balandžio, Chicagoje).

ŠIĄDIEN, už šios svetainės sienų jau pavasaris sprogsta. Ar jųs atmenate pavasarį Lietuvoje? Aš atmenu. Prieš mano akis štai stovi tas Lietuvos pavasario paveikslas:

Atmenu upelius sidabru žibančius, šviesios saulutės spinduliuose ir linksmai čiurlenančius pakeliais, vagomis, išilgai klonių. Atmenu linksmus musų kaimus, iškilmingai besidabinančius pavasario šventėje:

Senos liepos, balti beržai, — medžiai ir krumai, — budavo, sprogdami-lapuodami, pina žalią vainiką apie ramias lietuvių bakužės; lygios vyšnios, krumpliuotos obelys — kaišo, dabina tą žalią kaimo vainiką kekėmis kvepiančių baltų, rausvų žiedų... tarsi jaunamartę, besirengiančią pradėti naują laimingą gyvenimą...

Ir stovi, budavo, tas musų gimtinis kaimelis visoj savo pavasario grožybėje. Po jo kojomis išklotì margi pievų kaurai. Toliaus jurės vilniuojančių, saulės spinduliuose besimaudančių, javais apsėtų laukų. O dar toliaus, — pačiais dangaus skliautų pakraščiais, — viskas suimta į tamsiai-mėlynus miško rėmus.

Tyku, ramu. Tik bitučių-darbininkių byzgėjimas nuo žiedo ant žiedo—tylą zirzina. Tik vėjalio šlamėjimas per medžių lapus retkarčiais ausį palkirkina. Tik javais vilniuojančių laukų tolimas ošimas, tarsi motinos lopšinė dainelė niuniuoja-liuliuoja: "Ramu — tylu — gražu — ramu"...

Bet štai, klausykit! Tarsi varpelis sidabriniu balsu kur tai ore suskambėjo... O, tai musų vieverselis — tasai Lietuvos garsus giedorius! Tarsi nustebintas užžavėtas šita ramia lietuviško kaimo grožybe, suvirbėjo sparneliais, kįla augščiau ir augščiau ir gieda Lietuvai savo pavasarinę dainelę, tarsi sakydamas:

"O dailus, tu mano kaimeli numylėtas, gražios jųs mano margos pievelės su tukstančiais byzgiančių bitučių, puikus jųs mano siubuojanti-liuliuojanti laukeliai numylėti!... Kelkit mano sparneliai mane augštyn, kad didesnius, platesnius plotus pamatyčiau! Kelkit vis augščiau ir augščiau — į pačias padanges, — kad vienu savo žvilgsniu v i s ą savo mielą, gražią, žydinčią ir linksmą Lietuvą pamatyčiau ir jai visai užgiedočiau: "Buk linksma, buk laiminga šventoji Lietuvos šalelė, kaip kad linksmas aš ir šita mano, vieversėlis dainelė!"...

....

TAIP! Ir šiuosmet, broliai, yra ten pavasaris. Ir šiądien tenai čiurlena upeliai. Ir šiuosmet Lietuvos kaimai nebe vainikų. Ir šiuosmet musų gimtine nebe giedorių...

Ir šiuosmet upeliai skersai-išilgai per Lietuvą plaukia, — bet perpus, maišyti ašaromis badu mirštančių kudikių, nudžiuvusių motinų ir surupintų tėvų senelių. Ir šiuosmet yra pilna vainikų apie Lietuvos kaimus — vainikų ant kapų žuvusių musų brolių-lietuvių. Ir šiuosmet Lietuvos pakeliai marguoja — ne žydinčiais krumais ir gėlėmis, bet išbalusiais kaulai kritusių pakeliais pabėgėlių. Ir šiuosmet Lietuvos laukai vilniuoja,—ne auksiniais javais, bet duobėmis, trenšėjomis ir beaugančiomis apleistuose laukuose piktžolėmis. Ir šiuosmet ties Lietuvos kaimais suka giedoriai, — juodieji krankliai, krankdami: "Kr-r-anksit. .. Kr-r-anksit... Visi iš bado, ligų nukranksit"...

Kur vieversėlis? O, ir jis yra — jis, vienatinis Lietuvos linksmintojas, vilties nešėjas,—draugas laimėje ir nelaimėje!... Jis ir dabar gieda—tik kitokią giesmę. Iškilęs į aprukusias nelaimėmis Lietuvos padanges, jis gieda Lietuvos žmonėms suraminimo, vilties giesmę, čiulbėdamas-ulbėdamas:

"Neverkit, neraudoki! Kęskit ir kentėkit, vilties nepraraskit! Ten už jurių už marelių, tolimoj laisvoj šalelėj, yr' jųs brolių ir sesyčių, yr' daugybė mylimujų! Jie dumoja, jie galvoja, kaip pagelbą jums surengus. Jie pagmos, sus'mylės, ašarėles jums nutrins. Ašarėles jie nutrins, pančius jųsų sukapos, laisvę brangią iškovos. Nevaitokit, neraudokit! Vilties, VILTIES nenustokit! Dar laiminga ir laisva bus brangioji Lietuva!"...

DARŽOVIŲ PLOTAI, KAIPO TINKLAI PRIEŠ KAIZERĮ.

True translation filed with the postmasterat Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6 1917.

Oficialiame Biuletine, išleistame, "Committee on Public Information." prisakant Prezidentui Wilsonui, yra, pranešama oficialiai per Karės Sekretorių, kad, nors negalįs nei dabar, nei vėliaus, diskusuoti apie skaitlių Amerikoniškos kariumenės Francuzijoj, jis gali pasakyti, kad pranešimai padaryti pereito sausio mėnesyje yra perviršyti. Tame mėnesyje jisai pasakė, kad anksti 1918 metuose penki šimtai tukstančių Amerikoniškų kareivių bus pasiųsti Francuzijon. Iš šių oficialių pranešimų galima lengvai spėti, kad pabaigoj šių metų mes turėsime daugiau negu milijoną penkis šimtus tukstančių musų kereivių, prieš Teutoniškas jiegas. Iš oficialių pranešimų taipgi matyt, kad musų kareiviai turės pakaktinai šautuvų ir amunicijos. Vienok yra vienas dalykas, apie kurį mes nesame persitikrinę, o tai yra apie kiek maisto mes galėsime jiems pasiųsti, jeigu kiekvienas sklypelis žemės ant kurio galima auginti daržoves nebus panaudotas kaipo karės daržas.

Energiškos pastangos ukininkų parodo jujų patriotišką pasiryžimą pagelbėti karės laimėjimui. Raportai parodo kad, idant galėjus užsodinti didesnius plotus su mažiau darbininkų, negu kada nors pirmiaus, ukininkai dirba nuo ankstyvo ryto iki juodai tamsumai, naudodami iki paskutiniosios visą vyrišką jiegą, šeimynos jiegą, arklių jiegą ir mašinas, ir duodami pavyzdį nepaprasto įtempimo ir veikmės, ką butų galima pasekti ir kitose reikalingose industrijose. Amerikos ukininkams priklauso ir turėtų prigulėti didžiausias kreditas, branginimas ir pripažinimas. Jie ir jų šeimynos daro ir darys kiek galima daugiausiai pagelbėjimui laimėjime karės už žmonių laisvę prieš ištremtinius militariškos autokratijos Europoj, kuri gręsia visa kam, kas brangintina ir šventa civilizuotiems žmonėms. Ukininkai atlieka ir toliaus atliks savo dalį. Kadangi jie dirba visą dieną ir negali atlikti daugiaus, tai priklauso nuo kitų žmonių, kurie turi keletą valandų liuoso laiko kožną dieną auginimui kodaugiausiai daržovių.

Suteikdami daržoves savo stalams, mes palengvinsime maisto klausimą, kuris yra labai svarbus ir mums ir musų talkininkams. Yra apskaitoma, kad kiekviena šeimyna mieste gali užauginti trečdalį reikalaujamo maisto, augindami savo daržoves. Auginkite aukstyvas ir velyvas daržoves; sodindami dažnuose protarpiuose Jus galite turėti pakaktinai daržovių per visą sezoną ir turėti kiek nors žiemos sezonui. Yra daugybė progų visiems pagelbėti šioj linkmėj. Kiekviena šeimyna privalo turėti daržą nors naudotų užpakalinį lotą tam tikslui. Darykite kaip geriausiai galite; bet kur nedarytumėte daržo, prižiurėkite jį, apdirbkite jį, apvalykite žoles — gaukite geriausias pasekmes iš savo darbo; ir ką nedarytumėt, neeikvokite bereikalingai daržovių, sykį užauginus. Jeigu neturite draugo, pažįstamo, arba susiedo, kurie galėtų juos naudoti, džiovykite prezervuokite atliekamus nuo savęs. Visos daržovės, viskas yra reikalinga šiame kritiškame momente.

Vyriausias daržininkas Wilson & Companija, didelė skerdyklų firmos praneša, kad oras nebuvo tinkamas ankstyvam sodinimui. Kedzie daržuose prie Kedzie Ave. ir 44-tos gatvės, Chicagoje plotai išdalinti Wilson ir Kompanijos darbininkams jau išarti ir įvaisinti. Kaip tik oras bus tinkamas sodinimas tuojaus prasidės. Niekad nemėginkite dirbti šaltoje, šlapioje, limpančioje žemėje, palaukite dieną iki žemė yra šiltesnė ir sausesnė. Wilson ir Kompanijos darbininkai turi parankumus gavimui kopustų, tomatų ir žiedkopusčių sėklinių augalų iš auginyčių. Jie turi geresnę pradžią už tuos, kurie sodina sėklas daržovėms tiesiog žemėn.

Darbininkai dabar apleidžia darbus 3:30 valandą po piet. Tokiu budu jie turi keletą valandų kasdien prižiurėjimui savo daržų. Visi šeimynos nariai gali prigelbėti apdirbime daržų ir auginime daržovių. Nėra nieko daugiau užimančio, sveikesnio, ir tuo pačiu laiku daugiau patriotiško vaikams, kaip prigelbėjps auginime daržovių. Dienos šviesos sučėdinimo plianas, kurį turime nuo kiek laiko, dabar duoda valandą saulės šviesos kožną dieną. Tie, kurie apleidžia darbą nuo 3:30 dabar gauna tiek pat valandų dėl daržo prižiurėjimo, kaip ir apleidžiant darbą nuo 2:30 popiet, sulyg seno pliano. Vyriausias daržininkas dabar turi du pagelbininkus, kad padarius visą sumanymą pasekmingu.

Lai Chicagos miestas nebuva atsilikusiu. Miestas Denver ,valstijoj Colorado, apskaitliavo, kad užaugino suvirš dviejų milijonų doliarių vertės daržovių ir kitų valgomų produktų savo karės daržuose pereituose metuose Tai yra suma pinigų, kurią verta laikyti namieje. Tai yra eilėje su taupinimo patarimais nuo valdžios. Mes ne tik gauname namie augintas daržoves, kurios yra šviežios, bet mes pagerinąme savo sveikatą ir sveikatą šeimynos narių, valgydami maistą, kuris padaro vartojimą liuosuojančių vaistų. mažiau reikalingais. Mes pageriname sveikatą sučėdiname pinigus ir tuo pačiu laiku užsiimam patriotišku darbu. Chicago turi piliečių, atvykusių iš svetimų kraštų. Daugelis paeina iš žemdirbystės šalių ir todėl žino kiek nors apie apdirbimą daržų. Visi šie žmonės turėtų užsiinteresuoti karės daržais ir padaryti Chicagą vadvaujančiu miestu gelbėjime karę laimėti su namie augintomis daržovėmis. — Apgarsinimas.

Susivienijimo Geradėjai

Trisdešimts metų atgal geri lietuviai, prakilnųs musų tėvynainiai sutvērē Susivienijimą Lietuvių Amerikoje. Sutvērē jį ne ant smilčių, bet jo fundamentan padē jo tą, kas yra brangiausia kiekvienam Lietuviui: kad visi lietuviai viens kitą pašelptų, užstotų, kad visi butų gerais leituviais, tėvynainiais ir vieni kitus šviestų, kultūrintų ir, neužmiršdami savo pareigų linkui šios musų antros tėvynēs, nepamiršų taipgi prigelbēti ir savo senai tėvynei, iš kurios juos žiaurus likimas išvarē.

Ką musų seni veikējai pradējo, tą męs, jaunesni jų pasekējai, privalome sekti — ypač tai privalo sekti Pildamosios Tarybos, arba Centro Valdybos viršininkai, kuriuos nariai pastato prie vairo, idant jie ir toliaus vestų tą laivą ton pačion linkmēn. Tas jau ne sykį buvo padaryta.

Kuomet kunigai, budami Susivienijimo vadais, pamēgino tuos pamatinius Susivienijimo principus permainyti ir uždēti jam klerikalizmo pažaboojimą, tuomet tie musų veikējai, kurie kuniginēs politikos blēdingumą suprato ir kuriems tyros, grynos lietuvystēs labas apējo, atsisakē ir sutvērē grynai tautinę organizaciją Ir ji išbujojo, išaugo.

1909 metais užējo kita "pavietrē," šiuo sykiu ne iš kunigų pusēs, bet iš pusēs tų socialistų, kurie savo pakvaišime, savo neapykantoj prieš lietuvystę manē Susivienijimą su-kaldysią, sugriausią ir kapan įvarysią. Jie pasinaudojo ta proga, kad SLA. tuomet, delei savo narių gerovēs, mainē konstituciją ir darē permainas, už kurias šiądien kiekvienas narys yra dēkingas. Bet tuomet jie pasinaudojo ta proga atitraukē savo šmeižimais ir klaidinimais tukstančius narių nuo Susivienijimo — ir tik vēliaus tie nariai susiprato ir persitikrino, kad jie klausydami tų gešeftmacherių, tiktai sau blēdį pasidarē, nes pinigų nustojo, ir blēdį savo geradējui Susivienijimui padarē, nes narių skaitlių tuom laiku sumažino.

Bet kaip pirmu sykiu geri musų tautiečiai išgelbējo Susivienijimą nuo kunigų, taip antru sykiu jie išgelbējo jį ir nuo socialistų griovimo. Šiądien SLA. vēl bujoja, auga — yra ir vēl didžiausia lietuvių organizacija. Tie, kurie du sykius mēgino Susivienijimui kapą kasti, atkando dantis, nes geri tēvynainiai savo pečiais jį atlaikē. Bet, kaip matytis, musų socialistai dar Susivienijimo apvaldymo neišsižadējo. Prakišę vieną mušį po savo Bagočiaus vadovystē, jie vis mēgina naujus šturmus daryti. Jeigu nepasisekē jo sugriauti, tai ar nepasiseks kartais dabar jo užvaldyti — ypač, kad jis taip dabar išaugo ir tiek pinigų turi.

Kiekvienam SLA. Seime ir dabar dar turime aiškią dalį socialistų delegatų. Kiekvienuose rinkimuose Centralnēs Valdybos jie per savo laikraščius, per savo agitaciją sulieja visas savo pamazgas ant tautiečių kandidatų ir stato savo "pilną socialistišką tikietą" — tankiausiai iš tokių savo sēbrų, kuriems Susivienijimas tik tuomi yra mielas, kad galētų jį užgriebti ir iš jo savo socialistišką organizaciją padaryti, visą tautiškumą iš jo išmetus.

Šiais metais turime kandidatais tautninkus tokius, kaip Stasys Gegužis, tikras darbininkų atstovas, ant vice-prezidento užsitarnavusis Susivienijimui Pranas Živatkauskas, Sekretorium Strimaitis ir Liutkauskas, iždininku Paukštis ir Skritulskas ,daktarais Klimas ir Graičiunas — visi seni darbininkai Susivienijimo dirvoje: visi ne tik žodžu, bet ir savo prakaitu, savo darbais Susivienijimą augi-nusieji ir gynusieji; visi šitie vyrai stovi už lietuvių reikalus, visi jie yra gatavi už Susivienijimą galvas savo padēti.

Ne tik Susivienijimui jie darbuojasi. Jie darbuojasi ir kiekvienam geram darbe, kuris yra lietuvių tautos, musų žmonių labui — ba jie yra tikri lietuviai, geri tēvynainiai. Pažiurēkite, paimkite bile vieną gerą lietuviams darbą — ten rasite jų aukas pirmiausiai. Jie aukas deda nukentējusiems nuo karēs, jie duokles moka Lietuvos neprigulmybēs išgavimui. Jie remia visus gerus Lietuvių sumanymus ir darbus.

Dabar pažiurēkim į musų socialistų kandidatus, kuriuos jie šiuosmet pastatē į Centro Valdybą: K. Jurgelionis —prezidentu, Dr. Baltrušaitienē — vice-prezidentu, Sekretorium Dundulis; iždininku — Gugis, daktaru — Matulaitis.

Ar jųs daug esate girdēję, kad nors vienas iš jų Susivienijimui darbuotusi, jį širdingai platintų? Ar jųs daug gidējote, kad šie vyrai lietuvystę užstotų — ir jos naudai darbuotusi? O taip—nema tai! Vienas iš jų po Suv. Valstijų teismu budamas ir apkaltintas už šiai šaliai nelojališkumą—savo keliu "runina" ant SLA. prezidento, nei nepaisydamas to, kad pats budamas tokiam padējime, gal nužiurējimą ir bēdą ant viso Susivienijimo užtraukti. Nežiurint to, kad su SLA. tuomet galētų atsitikti tas pats, kas atsitiko su Vokiečių Susivienijimų, kuriam už panašų nužiurējimą valdžia čarterį atēmē — nežiurint to, jis "runina," neatsisako nuo kandidaturos, kaip padoriam vyrui vertētų padaryti, jeigu jam tikrai SLA. labas apeina.

Kitas, budamas C. Valdybos nariu, atsisako SLA. kuopai laikyti prakalbas, o laiko socialistiškai draugijai — tame pačiame mieste ir tuo pačiu laiku. Kitas vēl nuo senai žinomas, kaipo keikunas lietuvių kalbos ir lietuvystēs; likusie Susivienijimui nei lietuvystei ne tik nepasidarbavę, bet tankiai dar meginę pakenkti.

Ar jųs matēte, kad tie kandidatai nuo karēs nukentējusiems butų aukavę? Ar jųs matēte kaip jie yra už Lietuvos laisvę užstoję, ar jai aukavę? [Vienas yra tikrai aukavęs penkinę; męs tačiaus neesame įgalioti jo pravardēs skelbti. Red.] Juos daugiaus rusiškas bolševizmas apiena; jiems meilesnis už Lietuvos laisvę, už jos neprigulmybę. Lietuvystē daugumui iš jų — kaulu gerklēje stovi, ir jeigu jos prisilaiko, tai ne iš meilēs prie jos, bet, rodos, todel, kad iš lietuvių duoną daro.

Taigi dabar klausimas, ar Susivienijimo nariai ilgai gali tokius prajovus toleruoti? Ar Susivienijimas, kuris per 30 metų išlaikē savo tautiškumą, dabar gali leisti viešpatauti tokius visus gaivalus, kurie norētų padaryti jį "bepartyvišku," biznine insurance kompanija, užmušus joj pirmiausiai tautystēs dvasią, kad paskui lengviaus vadeles savo rankosna pasigavus?

To negali buti. To neprivalo buti. Ir nesiduokite to "bepartyviškumo" nuodais užsinuodinti. SLA. yra visiems lietuviams — bet LIETUVIAMS, tikriems LIETUVIAMS, o ne tiems, kurie tik lietuvio vardą nešioja, o savo sieloje, savo darbais lietuvystę megina silpninti, griauti.

Teko girdēti ir laikraščiuose matyti, kad vadas tų išlietuvējusių lietuvių, kurie tik lietuviškas kaukes nešioja, o širdyje tik lietuvystēs pelenus laikosi, — p. Grigaitis užtikrino klerikalų vadą, jog Susivienijimą jis su "raudona gvardija" gali pasiimti, kada tik jis panorēsiąs. Matai, kaip įsidrasino ant to, ką kiti kaip bitēs per 30 su viršum metų nešē, o prie ko jis nei savo pirštelio neprikišo, bet dar jį, tą SLA. prie kiekvienos progos ēdē.

Kada žmonēs prie tokios drąsos prieina ir stato savo klapčiukus į visą SLA. Centro Valdybą, tai laikas yra atvirai, be stenējimų pasakyti: "Šalin nagus! Dar čia bolševizmas neužviešpatavo!"

Jeigu norite buti lietuviais, jeigu lietuvystē jums brangi, jeigu lietuvių tautai norite darbuotis, — eikit šią! Še jums ranka! Bet jeigu jums kas kita yra svarbiau ir pirmiau, jeiku Lietuvių tauta jum perankšta, permenka, o plataus pasaulio užsimanēte — tai su Diev! Eikit į tą platų pasaulį, o palikit SLA. ramiai. Jis, SLA., dirbdamas savo darbą savo žmonių labui, varydamas savo lietuvišką vagutę po vagutei, daugiaus užars žmonijos kulturinēs dirvos, negu jųs skerečiodami ir šokinēdami po viso pasaulio laukų vagas.

D. Z. Baltinojus.

Lietuvių Inteligentija ir Prietikiai Pie Svet mų Gaivalų Lietuvoje.

Kada Lietuviai visur įsitikinę yra, kad artinasi laikas tautos paliuosavimo nuo svetimų pančių ir kada visi susirupinę yra pervesdinimu demokratinēs tvarkos savo busimoje valstybēje, tai kaimynai ne tik Lenkai, bet ir Vokiečiai, parita po kojų priekaištą, buk Lietuva neturi užtektinai dvasinių jiegų savę valdyti. Štai, tarp kitų išlenda Dr. P. Rohrbach su savo pasaka, kad Ēstai, Latviai ir Lietuviai neturi senos kulturos; kad jie gal-but įstengia turēti liaudžiai mokyklas, bet kas jiems duotų universitetam profesorius, iš kur jie imtų moksliškus veikalus, kada jų kalba nēsanti tiek išlavinta, kad joje galima butų aukštesnis mokslas skelbti? ir t. t.

Čion męs nešnekēsime apie Ēstus ir Latvius, nors žinome juos ne žemiaus Lietuvių kulturos išplētojime bestovint, o kaip kur dar augščiau; bet kreipsime domę į savo lietuviškąjį lizdą.

Jau nuo 1579 m. Lietuva turējo savo Akademiją Vilniuje. Tegul toji mokykla, jezuitų rankose budama, nedaug svietan išleido kiltų mokslinčių, visgi Kojalavičiai, Sarbievskis, J. Olševskis ir kiti buvo jos papuošalu dar XVII-tame amžiuje. Prie akademijos budavo bent trys konviktai, kur gyvendavo bēdnieji stutentai. Akademija turējo savo biblioteką, botanišką daržą, zoologijos kabinetą, observatoriją ir astronomiškus prietaisus, fyzikos ir matematikos kabinetus, savo spaustuvę ir aptieką. Tarpe profesorių dar XVIII-tame amžiuje garsējo St. Jundzila, Žebrauskas, Gilibert, Pačiabutas ir daugelis kitų. Mokslas buvo išguldinējamas latyniškoje kalboje. Pastangomis Liutavaro Chreptavičiaus ir St. Konarskio po 1774 m. akademijos mokslai pasidarē daug gyvesni ir našesni, o geradējų jaunuomenēs apšvietimui niekuomet nepritruko. Po 1803 m., kada akademija virto universitetu, čion guštą susisuko lenkiškoji orientacija, ir tada po intaka Snedeckių, Lelēvelių, Onasevičių, Borovskių ir tt. Lietuvių bajorija ēmē pamiršti Lietuvos atskirus reikalus, ir lenkybē kaskart smarkiaus įsivyrauti pradējo, taip kad po 1830 m., o dar labiaus po 1863 m. bajorijos dauguma nutolo nuo jieškinių Lietuvių tautos. Bet visgi reikia pasakyti, kad Lietuva, seniaus galējusi turēti savo augštąją mokyklą, tuomi labjaus tai ištesēs šiądien prie pilningo liaudies prabudimo, jeib tik svetimo jungo naštos nebeliktų. Universitetas tapo uždarytas po krakusmečio, o chirurgiškai medicinįškas skyrius 1842 metuose.

Lietuvių Stockholmo konferencija spalio mēn. 1918 m. svarstē Universiteto Vilniuje reikalą ir priēmē rezoliuciją reikalaujančią, kad Lietuvos Taryba prašalintų kliutis atidarymui universiteto ir kad jau dabar rupintųsi įrengimu triobēsių, labaratorijų ir t.t. O dēlei profesorių tai sustatē surašą iš 85 ypatų, kurios apimti galētų katedras sulyg pareikalavimo įkurējų. Katedros rengiamos štai kokiose mokslų šakose: medicina ir gamtos mokslai, matēmatika ir technika, istorija ir filologija, jurisprudencija, valstybēs ir ekonomijos mokslai, teologija, agronomija ir veterinarija. Čion tik Lietuviai tebuvo skiriami be jaunesnių žmonių, besirengiančių docentuosna ir be sulenkējusių Lietuvių, kurie dar nežinoma, kaip atsinešprie lietuviškos valstybēs. Jeigu bus reikalas, tai samdyti galima bus profesoriai ir iš kitų žemių. Juk ir dabar yra apie 20 Lietuvių, kurie yra įvairias katedras užēmę universitete Petrograde, Perměje, Maskvoje, Kijeve, Krokuvoje ir Amerikoje. Gali pasipinti piniginēs sunkenybēs, bent išpradžių, tačiaus čion turēs ateiti pagelbon Lietuvių išeiviai ir jų draugijos Amerikoje.

Jeigu butų trukumas lietuviškosios inteligentijos, tai nebutų galima pamintyti įsirengti universitetą. Kas pabuvojo Rusijoje, tas gerai žino, kad ir Siberijoje ir Kaukaze ir Turkestane ir Rusijoje šiapus Uralo visur randasi daugybēs ir urēdninkų, ir advokatų, ir juristų, ir mokytojų, ir technikų, ir aptiekininkų, ir inžinierių: pačių daktarų-gydytojų yra 5% visų Rusijos daktarų tarpe. Priskaityt dar kunigus eilēn inteligentijos, tai nesunku bus pasiekti skaitlių 6—7000 ypatų su augštesniuoju išsilavinimu. Prie Vilniaus Mokslo ir dailēs Draugijos vos tik vienas iš 25 apšviestunų teprisidējo, o narių skaičius visgi siekē nemažiaus 5 šimtų. Tad aimainuoti dēl trukumo apšviestunijos nēra reikalo; netruks nē studentų universitete, nēsa 5 lietuviškos gimnazijos Rusijoje, o ir keletas Vokiečių užimtoje Lietuvoje bus patiekusios ganētiną jų skaičių.

Užtai Lietuviai savę šiądien lrąsiai skaito uktvēriais savos šalies, jie sudaro gyventojų daugumą, ir persvarą turi inteligentijoje. Lenkai (tikriau sakant sulenkēję Lietuviai), išlietuvēję Gudai, ir Žydai — tai mažmena, kuri vienok dalyvaus šalies valdymiesi, nors ypatingų privileijų turēti negali, išskyrus tai, kad netramdomi bus jų kulturiški užsigeidimai. Visi turi buti lygųs akyse įstatymų ir daugumos kalba viešpataus valdiškose įstaigose, teisme, mokyklose ir bažnyčiose.

Lietuva viduramžiuose neskriaudē svetimų gaivalų, tai tuo mažiau ji norēs juos skriausti šiądien. Žinoma, nelietuviškieji gaivalai turi triusēti labui lietuviškos valstybēs, jeigu nori turēti privilegijas savo atskiro kulturiško plētojimosi; bet lietuviškosios valstybēs viduje negalēs buti kokia nebuk svetimų gaivalų valstybē. Kadangi lietuvių kalba bus viešpatystēs kalba, tai ją mokintiēsi turēs visi Lietuvos gyventojai, šale savos — prigimtinēs. Leista bus turēti profesuras Gudų, Lenkų ir Žydų kalboms, istorijai ir literaturai universitete. Taip pat teismuose galēs ir, kur reikiant turēs buti tulkai. Svetimkalbiai žmonēs, jeigu nemokēs lietuviškosios kalbos, urēdus užimti tegalēs tik tokiose vietose, kur lietuviškai kalbančių nēra. Seime berods ir leista bus kalbēti svetimoje kalboje, bet svarstymai ir dokumentai Lietuvių kalboje tebus vedami. Reikant į urēdus, nebus klausiama, kokio kas tikējimo ar kilties; gana to, kad Lietuvos ukēsas-pylietis ir turi reikalingą išsilavinimo laipsnį.

Religijos laisvē visiems pripažinta: ar katalikai, ar protestonai, ar pravoslavai, ar izraelitai — visi liuosai savo bažnyčių apeigas galēs atlikti sulyg savo įpročių. Nebus persekiojami nei laisvamaniai, nei netikēliai. Civilēs vestuvēs esti legalēs ir atliekamos per teisēją arba jo atstovą, o perskyrų reikalas esti perkratinējamas moterunų teisme. Taip pat leistas yra ir negyvelių deginimas krematorijose. Jokia bažnyčia negali turēti dominuojančios pozicijos ir religija butinai esti atskira nuo valstybēs, kad nei jokia bažnyčia negali įgyti kokias speciales ar ypatingas privilegijas, nēgi negali buti valstybēs remiama arba užlaikoma. Bažnyčia laikosi tik paraldingųjų duosnumu.

Nesutikimams, ginčams ar byloms kilus tarp kokios nors bažnyčios ir jos pasekējų, žinoma, valstybēs teismas kratys reikalą sulyg visuotiniųjų įstatymų šalies dēlei tvarkos užlaikymo ir viešo atvangumo.

Lietuvoje nēra specialiai Žydų, kaip kad ir moterių, klausimo. Žydai nuo senovēs Lietuvoje užēmē vietą tarpe liaudies ir tarpe ponijos, amatais versdamiesi, o nuo dabar bus visiems lygus sulyg šalies įstatymų. Kaip kitoms tautoms, taip Žydams leista bus liuosai sekti prisakymus Synagogos, mokintiesi hebrajiškai, ir visokias savo bendrijas turēti. Viskas, ko reikalaujama, tai kad kaipo ukēsai rupintųsi visos šalies gerove ir butų šaliai lojali, ištikimi.

Luomų skirtumai Lietuvoje reikia panaikinti: ne gimimas ar kiltis kam-nors suteiks guodą ir liuomą, o tik užsitarnavimas mokslu ar pareigų atilikimu ties valstybe. Todēl nupuola visokie titulai grafų, baronų, kunigaikščių, bajorų ir t.t., o visi lieka lygiomis tiesomis monēmis, ukēsais-pyliečiais.

Lietuvai priimant respublikos išlaukinį valdymosi pavidalą, renkamas esti prezidentas 6 metams. Kandidatas negali jaunesniu buti kaip 35 metų, amžiaus, ir turi šalyje but išgyvenęs prieš rinkimus nemažiaus 5 metų ukēsas. [?] Ministeriai prezidento pasirenkami esti iš tinkamų piliečių be skirtumo religijos, lyties, ar tautybēs, ir už savo darbus atsakys Seimui.

Seimas — tai įstatimdavystēs įstaiga; renkamas visų ukēsų-piliečių, susilaukusių 21 meto amžiaus, be lyties skirtumo. Be visų kitų klausimų gliaudymo jam rupēs išrišti žemēs klausimas; majoratai, įgyti dovanomis carų ar kitais nedorais keliais, ir dvarai, augščiaus normos turintieji žemēs, pereina į tautinēs valstybēs savastį, lyginai kaip girios, ežerai ir upēs, ar gintaro grabojimo įstaigos. Valstybei priguli monopolis tabako, svaiginamųjų gērimų, geležinkelių, tramvajų, degtukų, cukraus, druskos, arbatos, kavos ir kurpių. Atskirai šeimynai neturi buti leista daugiau kaip 350 dešimtinių savastyje turēti. Gyventojai moka pažangias pagalves sulyg turto ir užuodarbio ir lobių. Paveldējimas didesnio turto ar lobių turi buti tinkamai mokestimis sutvarkytas. Gyventojų judamieji turtai ir jų gyvastis turi buti valstybēs apdraudoje. Išdarbystos įstaigos turi buti valstybēs apdraudoje Išdarbystos įstaigos stovi po valdžios akyla priežiura. Dirbančiosios kliasēs apsergējimas nuo ligos ar sužeidimo, nuo nedarbo ir senatvēs reikia rupestingai gliaudyti ir rupestingai įstatymais nustatyti. Laisvē žodžio, susirinkimų, susibendrinimų, kaip ir sielos laisvē turi buti nepažabota, bet patikrinta ryboše išmintingumo, apsisaugojant nuo anarchijos. Ypatos nepaliečiamybē, kaip ir jos turto, be teismo nusprendimo, neturi buti kliudoma ar pančiojama.

Mokslas (ne religija) bus Lietuvoje priverstinas jaunuomeniai, bent iki 16 metų amžiaus. Visos mokyklos, viešos ir privatinēs, stovēs po priežiura vienos apšvietimo ministerijos ar auklējimo komisijos, kuri nustatys programą mokslų, prižiurēs rankvedžių tinkamumą ir saugos prietikius žemesniųjų prie augštesniųjų mokyklų. Ypatinga doma bus kreipiama į praktiškas mokyklas, kaip va: pienininkystēs, žuvininkystēs, gyvulių auginimo, amatų, pirklybos ir t.t. Už mokslą ir knygas viešose mokyklose nereikēs mokēti, nēsa jas duos vyriausybē, o visi gyventojai, be išskyrimo, mokēs mokyklinę mokestį. Kasmet tam tyčia paskirti vizitoriai aplankys mokyklas ir drauge su tēvų ir auklētojų rateliais pasitars kaip ir kas reikia mokinimo dalykuose pataisyti. Kada atmainos iš mokslo atžvilgio prigulēs nuo auklējimo komisijos, tai apskričių arba aprubių savyvaldos ir auklētojų ratelių užduotimi bus rupintis mokyklų triobēsiais, mokyklų ir gimnastikos pabuklēmis, tvarkos užlaikymu, mokinimu, gyvenimu ir mokytojų materialiu aprupinimu.

Jeigu Latviai ir Letgaliai susidēs su Lietuva vienan politiškan kunan, sudarant Lietuvių-Latvių respubliką, tai jie turēs savo autonomiją. Visiems bus vienas valstybēs Seimas Vilniuje, kurio nariai bus renkami demokratišku budu; tačiaus autonominēs dalys gali turēti savo seimelius tvarkymui savo šalies interesų ir pritaikymui visuotinių įstatymų prie jų šalies reikalavimų. Vietiniai įstatymai negali eiti prieš visuotiną kodeksą, nustatomą šalies seime, kuriame juk dalyvaus ir Latvių bei Letgalių atstovai. Autonominēs dalys turēs tą pačią visuotiną systēmą administracijos, teismo, mokyklų ir t.t., tik pas juos viešpataus vietinē, prigimtoji Latvių ar Letgalių kalba.

Tokioje Lietuvių-Latvių respublikoje bendras esti šalies prezidentas, bendras seimas, bendri įstatymai. Ministrai turēs kancelerijas taipgi reikalams autonominių dalių. Šalies universitete gali Latviai turēti savo kalbos, istorijos ir literaturos katedras, lyginai kaip Latvijos augštose mokyklose, kur mokslai išguldomi Latvių kalboje. bus katedros Lietuvių kalbos, istorijos ir literaturos. Bendri bus pinigai, bendros konsulaturos užrubežyje ir bendra reprezentacija tautų parlamente ir tautų tribunale, jeigu po karēs tatai įvyktų. Jeigu reikalinga bus armija, kareiviai kaip Lietuviai taip Latviai tik savo šalyje tarnystą atlieka, nors augščiausioji kariškoji vyriausybē, taip kaip ir auščiausias šalies teismas tik bendrai buti tegali Milicija gi stovēs po autonominēs valdžios priežiura ir tarnaus tik Latvijoje. Latvių kalba priverstina Latvių mokyklose. kaip Lietuvių kalba — Lietuvoje. Tikētiesi reikia, kad vadovaujamtieji visuomenēje žmonēs mokēs ir lietuviškai ir latviškai, kas juk sunku nebus taip artymais abiem kalbom stovint. Jeigu ginčai kiltų tarpe tautų, gyvenančių Lietuvių-Latvių respublikoje, juos galutinai išriša augščiausis šalies tribunalas. Aplamai imant, taip bent man persistato, Lietuvos valstybēje prietikiai prie sulenkējusių Lietuvių, Žydų, Latvių ir Gudų. Suprantamas tai daigtas, kad tuos ar tolygius prietikius nustatys seimas ir šalies įstatymai.

Aiškus dalykas, kad Lietuva ar Lietuvių-Latvių respublika turi tapti suvērine valstybe, neprigulminga nei nuo vieno iš kaimynų. Lietuviams taikos ir kulturos reikalais susirupinusiems nei neužeina mintis kelti vaidus su kaimynais. Bet reikia apsisaugoti, kad Rusijos demokratija, kuri susidēs bent labiausiai iš rusiškų kaimiečių, neslēgtų musų šalies savo ukēs spadu, ne Slavų neramybēs ir svajonių dvasia. Tik šalies neprigulmybē apsergēti gali ir nuo Lenkų pasikēsinimų. Męs žinome, kad Lenkų visuomenei rupi pas mus atsidaryti naujas rinkas vieton tų, kurių nebeteks Rusijoje. Lietuva juk neatsisakys tranzitą kaip iš Rusijos taip įš Lenkijos perleisti pojurēn, kuris reikalas galēs buti pirklybos traktatais patikrintas. Susidējimas gi su Lenkais pavojingas dar dēlei Lenkų nerimstančios dvasios, jų imperialistiškų pastangų, jų oligarchiškai aristokratiškų palinkimų ir dēlei troškimo atjieškoti Polonijos Irredentos, kas Lietuvą galētų įtraukti į nereikalingus spąstus ir net karēs gaisrą užžiebti su kaimynais.

Tas užduotis, o tai artimos ateities užduotis, Lietuvos žmonēs neturi išleisti iš akių, ir jas gvildenti reikia nesikarščiuojant, ne palinkimais vadovaujantiesi, bet sveiku šaltu protu ir savo šalies nauda.

(Iš Dr. J. Šliupo "Lietuvių-Latvių Respublika.")

"VĒLIAVOS AKYVAIZDOJE"

Tai yra puiki apysaka, kurioje aprašoma ivairios kariškos mašinos. Aprašoma, kaip vagilai po vandeniu gyvena ir turi tenai išsidirbę tkrus palocius, kuriuose jie nuo laivų išplēštus daiktus sukrauja. *KAINA TIK DOLIARIS.*

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 27th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

DĒLEI "LIETUVIŠKŲJŲ" PINIGŲ LEIDIMO.

1916 m. vienas vokiečių privatinių bankų, butent Rytų prekybos bei pramonēs bankas iš Poznaniaus — Karaliaučiaus, įsteigē Kaune Rytų skolinamąją Kasą, kuriai balandžio 17 d. 1916 m. sutartimi Rytų vyriausio vado buvo leista musu ir leidinēti apyvarton popierinai rubliai. Tiems rubliams leista vaikščioti musų krašte pinigų vietoje.

Pradējo jie pas mus plačiau rodytis antrame 1916 m. pusmetyje, — taip vadinamieji "lietuviški" pinigai, keturių kalbų užrašais. Atsakomybę dēl tų rublių išpradžių nešē vienas bankas su savo pamatiniu kapitalu 35 milijonų markių. Kasa teisēta buvo išleisti ligi 100 milijonų rublių. Bet greitu laiku pasirodē, kad apyvartai šitos sumos neužtenka, — pabaigoje 1917 m. kasos buvo jau išleista apie 165 mil. rublių. Todēl jau ankščiau, butent gegužio 3 d. 1917 m. vokiečių centralē valdžia (Reichsschatzamt), kad patikrinus rublių apyvartą, apreiškē, kad galutinai ji prisiima dēl rublių atsakyti bei garantuoti, kad jie bus išpirkti po dvi markes už rublį. Bet kasos vedimas, kad ir prižiurimas valdžios, vis dar tebebuvo banko įstegējo rankose. Dabar gi nuo naujų metų bankas visiškai pasitraukē į šalį, ir jo įsteigtąją kasą su visa kuo galutinai perēmē rytų vado valdžia. Kasa vadinsis dabar "Rytų skolinamoji kasa" (" Darlehnskasse Ost."). Ji ir toliau leidinēs popierinių rublių. Už išleistuosius senosios kasos rublius ji prisiima visą atsakomybę.

Taigi skolinamoji Kasa susitvarkys dabar musų krašte tokiais pat pamatais, kokiais Lenkijoj panaši kasa iš pat pradžių buvo įsteigta. Jos išvaizda dabar daug aiškesnē; laukiama, kad nuo to ir veikimas jos sutvirtēs bei išsiplētos. [O kaipgi? "Lietuva"].

Be minētosios rublių leidimo operacijos (emisinē operacija), kasa gali atlikti ir visas paprastas bankų operacijas. Ji priiminēja indēlius ir moka už juos nuošimčius, išduoda paskolas, užstatant rusiškus rublius ir vokiškas markes, procentinius popierius, prekes ar viešųjų įstaigų skolos dokumentus; be to atlieka įvairias tarpininkavimo operacijas, inkainuoja čekius, vekselius, persiunčia pinigus ir t.t.

Kasa veiks visam Lietuvos plote ir Kurše. Ji jau turi savo skyrius Bialoje, Baltstogēje, Gardine, Liepojuj, Mintaujoj, Panevēžyj, Rygoj, Šiauliuose, Slonime, Suvalkuose ir Vilniuje; be to dar daugelyj vietų yra siauresnių jos skyrių. Kasos valdyba yra Kaune.

(Iš "Darbo Balsas").

Vyskupas Hayts.

Jis yra paskirtas vyriausiu perdētinių katalikiškų kapelionų Amerikos armijoj Francuzijoj.

Delegatų Surašas.

Žemiaus seka tolimesnė tąsa delegatų, dalyvavusių Amerikos Lietuvių Visuotinam Seime laikytam New Yorke 13 ir 14 dd. Kovo 1918 m. Surašą talpiname ištisai, skaitydami reikalingu užrekorduoti visus, dalyvavusius tame svarbiame politiškame atsitikime.

Dragunas A. — A. L. T. Sand. 1 kp.
Dubliene K. — A. L. R. K. Moterų Sągos 24 kp.
Dumbilis Kazimieras — Karalienės Aniolų parap.
Dymta Aug. — L. Vyčių 44 kp.
Gegžna J. — Liet. Gimnastikos Kl.
Genis K. — D. L. K. Mindaugo draug.
Ginkus J. — S. L. A. 83 kp.
Glebauskas Kazim. — D. K. Vytauto draug.
Isodžiutė P. — S. L. R. K. A. 42 kp.
Jankevičius P. — Sim. Daukanto draug.
Jovaiša K. — L. Rubų Bendr.
Karvietis P. — T. M. D. 44 kp.
Kaupas J. — "Garso" Red.
Kazlauskas M. — Šv. Antano draug.
Kibartas Kar. — Kar. Aniolų Choro.
Kirdeikienė J. — Karalienės Aniolų parap.
Kodis Kun. A. P. — Šv. Jurgio parap.
Korbštas P. — Apreišk. Pan. Šv. parap.
Kraučiuniutė U. — L. N. F. skyr.
Krušinskas K. J. — S. L. R. K. A. 42 kp.
Kubilius P. — Šv. Jurgio draug.
Kundrota A. — Liet. Ukėsų Kliubo.
Lapinskas A. — Dram. Dailės Darug.
Laučiškis O. — S. L. A. 76 kp.
Laučiškis J. — T. M. D. 44 kp.
Lavonavičius Kos. — L. D. K. Vytauto draug.
Liutkauskas J. W. — T. M. D. Centro.
Liutviniutė Mar. — Kriaučių Unijos 54 sk.
Lukoševičius Antanas — L. Vyčių Oramos Draugijos.
Marcinkevičius Jonas — Šv. Kazimiero draug.
Martinaitis J. — S. L. A. 38 kp.
Matulaitis J. — Šv. Juozapo draug.
Miliauskas J. K. — L. Vyčių 41 kp.
Miliuniutė T. — A. L. R. K. Mot. Sągos 26 kp.
Milukas Matas — S. L. R. K. A. Centro.
Montvila A. — S. L. A. 213 kp.
Montvila P. — Tautos Fondo 18 skyr.
Mulevičius P. — S. L. R .A. Centro.
Murauskas M. — Šv. Kazimiero draug.
Nanartavičia K. — Jurgio draug.
Narkus P. — "V. L." Red.
Pakinskas A. — D. L. K. Gedimino darug.
Pakštas Kazys — Tautos Fondo Centro.
Paulonis Kaz. E. — Tautos Fondo Centro.
Petkus Kun. N. J. — Apreišk. Pan. Šv. par.
Pipiras P. — Šv. Jurgio draug.
Pociunas S. — S. L. R. K. A. 42 kp.
Podžiunas P. — Šv. Jurgio parap.
Puišys Ant. — Liet. Žuv. Kl.
Pukas P. — Šv. Antano draug.
Ramanauskas A. — S. L. A. 38 kp.
Raudonavičiutė M. L. Vyčių 49 kp.
Remeika Kun. S. — Karalienės Aniolų parap.
Reivida Kazmi. — L. D. K. Vytauto draug.
Ručas Antanas — S. L. R. K. A. 135 kp.
Rugis J. — A. L. T. Sand. 1 kp.
Ščegauskas B. — Šv. Jurgio draug.
Šibanauskas V. — Liet. Ukėsų Kliubo.
Simaičiutė S. — S. L. A. 213 kp.
Šimaus St. — Vis. Ch.
Širvydas J. — L. N. F. skyr.
Širvidaitė E. — T. M. D. 3 kp.
Šlikas J. — Liet. Nepr. Kl.
Snieckus A. — L. Vyčių 41 kp.
Stankevičius A. — "Tarkos" Bendr.
Straigis Sim. — S. L. R. K. A. 134 kp.
Subačienė Stan. — Apreišk. Pan. Šv. parap.
Šulinkas Sim. — Liet .Ukėsų Kliubo.
Sunuris P. — S. L. A 76 kp.
Šušinskas T. — Šv. Juri draug.
Teiberiutė M. — Tautos Fondo 13 skyr.
Tikalža Petras — Liet. Blaiv. draug.
Valantiejus J. — Moks. Susiv. Am.
Valmas Ad. — D. L. K. Buivydo draug.
Valukas Dr. J. — S. L. A. 126 kp.
Venys P. — Apr. P. Šv. Par. Choro.
Vidžiunas A. — S. L. A. 249 kp.
Vysas J. — S. L. A. 249 kp.
Zajankauskas J. — Šv. Jurgio parap.
Žilinskas Kun. J. — Vis. Ch.

Maspeth, L. I.
Bartkus J. — L. U. K. ir S.L. A. 250 kp.
Cerebiejus J. — Viešp. Atsimainymo parap.
Grubauskas Aleks. — Viešp. Atsimainymo parap.
Kabačinskas N. — Šv. Vincento darug.
Kulis P. — Šv. Vincento draug.
Milukas Kun. A. — Viešp. Atsimainymo parap.
Valantiejienė Veronika — A. L. R. K. Mok. S. Centro.
Valantiejus A. — S. L. R. K. A. 108 kp. ir L. Vyčių kp.

New York.
Adžgauskas R. — A. L. T. S. Centro.
Astramskas — S. L. A. 126 kp.
Aukškelis K. — L. Vyčių 12 kp.
Banlulis J. — L. N. F.
Bartašius Jurgis — Aušros vartų parap.
Čelkis A. — L. Vyčių 12 kp.
Činga Juozas — S. L. R. K. A. 203 kp.
Činga Kaz. — L. B. draug.
Daukšys V. — A. L. T. S. 30 kp.
Jankauskas V. — Centr. Komiteto.
Jurevičia J. — Šv. Izidoriaus draug.
Jurgeliutė P. — L. N. F.
Karuža Rom. — Liet. Atst. Bendr.
Karuža Vacl. — Liet. Atst. Bendr.
Kiuberis M. — Aušros Vartų parap.
Martus A. — S. L. A. 126 kp.
Matulevičius J. — A. L. T. S. Centro.
Noreika Jeronimas — Šv. Jono draug.
Račkauskas V. K. — "Tėvynės" Red.
Savickas Kaz. — Šv. Kryžiaus draug.
Šeštokas Kun. J. — Aušros Vartų parap.
Strimaitienė — S. L. A. 126 kp.
Tratulis Rom. — Šv. Kryžiaus darug.
Vaitkus V. — A. L. T. Tarybos.
Varašius K. — S. L. A. Pild. Tarybos.
Venciuvienė V. — Spaudos draug.
Vilmontas P. S. — A. L. T. Tarybos.
Vinikaitis M. J. — A. L. T .Tarybos.
Vitaitis St. E. — A. L. T. S. Centro.

Niagara Falls.
Laučius J. — Šv. Jurgio draug.
Noreika J. — Šv. Jurgio parap.
Vasilius J. — S. L. R. K. A. 170 kp. ir L. Vyčių kp.

Rochester.
Andriuškevičius K. — Šv. Jurgio darug.
Bartmonas J. — L. Vyčių 93 kp.
Bartusevičius J. — Šv. Jurgio draug.
Da. ilevičius V. — Tautos Fondo 24 skyr.
Gudienė O. — Šv. Pan. Mar. draug.
Gudienienė O. — Šv. Mar. draug.
Jančaičiutė L. — Šv. P. Mar. draug.
Kasakaitis Kun. J. — Šv. Jurgio parap.
Rickis J. — Šv. Petro ir Povilo draug.
Stučka Mar. — Šv. Jurgio parap.
Macejunas J. — Šv. Jurgio parap.
Petronis P. — Liet. Sunų draug. ir T. M. D. 52 kp.
Ventis M. — Šv. Petro ir Povilo draug.

Schenectady.
Ciapulevičia V. — Šv. Juozapo draug.

Staten Island.
Alkevičius J. — S. L. A. 209 kp.

OHIO VALSTIJA.

Akron.
Rodovičius S. — Šv. Juozapo draug., S. L. R. K. A. 178 kp.
L. D. S. 64 kp. ir Pask. Bendr. Ruta.

Cleveland.
Baltrukonis L. — D. V. Kudirkos draug.
Baltrukoniutė J. — T. M. D. 20 kp.
Gedminas J. — "Dirvos" Red.
Gudinas V. — Vytauto draug.
Krapanskas A. — Teatr. Choro.
Miščikas Jus. — Dr. V. Kudirkos draug.
Mulnolis P. — L. Sunų Šv. Kazimiero draug.
Pusaveckas S. — Šv. Juozapo draug.
Pogoželskis A. — L. Sunų Šv. Kazimiero draug.
Juraitis J. — Šv. Jurgio draug.
Jurgila K. — Dr. V. Kudirkos draug.
Jonuška J. — T. M. D. 47 kp.
Praškevičius A. — T. M. D. 20 kp.
Runtas V. — L. L. S. 51 kp.
Sakalauskas J. K. — L. Vyčių 25 kp.
Šimonis M. — S. L. R. K. A. 8, 50 ir 142 kp.
Valaitis J. — Šv. Jurgio draug.
Zdanavičius A. — A. L. T. Sand. 18 kp.
Žemantaitis J. — .SL. A. 14 kp.
Židkevičius R. — Šv. Jurgio darug.

Dayton.
Cibulskis Kun. M. — Šv. Kryžiaus parap.

Youngstown.
Mičiulis Jonas — L. P. Kliubo.
Stupinkevičia Kaz.—S. L. R. K. A. 63 k., T. F. S., Šv. Juo

PENNSYLVANIA VALSTIJA.

Jentleyville.
Kizis Juozas — L. Vyčių 94 kp.
Misius Kun. J. — Šv. Luko parap.
Ulickas Jonas — S. L. R. K. A. 92 kp.
Varnagiris J. — L. L. K. Keistučio draug.

Braddock.
Gustainis P. — Šv. Petro ir Povilo draug.
Liudvikienė Ona — Šv. Onos draug. ir S. L. R. K. A. kp.
Lukš Konst. — Šv. Petro ir Povilo draug.
Pampikas Pr. — Šv. Izidoriaus darug.

Bridgeville.
Kazėnas Kun. M. J. — Šv. Antano parap.
Krizanauskas Juozas — S. L. R. K. A. 112 kp.

Charleroi.
Dragušis St. — Šv. Jurgio draug.
Pukas V. — S. L. R. K. A. 156 kp.

Chester.
Citavičia J. — Dailės Mylėtojų draug.

Coaldale.
Ciplijauckas Vincas — Šv. Jono parap.
Fricienė Kast. — Šv. Jono parap.

Cumbola.
Petrukevičius T. — Šv. Jono draug.

Lonora.
Abromaitis Kun. V. — Šv. Juozapo parap.

Du Bois.
Mikelionis A. — Mass-mitin.
Urbonas Kun. M. J. — Mass-mitin.
Valunas T. — Mass-mitin.

Duryea.
Arbačiauskas J. — Šv. Juozapo draug.
Senunas J. — Šv. Juozapo draug.
Sinkevičius Kun. Ant. — Šv. Juozapo darug.
Valukanis Kar. — S. L. R. K. A. 61 kp.

Easton.
Balsis K. — Šv. Mykolo draug.
Masys A. — Šv. Mykolo draug.
Usas A. — Taut. Fondo skyr.
Žemgulis St. — S. L. R. K. A. 93 kp.

Export.
Jurgutis Kun. A. — Šv. P. Mar. Apl. parap.

Forest City.
Buliunas J. — Šv. Jurgio draug.
Girdauskas I. Liet. N. Kliubo.
Miliauskas J. — Šv. Jurgio draug.
Morkunas B. — Šv. Antano draug.
Stankevičius P. — Šv. Antano draug.

Frackville.
Bankieta J. — R. K. Par.

Girardville.
Bieliauskiutė M. — Šv. Vincento parap.
Valaitis Kun. Jer. — Šv. Vincento parap.

Glen Lyon.
Anksis T. — S. L. A. 24 kp.

Hazleton.
Kudirka Kun. J. V. — Šv. Petro ir Povilo parap.

Homestead.
Čepanonis Kun. S. J. — Šv. Petro ir Povilo parap.
Gudžinas Jonas — Šv. Juozapo draug.
Katilius Ant. — L. L. S. 53 kp.
Kudzis A. — Lietuvių Pašel. draug.
Muzikevičienė Marė — Šv. Uršulės Moterų draug
Tumasonis Ant. — Šv. Kazimiero Kar. draug.
Švetkauskas Pranas — L. Vyčių 11 kp. ir M. S. 34 kp
Vasiliauskas P. — Dain. Kl.

Kingston.
Bukantis P. — S. L. A. 1 kp.
Černeckis R. S. — Šv. P. Marijos parap.
Inčiura Kun. J. — L. Vyčių 32 kp.
Januliavičius S. — Šv. Vincento draug.
Kubilius B. T. M. D. 84 kp.
Kučinskis J. — Šv. Antano draug.
Mikauskas M. — Šv. Vinceto draug.
Maliaušis J. — Politiško Kliubo.
Mockus A. — S. L. R. K. A. 1 kp.
Naujalis P. — S. L. R. K. A. 1 kp.
Paukštis S. — Šv. Antano draug.
Ramanauskas J. — Šv. Izidoraus draug.
Šeinius A. — Politiško Kliubo.
Šeimis T. — "Lithuanian Booster" Red.
Šiupeinius Pranas — S. L. A. 85 kp.
Stanevičius J. — S. L. A. 1 kp.
Urbanavičia J. W. — "Lithuanian Booster" Red.

Luzerne.
Kaspariunas M. — Šv. Jurgio draug.
Petrauskas A. — S. L. R. K. A. 77kp.
Rameikis A. — S. L. R. K. A. 28 kp.
Žaliskas Juozas — Šv. Jono draug.

Mahanoy City.
Augustaitis Kun. P. — Šv. Juozapo par. ir T. F. 34 kp.
Banevičius A. — Šv. Juozapo par. ir T. F. 34 skyr.
Gegužis St. Angliakasių Unijos.
Greimas J. — Šv. Juozapo Paš. draug.
Juscaitis V. — D. L. K. Gedimino draug.
Kasparas P. — Šv. Antano darug.
Klimauskas P. — Angliakasių Unijos.

Severos Gyduoles užlaiko seimynos sveikatą.

Jusų Sveikata

reikalauja švaraus užsilaikymo ir tvirto prisilaikymo hygienos taisyklių. Tokiu budu galima išsisaugoti nuo daugelio ligų, kurios it galingi priešai tykioja iš visų pusių. Buk prisirengęs! Užsilaikyk hygieniškai švariai. Atminkie, kad švarumas seka dievobaimingumą. Laikyk po ranka

Severa's Antisepsol.

Tatai yra puikus hygieniškas ir antiseptiškas plovimas, kurs kasdieną vartojamas burnos išplovimui arba gargaliavimui, nosies ir ausies įšmirkštimams; jis taipgi vartojamas plovimui skaudulių ir susižeidimų ir apmalšinimui odos niežtančių išbėrimų.
Kaštuoja 35c visur aptiekose.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Telephone Yards 5834

Dr. F. G. Wiegner

Priėmimo valandos: nuo 8 iki 12 iš ryto ir nuo 7 iki 9 vakare

3325 S. Halsted St. Chicago, Ill.

DR. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS: Kamp. 31 ir So. Halsted St.
(Gyvenimas virš Aptiekos). CHICAGO.

BUK ŠOFERIU.

tą. Niekuomet nebuvo toks didelis Laikas yra gauti savo tinkamą vietą šoferių reikalavimas kaip dabar. Mes duosime užsiėmimą kiek vienam pabaigusiam kursus musų mokykloje. Mokinime pasinaudojame individiuėmis sistemomis—nuoseklus pažinimas ir praktika važinėjime automobiliais visokių rušių. Prityrę mašinistai pamokis tamistą ir suteiks tinkamus patarimus ir nurodymus. Musų mokyklai netruksta geriausių automobilių ir kitų prietaisų. Užtikriname tamistai kad tuojaus gausi leidimą. Dieniniai ir vakariniai kursai. Visas kursas $25.00. Federal Ass'n of Auto Engineers, 1214-16 Jackson Bld (Inc.)

Ofiso Tel. Canal 114 Namų Tel. Canal 2178
Val.: 9—6 po piet Namo vakarais

Dr. A. L. Yuška
Gydytojas
ir
Chirurgas

Gyvenimas:
731 W. 18th St., netoli Halsted St.
Ofisas:
1900 S. Halsted St., kampas 19tos

F. P. BRADCHULIS
...LAWYER...
Lietuvis Advokatas
105 W. Monroe St., Cor. Clark
Room 1207
Telephone Randolph 5598
Gyv: 3112 Halsted St. arti 31 St.
Phone Yards 2390 CHICAGO, ILL.

Pranešimas

Prasidedant nuo Birželio (June) 1-mos, 1918, bankinės valandos UNIVERSAL STATE BANKO bus sekančios:

Panedėliais, Seredom, Ketvergais ir Pėtnyčiom nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų.

Utarninkais nuo 9 val. ryto iki 8:30 valandos vakaro.

Subatomis nuo 9 val. ryto iki 12 pietų ir nuo 6:30 iki 8:30 vakaro.

Universal State Bank

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalavimas.

Reikalinga mergaitė arba vaikas, prižiurėjimui ofso. Prityrimas nereikalingas. Gera vieta.
Atsišaukite prie,
M. J. Kiras,
3331 S. Halsted St.

Telefonas ARMITAGE 934

DR. A. J. KARALIUS
Gydo Visokias Ligas.
Ypatingai Užsisenėjusias ir Lytiškas.
2121 N. WESTERN AVE.
CHICAGO, ILL.

Amerikos Lietuvių Mokykla

Mokinama: angliškos ir lietuviškos kalbų, aritmetikos, knygvedystės, stenografijos, typewriting, pirklybos teisių, Suv. Valst. istorijos, abelnos istorijos, geografijos politikinės ekonomijos, pilietystės dailiarašystės.
Mokinimo valandos: nuo 8 ryto iki 5 po pietų: vak. nuo 7:30 iki 9:00
3166 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dr. K. Drangelis
Dentistas
3261 So. Halsted Street
Phone Drover 5062
Chicago

Ką Išrasti
? ?
Tai yra lietuviška knygutė išleista, kurioje yra apie 400 išradimų, kurie gali buti reikalingi, likosi išduoti ant reikalavimo ir dėl naudos LIETUVIŲ IŠRADĖJŲ. Iš knygutės dasižinosite kokį pelną išradimai atnešė ir dar gali atnešti. Jeigu manote apie išradimus, tai rašyk šiandien Lietuviškai reikalaudamas knygutės kurią išsiųsi... DYKAI
AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES Inc.
B dway (LA) New York, N.Y.

Phone Cicero 252
DR. A. P. GURSKIS
...DENTIST...
Hours: 9 A. M. to 9. P. M.
Except sunday
4847 W. 14th St. Cicero, Ill.
Corner 49th Ave.

Phone Canal 5395
J. G. MEZLAISZKIS
Generalis
Kontraktorius ir Namu Statėjas
2123 W. 23rd ST. CHICAGO

Geras Gaspadorius Gerai Gyvena Ir Perka Gerai apsirokavęs Gerą ukę Geroj vietoj ir Greitai veikia

Geriausiai šiandie gyvena ukininkai

Išmintingas žmogus neprivalo skursti dirbtuvėje

Amerikos daug lietuvių skursta, nes nemoka gyventi. Dirbtuvėse bei mainose paprasti darbininkai gyvena kaip vergai. Jie uždirba tiktai ant paprastos duonos. Jų ateitis niekuomet nėra geresnė už jų praeitį. Toks padėjimas yra beveik visų dirbančių už algą. Vienintėlis išėjimas iš to kėblaus padėjimo šiandien yra buti išdirbėju-savininku reikalingu žmonijai turtu.

Tokiais išdirbėjais-savininkais šiandien yra ukininkai. Jie pagamina ir turi reikalingiausią daiktą — maistą.

Maisto šiandien truksta, todel ukininkai už savo produktus paima didelius pinigus.

Musų bendrovė lietuviams suteikia gerą neprigulmingą gyvenimą. Nekurie iš lietuvių, kurie keletą metų atgal skurdo dirbtuvėse taip pat, kaip ir jųs, šiandien yra pasiturinti darbdaviai. Ant savo ukių jie užlaiko tokius darbininkus, kaip jie patįs kitą syk buvo.

Jei jųs turite progą, jųs taip pat galite buti išdirbėjais-savininkais, kaip daugelis lietuvių miestelyje Phelps, Wisconsin.

Geras žemes galite pirkti nuo Sanborn Žemės Kompanijos, nes mes turime suvirš 30,000 akrų, musų žemė yra prie Phelps miestelio, ir miestelis yra labai puikus, ant krašto ežero, ten yra puikus fabrikai ir ant geros transportacijos, kur North Western Linija eina per vidurį jo. Musų žemės yra prie gerų kelių, netoli mokyklų, ir netoli miestelio. Mes turime ukių gražei išdirbtų, su sodais, namais, gyvuliais ir visokiais ukininkiškais įtaisymais. Ir turime žemės neišdirbtos, tiktai apaugusi mažais krumeliais, kur galima lengvai nuvalyt. Galite pirkti ukes nuo musų už taip žemas kainas kaip nuo $15.00 iki $25.00 už akrą. Mes parduodame žemę ant lengvų išlygų.

ATVAŽIUOK, O PERSITIKRINSITE PATS SAVE

Jeigu norite daugiau informacijų, kaip tai, apie orą, žemę, produktus, kaip čia ukininkai apsidirba ir daugiau kitokių dalykų, tai iškirpkite tą lakštelį, kur rašosi "KUPONAS" ir parašykite savo visą antrašą ir pasiųskite.

KUPONAS

GERBIAMI TAMSTOS:—
Malonėkite prisiųsti man visas informacijas apie jusų ukes, kurias jųs garsinate.

Vardas ir pavardė .....
Adresas .....
Miestas .....
DEPARTMENT L.

SANBORN LAND CO.
Phelps, Vilas County, Wisconsin
A. J. BACHUNAS, Kolonijos Direktorius

Lietuvos Atstatymo Bendrove

Kviečia prisidėti prie jos su Šerais: vieno Šero kaina 10 dolerių. Vienai ypatai parduodama 5 šerai ir daugiau. 1917 m. jau išmokejome 4 nuošimčius dividendo. Norintiems pirkti Rusiškus Rublius parduodame juos ant vieno punkto pigiau, negu bile koks Bankas Amerikoje ir negu skelbiamas yra laikraščiuose rublių kursas. Užsakymus siuskite ir reikalaukite informac.ju šiuo adresu:

LITHUANIAN DEVELOPEMENT CORPORATION. 320 Fifth Ave., New York, N. Y.

Kubertavičius P. — Šv. Juozapo par. ir T. F. 34 skyr.
Maciejunas I. — Šv. Kryžiaus draug.
Pašukevičius J. — Šv. Juozapo Pa'. draug.
Rutkauskiuėt S. — Šv. Magdalenos draug.
Šadžius S. — Angliakasių Unijos.
Sirockis J. — Šv. Vincento draug.
Sklerus B. — Šv. Juozapo Baž. Choro.
Visbara J. — Šv. Petro ir Povilo draug.
Žilinskas P. — Šv. Pranciškaus draug.

Maltby.
Kasparlunas Kasp. — S.L. A. 116 kp.

Minersville.
Degutis J. — Šv. Vincento draug.
Januška P. — Angliakasių Unijos Lok. 1954.
Jarauckienė Iz. — A. L. R. K. Mot. Sągos 31 kp.
Kasevičius T. — S. L. R. K. A. 24 kp.
Kazlauskas J. — Šv. Pranciškaus parap.
Lukoševičius V. J. — Simono Daukanto P. draug.
Mrtusevičius J. — Šv. Bincento draug.
Mikutavičia J. — L. Vyčių kp.
Paukštis Kun. B. — S. L. R. K. A. 25 kp.
Parulis V .— Šv. Jurgio draug.
Žukauskas J. — P. B. 15 kp.

Mt. Carmel.
Dargis Kun. V. — Šv. Kryžiaus parap.
Demkus J. — Šv. Kryžiaus parap.

Nanticoke.
Brazauskas Ignas — S. L. A. 12 kp.

New Philadelphia.
Bulota S. — T. M. D. 122 kp.
Lietuvnikas J. — D. L. K. Vytauto draug.
Lievinskas K. — Šv. Antano draug.
Kazlauskas A. — L. Vyčių 65 kp.
Matul itis Kun. V. — S. L. R. K. A. 51 kp.
Paliokas J. — S. L. A. 87 kp.
Sužeidėlis S. — Mainierių Unijos.

Philadelphia.
Alekna Ig. — Šv. Kazimiero draug.
Astramskas T. — S. L. A. 10 kp.
Baranauskienė J. — Seserų Pag. draug.
Banis J. — Šv. Jurgio parap.
Biškunas Ig. — Šv. Antano draug.
Bromeika J. — Šv. Kazimiero draug.
Bubelienė O. — S. L. R. K. A. 20 kp.
Bublaitė D. — Šv. Ražančiaus draug.
Butkus K. — Šv. Cecelijos draug.
Čirikas Adomas — Šv. Dominiko draug.
Dambrauskas R. — Algirdo draug.
Dauknienė Ona — S. Šidies J. draug.
Galinaitienė M .— L. R. K. Moterų Sągos 10 kp.
Greičiunas J. — S. L. R. K. A. 10 kp.
Grigaitis J. — Šv. Izidoriaus draug.
Grinius J. — Liet. Muz. Salės.
Gudelis P. — L. D. S. 13 kp.
Gudienė L. — Šv. Kazimiero parap.
Hodelis J. — Teatro draug.
Ivanauskas J. — Šv. Jurgio darug.
Jackaitė J. — Šv. Mar. Magdalenos draug.
Joneliunas P.—L. K. Gvar. ir Šv. M Magdalenos draug.
Jurevičius L. — Liet. Piliečių draug.
Kaulakis Kun. J. J. — Motinėlės draug.
Kielius K. Liet. Rep. Pag. Kliubo.
Kižonas S. — Pag. Dr. Lietuva.
Klimas Dr. E. G. — S. L. A. 135 kp.
Klusas J. — Pag. Dr. Lietuva.
Kuisis P. — Sald. Širdies J. draug.
Kvietkus S. — Šv. Kazimiero draug.
Lulevičia P. — Šv. Kazimiero draug.
Maslauskas P. — Šv. Jurgio draug.
Masickas S. — Liet. Muz. Salės.
Matulis J. — Liet. Paš. Kliubo.
Meškauskas Anicetas — L. Kriaučių draug.
Mickunaitė A. — L. Vyčių 111 kp.
Monkus S. — Liet. Paš. Kliubo.
Noreika A. — Šv. Mykolo draug.
Norkuniutė Petr. — Šv. Kazimiero parap.
Paulauskas J. — Algirdo draug.
Poška J. — Šv. Mykolo draug.
Pranaičiutė Julė — "žvaigždės" Red.
Šadienė M. — Seserų Pag. draug.
Šadis J. Liet. Piliečių draug.
Songaila J. — Šv. Antano draug.
Steponavičius K. — Šv. uJrgio parap.
Stasiunas M. — Šv. Kazimiero parap.
Suraučius — Šv. Juozapo draug.
Švagždys Kun. J. — L. R. K. P. B. S. 48 kp.
Trakimas J. — Šv. Juozapo draug.
Tuleikis L. — Šv. Izidoriaus draug.
Unguraitė O. — L. P. B. 44 kp.
Uršinskas A. — Liet. Rep. Pag. Kliubas.
Užumeckis Ant. — Šv. Kazimiero parap.

Pittsburgh.
Balinskas P. — Šv. Jono draug.
Buvelskis A. — Šv. Jono draug.
Grajauskas J. — L. Pil. draug.
Janauskas Ant. — Šv. Antano draug.
Jankevičienė J. — A. L. R. K. Moterų Sągos 23 kp.
Jankevičius J. P. — S. L. R. K. A 158 kp.ir Šv. K. dr.
Miliauskas J. — Šv. Kazimiero parap.
Milaveckis Kaz. — Šv. Povolo draug.
Moceika Kon. — Šv. Kazimiero Blaiv. draug.
Nevalinskas J. — Šv. Dominiko draug.
Paškevičius J. — L. Vyčių 62 kp.
Pikšris P. — A. Prig. L. A. 4 kp.
Romoška V. — Šv. Vincento Paš. draug.
Sadauskas A. — Šv. Vinc. B. Gied. draug.
Sakauskas Kaz. — Jezaus Vardo draug.
Strimavičius Kun. J. — Tautos Fondo skyr.
Tomkevičius J. — Jezaus Vardo draug.
Baišnoras Kun. J. — Šv. Vincento parap
Vaišnoras K. — S. L. RK.. A. 35 kp.
Vencius J. — T. N. L. Knyg. B.
Zinkevičius J. — Šv. Andriejaus draug.
Zoris P. — Šv. Vincento parap.

Pittston
Gilis M. — Šv. Kazimiero parap.
Gilvičkis J. — Šv. Mykolo Paš. draug.
Kasakaitis Kun. J. — S. L.R. K. A. kp.
Kazakevičius J. S. L. A. 7 kp.
Kižis A. — L. D. S. 32 kp.
Kižiutė M. — M. P. P. Šv. draug.
Kiziutė K. — M. P. P. Šv. draug.
Mališauskas J. — S. L. R. K. A. 183 kp.
Paukštys T. — S. L. A. 7 kp.
Tamošiunas — S. L. R. K. A. 57 kp.
Šakošius Kaz. — Woodmen of the World.
ŠaKočienė Elena — Woodmen of the World.
Vasauskas L. — Šv. Kazimiero darug.

Plymouth.
Raginskas M. — L. S., Šv. Juoz.. S. L. A. 5 kp. ir 6 kp.
Suela A. — S. L. A. 256 kp.

Reading.
Nevardauskas J. — Šv. Antano draug.

Saint Clair.
Durickas Kun. M. — parap.
Grabauskas M. — S. L. R. K. A. 130 kp.
Petraitis J. — Šv. Juozapo draug.
Šmulkštis T. — L. R. K. parap.

Scranton.
Balčietis J. — S. L. R. K. A. 83 kp.
Glazauskas Kon. — L. Uk. Paš. Kl.
Janševičius K. — L. P. P. Kliubo.
Kluonis Kaz. — Šv. Jurgio draug.
Kričiunas Ant. — L. Uk. Kliubas.
Kuras Kun. J. — Šv. Juozapo parap.
Laurinaitis V. — Šv. Juozapo parap..
Mačiulaitis V.—S. L. R. K. A. 30 kp. ir S. L. P. B. 50 k.
Mardosas V. — S. L. R. K. A. 30 kp. ir S. L. P. B. 50 k.
Medalis K. — S. L. R. K. A. 155 kp. ir Šv. Stepono dr.
Modeliutė M. — S. L. R. K. Mot. draug.
Panka A. — Šv. uJozapo parap.
Šalna Mikolas — S. L. A. 30 kp.
Šliupienė L. — L. N. P.
Sodeika Ant. — L. L. S. 34 kp.
Živatkauskas P. — S. L. A. 30 kp.

Shenandoah.
Abračinskas J. — Kazimiero Kar. draug.
Birštonas P— S. L. A. 23 kp.
Bradickas A. — Nemuniečių draug.
Bubnis K. — Žiburio draug.
Paliuli V. — Liet. Teatr. K.
Staniškis A. — S. L. A. 23 kp.
Vaišnora V. — S. L. A. 23 kp.

So. Bethlehem.
Kumpasauskas P. J.— S. L. R. K. A. 64 kp.
Stasevičius J. — Tautos Fondo ckyr.

So. Fork.
Miknevičius J. — Mass-miting.

Tamaqua.
Buškevičius Petras — Vytauto draug.
Gudaitis Kun. P. — Šv. Petro ir Povilo draug.
Kaselis Jonas — L. Vyčių 18-58 kp.
Petkevičius Vincas — S. L. A. 204 kp.
Šeštakauskas A. — Šv. Jurgio parap.
Venckevičius Ant. — Mainierių Unijos 2557 skyr.
Vilkaitis M. — Šv. Petro ir Povilo draug.

Wanamie.
Bindokas J. — S. L. A. 230 kp.
Frenka A. — M. S. A. Vardų draug.
Miliauskas Kun. J. — S. L. R. K. A. 75 kp.

W. Hazleton.
Čiupkevičius Jonas — Šv. Juozapo draug.
Sergailis Juozas — Šv. Juozapo draug.

Wilkes-Barre.
Baubonis M. — Šv. Jurgio Paš. darug.
Cecas P. — Šv. Trejybės parap.
Kavaliauskas P. — D. L. K. Keistučio draug.
Kazlauskas J. — Šv. Trejybės parap. Choro.
Kazakevičia I. — Tautos Fondo 71 skyr.
Kundrota J. — S. L. A. 115 kp.
Kupris M. — S. L. R. K. A. 17 kp.
Leščinskas K. — S. L. A. 35 kp.
Lietuvnikas J. — S. L. R. K. A. 17 kp.
Lopatto J. S. — Centr. Komiteto ir Šv. Trejybės parap.
Nienius J. J. — D. L. K. Keistučio draug.
Paukštis Kun. P. B. — Šv. Trejybės parap.
Stulgaitis J. — S. L. R. K. A. 14 kp.
Šupšinskas Kun. J. — Šv. Trejybės draug.
Baišnis J. — S. L. A. 35 kp.
Vilkelis J. — Šv. Trejybės draug.

Wilson.
Meškevičius P. — Šv. Jono Krikšt. draug.

RHODE ILAND.

Providece.
Bankauskas V. — Pil.Kl., Gedimino dr. ir Šv. Jono dr.
Kasparavičius J. — Pil.Kl., Gedimino dr. ir Šv. Jono dr.
Velžis V. — Pil. Kl., Gedimino dr. ir Šv. Jono draug.

WISCONSIN VALSTIJA.
Bacevičius S. B. — L. Dainos Dram. Birutė.
Kudirka J. — S. L. R. K. A. 22 kp.,Šv. Juoz. par. ir T. F.
Kvedaras Andrius — Šv. Petro parap.

Racine.
Slavinas Kun. V. — Šv. Kaz. par., T. F. 79 sk. ir L. D. S.
Valčiunas A. — S. L. R. K. A. 67 kp.ir Šv. Br. Mot. dr.
Zakauskas J. — Šv. Kazimiero draug.

Sheboygan.
Austrevičius Juozapas — Parapijos ir draugijų.

Skaitant pagal valstijas randama šios skaitlinės:

Connecticut	184
District of Columbia	3
Illinois	109
Indiana	6
Maryland	48
Massachusetts	155
Michigan	7
New Hampshiere	3
New Jersey	119
New York	175
Ohio	24
Pennsylvanai	258
Rhode Island	3
Wisconsin	7
Labu	1101*)

*) **PASTABA:** Tiek žinoma šios knygos liedėjui užsiregistravusių atstovų vardai. Bet tikrenybėje dalyvavo virš 1200 atstovų. Kaikurie nebuvo kaip reikiant užregistruoti, delto kad iš laiko savo mandato neprisiuntė, o Seime atvažiavę nesuprato svarbos tinkamai užsiregistruoti. — **Leidėjas.**

Pajieškojimai.

Jurgis Y. Yenčiukas iš Buktininkų, Simno parap., Suvalkų gub. Pajieškaiu Steniuko. Girdėjau, jis gyveno Worcester, Mass., o dabar nežinau kur,, ir Juozo Yenčiuko, pirmiaus gyveno Detroit, Mich. 591 Trembul.

Atsišaukite adresu:
Jurgis Y. Yenčiukas,
3252 So. Halsted Sa., Chicago, Ill.

Parapija Sv. Kazimiero Kansas City, Kansas, gerame padėjime stovi reikalauja lietuviško kunigo. Atsišaukite adresu:
L. Nievierdauskis,
812 Ridge Ave, Kansas City, Kan.

Pajieškau savo sesers Veronikos Romaniški, po vyru Zigmontienė. Viduklės parap., Kauno gub. Gyveno 4 metai atgal Minersville, Pa. Dabar nežinau kur randasi.

Aasišaukite adresu: Petronė Lazauskienė 2421 So. Leavitt St., Chicago, Ill.

Pajieškau merginos, arba našlės už gaspadinę. Darbas ant visados, užmokestis gera. Platesnėms žinioms kreipkitės antrašu:

A. Telert, 1325 Davis Ave., Grand Rapids, Mich.

Piešimo Mokykla
HULL HOUSE, 800 HALSTED ST.
Tel. Monroe 70.
Instruktorius dailininkas
JONAS ŠILEIKA
Piešimo valandos: Seredos vakarais nuo 7-tos iki 10-tos val.

REIKALINGAS GERAS ZEceris spaudos darbų statymui Taipgi reikalingas AGENTAS ir geras VAIKAS, kuris norėtų išmokti spaustuvės darbą.
LIETUVA, 814 W. 33rd St.

Tel. YARDS 1532
Dr. J. KULIS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
3259 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterių, vaikų ir vyrų. Speciališkai gydo limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas.

Geriausias budas dėl itrinimo
Neturi stokuot nei viename name
D-ro Richter'io
PAIN-EXPELLER
Jau nuo 50 metų yra vienu iš numylėtų naminių budų pas lietuvnicus ir visame pasaulyj.
Tikras tiktai su pažymėta marke "ĮKARA"
35c. ir 65c. butelukas visose aptiekose arba stačiai nuo
F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington Street, New York. N. Y.

NOTICE.

State of Illinois
County of Cook.

S. S.

Public notice is hereby given that a special Meeting of the Lithuanian Publishing Co., a corporation duly organized and existing under and by virtue of the laws of the State of Illinois, will be held at the office of the Company, No. 814 West 33rd St., in the City of Chicago, Illinois, on the 21-st day of June, 1918, at the hour of Eight o'clock p. m., for the object and purpose of considering and voting upon the question and proposition to increase the Capital Stock of said Corporation to $40,000 or such other sum as may be determined upon at said meeting and for the transaction of such other business as may come before the meeting.

Dated, Chicago, Illinois, 16-th Day of May, A. D. 1918.

Joseph J. Bačiunas
John P. Pājauskas
C. Kasputis
K. Drangelis

Majority of the Board of Directors of the Lithuanian Publishing Co.

JOSEPH A. AMBROSIUS
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda visokias bylas visuose teismuose
Ofisai:
69 W. Washington Street
Rooms 1008-1009, Tel. Central 2579
3214 So. Halsted St., Tel. Yards 7271
CHICAGO, ILL.

Dr. P. Zilvitis
LIETUVIS GYDYTOJAS, CHIRURGAS
Tel. Drover 7179 Aptiekos Tel. Drover 8448
3203 So. Halsted St., Chicago

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ PIGUMAS!
Męs neesame bankeriai, bet męs gvarantuojame Tamstai sučėdymą 50% ant Tamstos pinigų, nusiperkant sau drabužius pas mus. Vyrams ir vaikinams padarome ant orderio naujus siutus ir overkotus nuo $30.00 iki $50.00 už pasę kainos. Truputėlį nešiotus nuo $25.00 iki $60.00 ant orderio darytus siutus ir overkotus parduodame po $5.00 ir brangiau.
Naujas ir truputėlį dėvėtas kelines nuo $1.00 ir brangiaus. Vaikų siutai $2.50 iki $7.50: Skrynios ir valyzal.
S. GORDON
1415 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO, ILL.
Štoras atdaras kasdieną ir vakarais iki 9 val. Subatomis esti atdaras iki 11 val. vakare. Nedėldieniais—iki 9 val. vakare.

Didele Lietuviška Krautuve.
Užlaikau laikrodžių, žiedus, branzalietus, ir kitus auksinius dalktus, ir visas kitas lietuviškas knygas, kaip dvasiškas taip ir svietiškas. Taipgi yra didelis pasirinkimas gramafonų ir rekordų. Čia paminėsiu tik kelis:

Columbia Grafanola ugščiau parodyta ant paveislelio yra pigiausi prekėje Columbios išdrbtu instrumentų. Turi aiškų ir švelną balsą ir grajina 10 ir 12 colinius recordus.
KAINA $18.00

Neturi nusiminti, idant ne gali išgirsti balso garsiaužių svieto artistų, kadangi jie ne atsilanko jusų gyvenimo vietoje. Nusipirk šita Grafanola, iš kurio gali išgirsti visų artistų balsus kokius tik nori ir kada nori. Grajina 10 ir 12 colinius rekordus.
Kaina $45.00

Columbia Grafonola, tokia, kaip ant paveikslo, yra antra pigiausia prekėje. Kaina
$30.00

Rekordų yra visokių įvairiausių lietuviškų, rusiškų, lenkiškų, angliškų ir t. t. Kaina po 75c. Kiekvienam pareikalavus pasiunčiu katalioga veltui:

E 2356 Lietuva Tėvynė Musų ir Tykiai Nemunėlis tęka.
E 2358 Darbininkų Marselietė ir Sukelkime kovą.
E 1169 Eina garsas nuo rubežiaus ir Siuntė mane motinėlė
3350 Naujoji Gadynė. L inus.
3624 Kur Upelis Teka. Šienapjutė.
3625 Sudiev Lietuva. Miškas Užia.
3626 Lelijos Žiedas. Ant Šešupės Kranto.

Nauji Rekordai
E 3796 Eisiu Mamai pasakysiu ir Bernužėli nesvoliok:
E 3799 Vilniaus Polka ir Tamsioji Naktis, valsas.
E 3796 Kur Vėjau Pučia ir Esu Garsingas Vyras.
E 3796 Jau kad aš Augau ir jią Nedėlėlę
Norint pinigus galit prisiųst iškalno, arba užmokėti tavorą prijimant.

J. F. BUDRIK
3343 So. Halsted Street Chicago, Ill.

Starved Rock State Park
(Išbadėjusius Uolus Valstijos Parkas)
VIDURVAKARIŲ STEBUKLINGASIS GAMTOS KRASTAS.
Atsidarė nuo Gegužės 1mos iki Spalio 20tai

Ištisai Elektrikinis Kelias
$1.75 Tikietas į ten ir atgal vieintėliai tiesiu keliu nuo Chicago Archer Ave. ir Cicero Ave. Stoties ar Argo, Ill. Chicago ir Joliet Elektriniu Geležinkeliu.

Specialiai Buriai
$1.50 Tikietas į ten ir atgal tuo pačiu keliu buriams iš penkių dešimtų (50) žmonių, ar daugiau.

Elektrikiniu ir Gariniu Keliu
$2.48 Tikietas į ten ir atgal septintadieniais ir šventadieniais taipgi buriais iš penkių ar daugia.. žmonių šiokiomis dienomis. Šitą žemą kelionės kainą galima gauti vartojant paprastą tikietą į Jolietą, Ill. C. & A., A. T. & S. F., ar C. R. I. & P. geležinkeliais.
Rock Island turi paskirtą traukinį iš Chicago 7:30 val. ryto ir 9:30 val. ryto; iš Englewoodo 7:15 val. ryto ir 9:15 val. ryto, pasiekintį Jolietą, Ill. 8:30 ir 10:00 val. ryto.

Jolietą apleidžia 9:05 val. ryto ir 10:20 val. ryto pasiekdamas Starved Rock 11:00 val. ryto ir 12:20 val. dienos.
Grįžtant apleidžia Starved Rock 5:19 val. po pietų ir Rock Island geležinkeliu pribuva Chicagon 9:40 val. vakare.

Asmeniniai Vedamos Ekskursijos
$4.00 Trečiadieniais, šeštadieniais ir septintadieniais kas savaitė nuo Gegužio 15 d. iki Rugsėjo 30 d. taipgi šventadieniais ir sulyg specialo susitaikymo. Vienos dienos kelionė. Šešios valandos Rocke.
Kreipkitės į Chicago Travel Bureau, 112 West Adams St., Telephone Central 3505.

Archer Ave. Stotis.
Norėdami nuvažiuoti į Archer Ave. Stotį, paimk pietų linkui einantį tramvajų State gatve ar Archer Ave., pažymėtą "Archer-Cicero," ar persikelk ant šito tramvajaus nuo kiekvienos perkertamųjų linijų.

Artesnėms Žinioms Rašyk:
CHICAGO, OTTAWA & PEORIA RY.
JOLIET, ILL., Arba Telefonuok McKinley 2795

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

Taupyk ir Paskolink Pinigus
Dēdei Samui
Jam jie reikalingi Dabar! Jums jų reikės po Karei!
Pirkite Karės Taupymo Ženklelius
Suvienytų Valstijų Valdžios Paranka neša 4% Procentą
Jųs galite pradėti su
Dvidešimts Penkiais Centais
Pirkdami Suvienytų Valstijų Thrift Stamp
Jusų pačtorius, bankierius, arba laikraštis ir daugelis agentų paaiškins jums apie tai, MATYKITE JUOS!
Tai yra Jusų Priedermė! Tuomi Sučėdysit Gyvastis! Tuomi Laimės šią Karę!

Visiems žingeidu žinoti
APIE KARE
Užsisak kite knygą, vardu:
"VELIAVOS AKYVAIZDOJE"

Nesenai išėjo iš spaudos garsaus francuzų rašėjo Jules Verne apysaka, kurioje aprašoma baisiausios rųšies kariškos mašinos. Apie vandens vagilių atliekamus darbus. Kaip jie važinėdami savo laive, užpuola kitus laivus apvagia juos ir visą turtą vežasi su savim į namus, kuriuos turi pasistatę po vandeniu. Kaip jie gyvena tikruose palociuose, pastatytuose po vandeniu.

Pradėję skaityti tą knygą, Jųs neisit gult iki neužbaigsite.

Mylintieji skaityti, įgykite tą knygą, o Jųs ją perskaitysite daugiau negu vieną kartą.

Iškirpę kuponą, įdėkite į laišką su .doliariu, ir pasiųskite mums šiuo adressu:

"Lietuva", 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

"LIETUVA".

Čia prisiunčiu $........ iž ką malonėsite prisiųsti man "Lietuvos" išleistą knygą; "Vėliavos Akyvaizdoje.

Vardas ....Adresas ....

Miestas ....

VIETINĖS ŽINIOS

LENKBERNIŲ "SEIMAS" PRASIDĖJO LENKIŠKAI, O PASIBAIGĖ LETUVIŠKAI.

Sulyg gerai sugalvoto lenkų pliano, lietuviški lenkberniai, pasivadinusieji save Lietuvos bajorais, ir veikdami, kaipo toki, lietuvių vardu, sušaukė mass-mitingą gegužio 26 d. Pulaskio svetainėje, Chicagoje.

Visą darbą varė draugystė vardu "Unija Lubelska," o pravadyrais buvo pasižymėję labjausiai šie: Dr. Szumkowski, Kraszewski ir Bielaski. Mass-mitingo tikslu buvo užprotestuoti prieš vokiečių užgriebimą Lietuvos ir parodyti pasauliui, kad "lietuviai kaip ir jų pratėviai dabar laikosi vienybėje su savo broliais lenkais."

Savo rezoliucijoj, iškalno sustatytoj, šitie lenkberniai šaukia "visas dalis tautų, kuries prieš padalinimą sudarė Lenkiją "Rzeczepospolitą," būtent Lenkus, Lietuvius ir Rusinus, kad.... nesidalindami bendrai mėgintų atgauti Lenkišką "Rzeczepospolitą" su tomis tautomis ir tokiuose rubežiuose, kaip ji buvo prieš padalinimą." O esą jau paskui, tai bus "neaprubuota toleracija šių atskirų tautų norų, net ir tokiam atsitikime, jeigu tautos, jeinančios į šią [Lenkišką] Viešpatiją norėtų sutverti savo atskiras viešpatijines vienutes," bet vis vien esą ant pirmo pliano turi pasilikti "atsiginimo susivienijimas" prieš kaimynių priešų užmačias.

Taip gražiai viską susitaisę, lenkberniai pradėjo savo mass-mitingą. Nors jie vadinasi save Lietuvos vaikais ir lietuviais, tačiaus programas buvo sutaisytas tiktai iš lenkiškų gabalėlių muzikos, eilių ir t.t.

Svetainė pilnutėlė žmonių. Prasidėjo programas. Lenkiškas orkestras sugrojo Amerikos hymną, o lenkišku hymnu turėjo pasibaigti. Apie lietuvišką hymną lenkberniai, žinoma, nei nepasirupino. Bet Dr. Drangelis, sulaikęs po Amerikoniškojo hymno vedėją Kraszewskį, pranešė, kad dabar busiąs Lietuvių hymnas. Kai užtrauks "Vyčių" choras ir lietuvių publika musų hymną—net sienos braška. Lenkai nustebinti—sustoja. Po to—lenkiška hymnas (orkestra). Nors Lietuvos vaikų mitinge jis kai penktas ratas prie vežimo, bet visi lietuviai sustoja mandagumo dėlei—nenori jie įžeisti net savo lenkbernių.

Bet lenkberniai pasirodė lenkberniais ir už lietuvių šitą mandagumą atsimokėjo kiaulyste. Po prakalbų, kurias laikė tulas "lenkiškos armijos" aficieras ir lietuvys p. Kelis (angliškai), orkestra pradeda birbinti uvertiurą vien iš lenkiškų dainelių ir kuomet tarp jų įpina lenkišką hymną, prezidiumas vėl duoda ženklus, kad sustotų. Dalis lietuvių nestoja. Čia vedėjas Kraszewski išvadina juos "mužikais," kad "musų lenkiško hymno nemoka pagerbti."

Tai buvo kibirkštis parako bačkon mesta. Pasidarė triukšmas. "Atšauk! Atsiprašyk!"—pradėjo šaukti iš visų svetainės pusių. Ir publika privertė vakaro vedėją atsiprašyti už lietuvių neapmatuotą įžeidimą; jis turėjo ir Amerikos vėliavą prie to pabučiuoti.

Tuomi lenkiškas programas ir užsibaigė. Lietuviai, iki šiolei kantriai sėdėjusie ir klaususie lenkiškų kukavimų, pareikalavo, kad toms lenkiškoms komedijoms butų galas. P-as K. Kasputis prašo, kad jam leistų kalbėti publikai nuo estrados. Vedėjai nesutinka. Publika reikalauja griežtai. Kasputis pagalios užsilipa ir į bovelną nevyniodamas, pasako, ko lenkai nori ir prie ko lenkberniai veda.

"Lai Lenkija bus laisva—sako Kasputis—"Męs nepavydim ir to jai velijam. Bet Lietuva taipgi nori buti laisva—ir bus laisva, o lenkai Lietuvos negaus" [Didžiausis plojimas ir šauksmai: "Taip! Nereik mums čia Lenkijos!"]

Kasputis perskaito lietuvių rezoliuciją (angliškai), kurioje reikalaujama pilnos neprigulmybės Lietuvai ir išreiškiama pilniausis lojališkumas šiai šaliai ir talkininkams. Priima ją triukšmingai. **Mitingo vedėjai lenkberniai** nesutinka po ja pasirašyti, nors joje nieko nėra prieš Lenkiją. Tuomet susirinkimas nuverčia pirmininką Kraszewski ir sekretorių Dr. Szumkowski; jų vieton išrenka Dr. Drangelį ir K. Kasputį ir susirinkimą užbaigia.

Išėjus lietuviams, salėj pasiliko apie 30—40 lenkbernių ir lenkų, kurie svarstė ant temato "a to psiakrew litwini."

Lenkai norėjo žinoti, ką lietuviai apie jų šunystes kaslink Lietuvos mano, tai sužinojo.

Ant rytojaus lenkų laikraščiai apmelavo, kad esą lietuvių bolševikai ir socialistai atėjo su lazdomis po švarkais ir "gerų lietuvių" mitingą išardė.

TELEGRAMAS.

Rochester, N. Y., gegužio 29 d. ["Lietuvai"]. Siuomi sveikiname čikagiečius lietuvius, dalyvavusius lenkų šauktame seime 26 d. gegužio. Lai gyvuoja Kodis, Drangelis, Kasputis, Lietuvos "Vyčių" choras ir visi, kurie parodė lenkams, ko lietuviai nori.

Pasirašo: *Ant. Zimnickas,*
J. Brauknis, Vin. Uzdila, ir *F. Šlapelis.*

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., on 29th day of May 1918, as required by the act of October 6, 1917.

SPARTANIZMAS ANGLIJOJ.

(From the Committee on Public Information

Rašo Suv. Valstijų aficieras.

Nuo pastarojo iš Didžiosios Britanijos sugrįžimo buvau dikčiai nustebintas amerikiečių atsinešimu į valgio klausimą. Esama čia įspudžio, kad čia žmonių prašoma pasišvęsti, atsižadėti vien tam, kad anglai galėtų varteliotis nepaprastose gausybėse. Del žmonių gero, kurie musų talkininkais yra ir kurie išties maisto reikalingi, toks įspudis turi buti keliais atvėjais atitaisytas.

Visupirma, Suvienytose Valstijose męs nieko neatsižadame.

Atrodo, męs dar nežinome, ką tai reiškia atsižadėjimas, pasišventimas maistą vartojant. Sekamas dalykas, anglai nėra tokioj pozicijoj, kad maisto vartojimas ineitų į pamėgimo ir smaguravimo ribas, bet jie yra akis į akį su maisto nepriteklium. Galop, greitu laiku Anglijoj padėjimas bus tokis, kad privers mus daug daugiau atsižadėti ir pasišvęsti, kad jie turėtų nors dabartinės susiaurintas porcijas.

Tenai esama skaudaus tulo "neatbutino" maisto nepritekliaus. Tenai maisto dalis, kokią suvartoti (ir dargi pirkti) allma, oficialiai nustatyta yra: čia netaupumas, išdykavimas vien tik asmens upu ar kišeniaus išteklium.

Per daugelį savaičių buvau priverstas gyventi Londone sulyg "kortelių porcijos" ir aš pasekmėje supratau lyg kiek mažiau negu dauguma iš mus mano reikalinga mėsos, cukraus ir dargi duonos, kad gerai fyziškai užsilaikius. Išbuvau, atgal į Suvienytas Valstijas sugrįžęs, apie mėnesį laiko ir mane vis šiurpuliai dar nukrato, kaip restoranan ineinu ir pastebiu eikvotinai dideles porcijas paduodant, nepaisantį apsileidimą paduodamą porciją sunaudoti iš beprasmaus paikaus budo, kuris vieną po kitam valgį užsisakant apsireiškia ir kuriems maža tikrojo apetito tėra, o dar mažiau reikalo ir esu protestuoti verčiamas ne prieš pinigiško paikumo įsimaišymą, bet prieš baustiną, dargi kriminalį paties maisto eikvojimą.

Anglijoj duona susideda iš 60 nuošimčio kvietinių miltų. Likusioji dalis bulvės, pupos, miežiai ir tt. Porcija, kokią kiekvienas kostumeris restorane gauti gali, yra iki uncijai nustatyta, keičiantis sulyg dienos valgio. Po savaitės bandymo su anglų karės duona, **nebėsama patraukimo ja persivalgyti!**

Kas del cukraus, sviesto (ar margarino) ir mėsos, kiekvienam asmeniui duodamos kortelės, maisto kontrolieriaus išleistos. Kad gavus cukraus, viešbutyj apsistojęs turi kas rytas pasirašyti ir gauni mažą aptiekinį konvertėlį, arbatinį cukraus šaukštelį talpinantį. Tai yra jo visai dienai porcija, o nedeliomis visai negaunama. Šeimynų nariai panašiu budu suvaržami. Iš tokios menkos porcijos visas cukrus konfiturams gaminti turi but sutaupytas pirm negu sezonas užeina. Cukrinių pyragaičių, saldainių ir šaldinio gauti negalima ir jie draustini yra. Cukrus Anglijoj **neeikvojamas.**

Kas del sviesto (ar dažniausia margarino) jo pusryčiams duodama šmotelio, storiu ir didžiu sidabriniam pusdoleriui lygaus. Prie vėlesnių valgių per dieną visai neduodama. Sviestas **negali but eikvojamas,** nes jo permažai ėsama.

Sanryšyje su mėsa išduodama kortelė su keturiais kuponais kiekvienai savaitei. Kuponas **reiškia** 3 geras mėsos uncijas ir kiek daugiau paukštienos, inkstų dešros ir tt. — 12 mėsos uncijų asmeniui į savaitę. Anglijoj mėsos **persivalgyti negalima!**

Labiausia gausiu valgiu yra žuvis ir bulvės. Abu yra sotus, lygiai kaip skanus, jei vartojami su ivairiais kitais valgiais. Bet del žuvies pietų du ar tris sykius į savaitę ir veik kasdien pusryčiams ir užkandžiui — niekas po to ant žuvies nesipuola. Šiądien, Anglijoj **žuvies nepersivalgoma!**

Ir kiaušiniai ir lašiniai yra brangi retenybė. Jie gerokai kainuoja ir sunkiai bile kaina gaunami. Ir vištos ir kiaulės grudais maitinasi, o grudai turi buti iš Suvienytų Valstijų atvežami. Taigi vištų ir kiaulių skaičius turi buti apribotas. Kiaušiniais ar lašiniais Anglijoj **persivalgyti negalima.**

Taiptai maisto persivalgymas ir eikvojimas greta su negalimybė Anglijoj pastatyta. Maisto eikvojimo nėsama. Esama jo aiškios stokos. Didelė miltų, cukraus, mėsos ir tt. dalis turi but iš Suvienytų Valstijų atvežama. Ir aišku, kad juo daugiau į ten savų kareivių siųsime, tuo daugiau **ir maisto siųsti reikės.** Ir lygiai tiesa yra, kad jeigu męs nebusime čia su maistu atsargiais, **esama musų išgalės** rubežiaus Europon maisto pristatyti.

Naujai iš Europos sugrįžusiam šioj šalyj maisto eikvojimas ir bereikalingas vartojimas kriminaliu prasižengimu atrodo, tikroj šviesoj atsižvelgiant į reikalą, **kokis** ažjury yra. Neina klausimas apie tai, kaip daug pinigų asmuo maistui išleidžia. Brangus maistas yra dalykas, kuris intaką į pirkėjo kišenių tepadaro. Bet maisto **eikvojimas** —dargi vienos duonos riekutė — yra dalykas, kuris pas šeimynų milijoną kasdien jei atsikartoja, gali tikrenybėje atsiliepti į visą karės ir jon įsisukasių tautų ateitį. O vienok yra nemaloni tiesa, kad kasdien šeimynų milijonai išmeta lauk duonos kepalų galus ir atliekamos mėsos šmotus, kurie rinkiny reiškia milžinišką visai gero maisto daugumą ir kurie metiniame rinkiny nustebintų net tuos, ką eikvojime kalti yra, jeigu tik galima butų apskaitliavimas gauti.

Męs amerikiečiai esame ekstravagantiška tauta ir jei męs pinigams praleisti pasirenkame paikų budą, gal but nickas neturėtų rugoti apie musų teisę taip daryti. Bet su Anglija, ir Prancuzija, ir Italija — ir virš visako, musų pačių kariuomenę — ant maisto mumis pasiremiant, męs neturime teisės sunaudoti daugiau maisto, negu reikalinga, o dar mažiau teisės turime maistą lauk mesti.

Tikras patrijotas Laisvės bondsų pirksis, — bet taipgi jis bus atsargus ir visokį maistą taupys. Ukininko pareiga pristatyti kodaugiausia maisto nėra nė kiek didesnė, negu suvartotojo, kuris turi sutaupyti visą maistą, kokį tik jis gali.

Tiems, kurie maisto stovį Britanijoj matė, maisto eikvojimo prašalinimas savo reikalingumu veik tikybine priederme atrodo. Amerikiečiai, kurie tų apystovių nematė, vienok padarys gerai, jeigu šį paraginimą į širdį įsidės. Rytoj maisto eikvojimas lengvai gali virsti pavojintu asmeniniu klausimu, ne tik mus čia namie, bet dar daugiau musų jaunus vyrus fronte paliečiančiu.

TRUKSTA MAISTO.

Ar jus skaitot laikraščius kožną dieną? Jeigu skaitot, tai ėsate patėmiję, kad dabar karės laikuose yra stoka maisto, ir Amerikos ukininkai nevalioja išmaityt pusę pasaulio, nes Amerikoje yra visai mažai ukininkų, ir tie patįs ką užaugina, tai atima didžiausias kainas, ir jie dabar pastojo tokiais neprigulmingais, kad ir didžiausia miesto kapitalistas turi jam galvą lenkti. Bet dabar tai dar nieko. Po karei, kaip išvež maistą po visas pasaulio dalis, tai nežinia ir kiek jis tąsyk ims už savo produktus, o be maisto nei vienas negali gyventi, kad ir turtingiausias žmogus. Ir jis turi turėti maisto. Bet jeigu jis turi milijonus, tai da jam šiaip be taip ir pragyventi, o biednas žmogus, jeigu jį darbdavys neišnaudoja, tai tąsyk ukininkas pasiima į savo rankas, ir tas viską nuo jo atima.

Tai broli tautieti, eik ant ukės ir buk neprigulmingu, nes dabar ukininkai valdo pasaulį; jųjų rankose yra visų žmonių gyvasčiai, ant jųjų visi pasitiki, ir į juos visi žiuri.

Važiuokite į Phelps, Wisconsin, o ten rasite žmogų, kuris jums pagelbės duodamas jums pradžią parduodamas jums ukę ant lengvų išlygų. Miestelis Phelps yra labai gražioj vietoj, ant ežero kranto, jame yra puikių fabrikų, gražių krautuvių ir apgyventas gero budo žmonėmis, ir jau yra keletas lietuviškų šeimynų.

Ten yra didelė kompanija, kuri turi suvirš 30,000 akrų žemės prie viršminėto miestelio, prie gerų kelių, upelių ir ežerų. Tai jus rašykite jiems, o jie duos jums geresnes informacijas, pas juos yra lietuvys žmogus, A. J. Bachunas, tai jus galite rašyti lietuviškai. Jujų antrašas yra: Sanborn Land Co., Phelps, Wisconsin. [Apgarsinimas].

KAD NAMUOS UGNIS NEGESTŲ.

Musų svarbiausi pareiga šiandien, kad užlaikius visas namuose ugnis degančiomis ir žiurėti, kad musų vyrai, kuomet sugrįš iš užjurio, rastų savo šeimynas geriausioje sveikatoje. Todėl Jums reikalingas vaistas, kuris prašalintų ligas, gelbstint priešinimosi pamatos jiegai išguit iš musų kuno pavojingus elementus ir gimdančių ligas mikrobus.

Trinerio Amerikoniškojo Kartaus Vyno Elixiras atsakančiai atlieka tą užduotį. Tai yra naminis vaistas, geriausioje žodžio prasmėje, nes jis prašalina visas vidurių betvarkes ir atitaiso normalį vidurių stovį.

Aptiekose. Neimkite jokių pamėgdžiojimų, bet reikalaukite nuo aptiekoriaus Trinerio Amerikoniško Kartaus Vyno Eliksiro. $1.10. Dėl reumatizmo, neuralgijos, strėnų gėlimo, išsinarinimo, tinimo ir panašių skausmų mėginkite Trinerio Linimentą. Tai yra puikus vaistas, 35 ir 65c. aptiekose, per krasą 45 ir 75c. Joseph Triner Company, 1333—1343 So Ashland Ave., Chicago, Ill.

Mildos Teatras
3138-42 S. Halsted St.
Prasideda 7 valandą kas vakaras.
Subatomi ir nedėliomi 2 va' po pietų.
Žemai 15c
Viršui 10c
Čia prirokuojama ir karės mokestįs
Tai yra puikiausiavieta praleidimui liuoso laiko

AR TURI E SKOLININKĄ?
Męs kolektuojame po visas dalis Suvienytų Valstijų senas ir neatgaunamas skolas, notas ir visokius beraštiškus skolų išjieškojimus nuo privatiškų ypatų, biznierių, kompanijų ir kitų, kurie nenori su jumi geruoju atsilyginti. Nepaisome kur ir kokiam mieste jus gyvenate, nei kur jusų skolininkai randasi. Męs galime jum skolą iškolektuoti ant nuošimčių visur, nes tam tikslui turime korespondentus, kolektorius ir advokatus prižiurinčius musų reikalus visose dalyse Suv. Valstijų ir Kanadoje.
DUODAM PATARIMUS PER LAIŠKUS DYKAI
Norint plačiau dasižinoti, kreipkitės į musų vyriausį ofisą laiškais, įdėdami 3c. markę atsakymui sekančiu antrašu.
INTERSTATE LEGALSERVICE AGENCY
3114 S. HALSTED S. Dept. A CHICAGO, ILL.

Koncertinų Išdirbystė

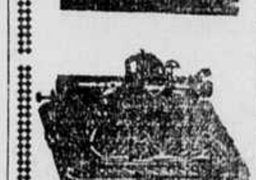

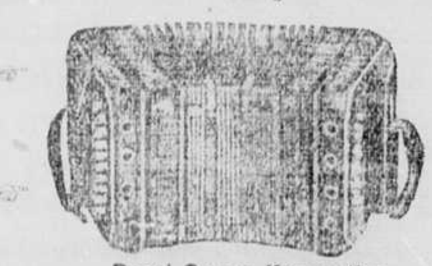

Pearl Queen Koncertina

Nemokėk Pinigus Bereikalo

Musų krautuvė — viena iš didžiausių Chicagoje

Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinėlių laiškams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balaikų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai. Kurie prisiųs trijų centų krasą-ženklį gaus katalioga veltui.

STEPONAS P. KAZLAWSKI
4632 So. Ashland Ave., : : Chicago, Ill. : : Telephone Drover 7309

Ne vienas svetimtautis yra klausęs Jusų:
Kas Yra Lietuviai
Ar Jųs Galėjote Jam Atsakyti ?

Daugeliui lietuvių truksta anglų kalbos, idant atsakius į tą klausimą. Todėl kiekvienas išmintingas lietuvis turėtų išmokti bent tiek angliškai, kad galėtų kalbėti ir kiti suprastų jo kalbą.

Geriausias budas išmokti yra per žodyną, kuriame yra išaiškinta angliški žodžiai lietuviškoj kalboj. Tą viską jus rasite šiame šaltinyje, "Lietuvos" išleistame žodyne.

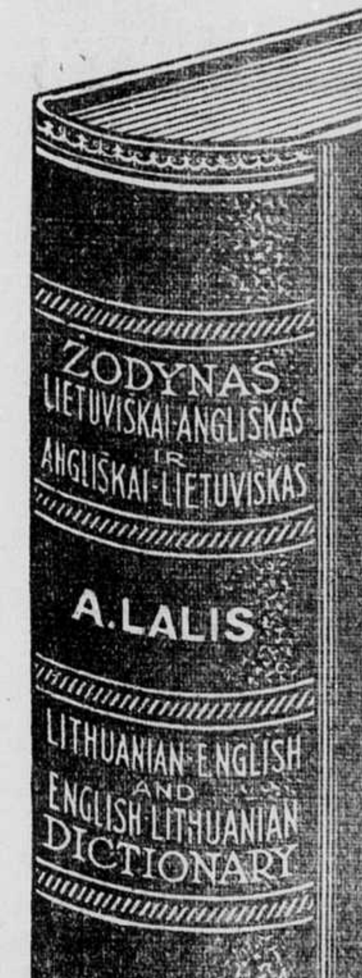

ŽODYNAS yra vienintėlis vadovas, su kurio pagelba galima labai [illegible] laiku išmokti angliškai kalbėti

Išmokite iš jo vieną žodį kasdien. Arba, sakysime, du žodžius, kas yra visai lengva. Pabaigoj metų turėsite 700 žodžių apyvartai. Jau tada gerai suprasite kto kalbą, ir patįs galėsite savo mintį išreikšti be jokio kėblumo, kad kitas galėtų suprasti. IR TAI GALITE PADARYTI NAMIE. Nereikia niekur važinėti. Knyga aplanko jus, o Jųs vakarais semiate iš jos sau reikalingus žodžius, išaiškintus savo locnoj kalboj.

Žodynas yra pilnoj skuroj apdarytas, o kaina tiktai $7.00.
Pusės skuros apdarais tiktai $6.00.
Už tuos pačius pinigus knyga prisiunčiama tiesiog į namus.

"Lietuva", 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

"LIETUVA".
Čia prisiunčiu $.............už ką malonėkite prisiųsti man "Lietuvos" išleistą ŽODYNĄ.
Vardas .... *Adresas* ....

FOOD WILL WIN THE WAR

FRIDAY
ONE MEAL WHEATLESS
USE NO BREAD, CRACKERS, PASTRY OR BREAKFAST FOODS CONTAINING WHEAT

EAT CORN SAVE WHEAT